

AAA_3001y#01#Q16#01 Eduman testinin sualları

Fənn : 3001Y Dünya bazar qiymətləri

1 Aşağıdakı hallardan hansında dünya bazarının daxili qiymət əmələ gəlməyə təsiri daha böyük olar?

- Ölkə istehsalına rəqabət qabiliyyətliliyi artdıqda.
- İstehsalın təmərküzləşməsi və inhisar səviyyəsi yüksək olduqda;
- Ticarət-siyasi recim güclü olduqda;
- Dünya bazarlarından milli bazarların ayrılması səviyyəsi az olduqda;
- Müəyyən əmtənin idxal və ixracını ölkədə onun istehsal və istehlakına ümumi həcmində payı əhəmiyyətli dərəcədə artdıqda;

2 Kapitalın təmərküzləşməsinin istiqaməti hansı variantda göstərilib :?

- bütün variantlarda göstərilib
- üfüqi inteqrasiya, diversifikasiya,
- şaquli inteqrasiya, diversifikasiya
- şaquli inteqrasiya, üfüqi inteqrasiya
- diversifikasiya

3 Müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür:

- bütün varinatlar yalnızdır
- şaquli inteqrasiya
- üfüqi inteqrasiya
- diversifikasiya
- kombinləşmə

4 İri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tədavül pilləsi kimi yerləşən dikər sahələrə yayılması başa düşülür:

- bütün varinatlar yalnızdır
- şaquli inteqrasiya
- üfüqi inteqrasiya
- diversifikasiya
- kombinləşmə

5 Sürüşmə düsturu aşağıdakılarla müəyyən olunur:

- Gömrük rüsumunun dərəcəsi.
- Avadanlığın yekun qiyməti;
- Avadanlığın bazis qiyməti;
- Qiymətdə material əmək ödənişi xərclərinin payı;
- Kreditin faiz dərəcəsi;

6 İri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən dikər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.

- bütün varinatlar yalnızdır
- şaquli inteqrasiya
- üfüqi inteqrasiya
- diversifikasiya
- kombinləşmə

7 Şaquli inteqrasiya:

- bütün variantlar yalnışdır.
- İri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- İri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tədavül pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür.
- Müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür.
- Kiçik şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.

8 Üfüqi inteqrasiya

- bütün variantlar yalnışdır.
- İri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- İri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tədavül pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür.
- Müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür.
- Kiçik şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.

9 Aşağıdakılardan hansı bazis şərtlərini xarakterizə edir?

- satışla əlaqədar nəqliyyat və gömrük xərclərinin satıcı tərəfindən ödənilməsidir
- məhsulun sığortalanması şərti ilə idxal və ixracı nəzərdə tutulur
- nəqliyyat, yükləmə, boşaltma, məhsulun sığortalanması və əmtəələrin dövlət sərhəddini keçdiyi zaman gömrük sənədləşdirilməsi xərclərinin qiymətdə əks olunması şərtləri nəzərdə tutulur
- məhsulların gömrük rüsumları tətbiq edilməsi şərti ilə ixracatı nəzərdə tutulur
- alışla bağlı bütün xərclərin alıcının öz üzərinə götürməsi şərti başa düşülür

10 EX Work termini beynəlxalq təcrübədə nəyi bildirir?

- fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)
- franko-zavod və yaxud zavoddan (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- nəqliyyatçının sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- sərbəst gəminin göyörtəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- sərbəst gəminin göyörtəsinə (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)

11 Free carrier termini beynəlxalq təcrübədə nəyi ifadə edir? M 14

- nəqliyyat sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- sərbəst gəminin göyörtəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- sərbəst gəminin göyörtəsinə (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)
- dəyəri, sığortalanma və fraxt (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)

12 Free along side ship termini beynəlxalq təcrübədə nəyi ifadə edir?

- sərhəddə kimi ... (şərtləndirilmiş məntəqəyə qədər) çatdırılmışdır
- franko-zavod və yaxud zavoddan (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- nəqliyyatçının sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- sərbəst gəminin göyörtəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- daşınma haqqı və sığortalanma... (... sərbəstləndirilmiş təyinat yerinə)...dək ödənilmişdir

13 Dünya bazarında texnologiyanın alışa məqsədyönlülüyü növbəti şərtlərin yerinə yetirilməsi ilə müəyyən olunur:

- Royalti dərəcələri dolayı vergilərin və yığımların çıxılması ilə xalis satışın illik dəyərinə bərabər olmalıdır.
- Texnologiyanın qiyməti onun istehsalına sərf olunan xərclərə bərabər olmalıdır;
- Royaltinin həcmi texnologiyanın kommersiya mənimsəməsinə xərclərin artımı ilə düz mütənəsbdir;

- Müəyyən bazarda texnologiyanın istifadə hüququna məxsusi sahiblik;
- Texnologiyanın qiyməti alternativ variantda kapital qoyuluşunun minimal fərqi və onun kommersiya çətdirilməsinə texnologiyanın istehlakçı məsrəflərinə bərabər və yaxud artıq olmalıdır;

14 Texnoloji biliklərin dünya bazarında istehlakçısı uzunmüddətli vaxt dövründə ilkin əlavə mənfəətin səviyyəsinin saxlanması zamanına malikdir.

- Elmi texniki tərəqqinin sürətlənməsi şəraitində.
- Rəqabətli texnologiyaların üstün müqayisəsi və yaxud bərabər qiymətliyini bazara təqdim etmə qabiliyyətinə malik bir neçə satıcıların mövcudluğu halında;
- Patentlərlə mühafizə olunmayan texnoloji qərarların və işləmələrin yüksək payında;
- Ancaq texnologiyanın müəyyən bazarda istifadəsinə istisna hüququna malik olmaqla;
- Texnoloji biliklərin və işləmələrin alternativ növləri tərəfdən rəqabətin kəskinləşməsi;

15 Dünya bazarında yeni texnologiyanın yayılması halında:

- Tələb artacaqdır.
- Faktiki əlavə mənfəət hesablama ilə müqayisədə artacaqdır;
- Faktiki əlavə mənfəət hesablama ilə müqayisədə azalacaqdır;
- Yeni əlavə mənfəətin bazarı tam tutmasının son həddi halında faktiki əlavə mənfəət həmçinin onun hesablama nisbəti kimi sifira yaxınlaşacaqdır;
- İstehsalın tənəzzülü olacaqdır;

16 İxrac kalkulyasiyasının daxili kalkulyasiyadan fərqli xüsusiyyətinə aid deyil:

- Reklam xərcləri
- Nəqliyyat xərcləri
- Maliyyələşmə xərcləri
- Əmtəənin sığorta məsrəfləri
- Qablaşdırma məsrəfləri

17 Nou-Hau bu:

- Göstərilən xidmətlərin qiymətidir.
- Kommersiya əlavələrinin və güxəştlərinin formasıdır;
- Vergi növüdür;
- Qiymətdə nəqliyyat məsrəflərinin uçotu metodudur;
- Texnoloji biliklərin tətbiqinə müvəqqəti hüquqdur;

18 Royalti nədir?

- İstehsal xərclərinə qənaətin ölçüsüdür.
- Kredit dərəcəsidir;
- Vergi tutulmalarıdır;
- Razılaşma fəaliyyəti müddəti ərzində texnoloci bilik istehlakçılarının gəlirlərindən illik tutulmalardır;
- Məhsul həcmində yeni texnologiyanın istifadəsindən olan istehsal payıdır;

19 Texnologiyanın qiyməti nə ilə hesablanır?

- Topdansaş qiymətləri və ticarət əlavələri ilə.
- razılaşmanın fəaliyyət göstərdiyi dövr ərzində istehlakçıların gəlirlərindən illik ayırmalar ilə;
- texnoloci biliklərin istehsalına çəkilən maddi və əmək xərclərinin dəyəri ilə;
- xərclənmiş resursların və mənfəətin dəyəri ilə;
- mənfəət və vergi dərəcələrini, maya dəyərini ilə;

20 Adətən hansı bazarlarda sorğu qiymətləri tətbiq olunmur?

- qara metallar bazarı
- neft və neft məhsulları bazarlarında
- kimyəvi mallar bazarlarında

- kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı
- ayrı-ayrı əlvan metal növləri bazarı

21 Bu metodun köməyi ilə dövlət və təklif arasında tarazlığın əldə edilməsinə və saxlanılmasına, bununla da bütün iqtisadiyyat miqyasında qiymətlərin daha bərabər ölçüdə tədriclə artımına nail olmağa çalışır:

- bütün variantlar doğrudur
- Birbaşa metod
- Dolayı metod
- Həm birbaşa həm dolayı metod
- müdaxilə qiymətləri metodu

22 Qiymətlərin tənzimlənməsinin birbaşa metoduna aiddir:?

- pul tədavülü və kredit sisteminin tənzimlənməsi
- dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu siyasəti
- amortizasiya normalarının qoyulması
- fermer qiymətlərinin tənzimlənməsi
- dövlət xərclərinin tənzimlənməsi

23 Qiymətlərin tənzimlənməsinin birbaşa metoduna aiddir:?

- pul tədavülü və kredit sisteminin tənzimlənməsi
- dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu siyasəti
- amortizasiya normalarının qoyulması
- müdaxilə qiymətlər
- dövlət xərclərinin tənzimlənməsi

24 Qiymətlərin tənzimlənməsinin birbaşa metoduna aiddir:?

- pul tədavülü və kredit sisteminin tənzimlənməsi
- dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu siyasəti
- amortizasiya normalarının qoyulması
- Məqsədli qiymətlər
- dövlət xərclərinin tənzimlənməsi

25 Qiymətlərin tənzimlənməsinin birbaşa metoduna aiddir:?

- pul tədavülü və kredit sisteminin tənzimlənməsi
- dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu siyasəti
- amortizasiya normalarının qoyulması
- nəzarət yaxud istiqamətləndirilmiş qiymətlər
- dövlət xərclərinin tənzimlənməsi

26 Bazar iqtisadiyyatı olan ölkələrdə qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi :

- qiymətlərin təsbit olunmasıdır
- nəzarət tədbiridir;
- inhisarın maraqlarının qorunması tədbiridir;
- qanunverici, inzibati və büdcə-maliyyə tədbirlərinin köməyi ilə, bütünlükdə sistemin sabit inkişafına imkan yaratmaq yolu ilə dövlətin qiymətlərə təsir etmək təşəbbüsüdür;
- iqtisadiyyatda dağıdıcı nəticələrə gətirib çıxarmayan inhisar və rəqabətin bu cür münasibətinin təmin olunması alətidir.

27 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi nədən ötrü zəruridir?

- oliqopolistlərin maraqlarının qorunması üçün.
- iqtisadi inkişafın sabitləşməsi üçün
- xarici iqtisadi əlaqələrin tənzimlənməsi üçün;
- inhisarçı siyasətinin həll olunması üçün;

- dövlətin pul-kredit siyasətinin reallaşması üçün;

28 Maşın və avadanlıqlara olan sürüşkən qiymətlər dünya ticarətində adətən nəyi nəzərə alaraq müəyyən edilir?

- Çatdırılma müddətləri.
 Tələb və təklifi
 Dünya bazar qiymətlərini;
 Maşın və avadanlıqların hazırlanması müddətində baş verən istehsal xərclərində dəyişiklikləri;
 Bağlanan sövdələşmə şərtlərini;

29 Dünya ticarətində sürüşmə düsturu nə ilə müəyyən olunur?

- Gömrük rüsumunun dərəcəsi.
 Avadanlığın yekun qiyməti;
 Avadanlığın bazis qiyməti;
 Qiymətdə material əmək ödənişi xərclərinin payı;
 Kreditin faiz dərəcəsi;

30 Dünya təcrübəsinə əsasən avtonəqliyyat vasitələrinin bazar dəyəri ixrac ölkələrinin ilkin bazarında qiymətləndirilən avtonəqliyyat vasitələrinin bazar dəyəri haqqında verilənlər olursa, lakin digər ölkələrin ilkin bazarında oxşar avtonəqliyyat vasitələrinin bazar dəyəri haqqında məlumatlar olduqda hansı metodla təyin edilir?

- yalnız dolaylı metodla
 Dolaylı, Birbaşa
 Birbaşa
 Hesablama
 həm birbaşa həm də hesablama metodu ilə

31 Çay nəqliyyatında tariflər dəyişdirilir:

- cavablar doğru deyildir
 ictimai tənzimləmə ilə
 dövlət tənzimlənməsi ilə
 Nəqliyyat Nazirliyi tərəfindən
 Nazirlər Kabineti tərəfindən

32 Konteynerlərlə daşımalar zamanı ödəniş müəyyən olunur:

- cavablar doğru deyil
 vaxta görə
 işə görə
 konteyner hesabı ilə
 akkord mükafatlı

33 Dəniz nəqliyyatında kabotac üzmə tarifləri müəyyən olunur

- cavablar doğru deyildir
 vahid əsaslarla
 dəyişkən əsaslarla
 çox dərəcələrlə
 iki dərəcəli əsaslarla

34 Məhsulun istifadə olunmasının iqtisadi nəticələrinə görə qiymətlərin müəyyənləşdirilməsidir:

- bütün variantlar yalnızdır.
 Məhsulun ixrac qiyməti istehsal xərcləri ilə orta səviyyəli gəlirin cəmindən ibarət olur

- Bazarda rəqabət aparan malların qiyməti xərcini ödəmə müddəti və ya mənfəət norması (istehsal təyinatlı məhsullar üçün) ilə, illik istismar xərcləri və müəyyən olunmuş müddət ərzində istismar xərclərinin (istehlak təyinatlı məhsullar üçün) müqayisəsi əsasında müəyyənləşdirilir
- Müxtəlif mənbələrdən alınan və bir-biri ilə rəqabət aparan materialların istifadə edildiyi təqdirdə təchizatçı və istifadəçilərin, müvafiq istehsal sahələrinin vəziyyəti, müvafiq əmtəə konyunkturasının öyrənilməsi əsasında orta bazar qiymətləri tapılır
- Məhsulun ixrac qiyməti istehsal xərcləri ilə orta səviyyəli gəlirin fərqi ilə ibarət olur

35 Orta bazar qiymətləri əsasında qiymətlərin müəyyənləşdirilməsidir:?

- bütün variantlar yalnızdır.
- Məhsulun ixrac qiyməti istehsal xərcləri ilə orta səviyyəli gəlirin cəmindən ibarət olur
- Bazarda rəqabət aparan malların qiyməti xərcini ödəmə müddəti və ya mənfəət norması (istehsal təyinatlı məhsullar üçün) ilə, illik istismar xərcləri və müəyyən olunmuş müddət ərzində istismar xərclərinin (istehlak təyinatlı məhsullar üçün) müqayisəsi əsasında müəyyənləşdirilir
- Müxtəlif mənbələrdən alınan və bir-biri ilə rəqabət aparan materialların istifadə edildiyi təqdirdə təchizatçı və istifadəçilərin, müvafiq istehsal sahələrinin vəziyyəti, müvafiq əmtəə konyunkturasının öyrənilməsi əsasında orta bazar qiymətləri tapılır
- Məhsulun ixrac qiyməti istehsal xərcləri ilə orta səviyyəli gəlirin fərqi ilə ibarət olur

36 İdxal, ixrac və əmtəə dövriyyəsi həcmi:?

- bütün variantlar yalnızdır.
- maddi istehsal sferası göstəriciləridir
- daxili əmtəə dövriyyəsi göstəriciləridir
- xarici ticarət göstəriciləridir
- pul-kredit sferası göstəriciləridir

37 Aşağıda verilən amillərdən biri dünya bazarında neftin qiymətinə təsir edir?

- inflyasiya amilləri
- iqtisadi amillər
- siyasi amillər
- hüquqi amillər
- hərbi amillər

38 Hərəkət əməliyyatları dərəcələri differensiallaşdırılır:

- istismar xərclərinin qeyri-bərabərliyinə görə
- yüklərin növünə görə
- əmək haqqına görə
- maya dəyərinə görə
- hərəkətin sürətliliyinə görə

39 Konteynerlə daşımalarda tariflər müəyyən olunur:

- cavablar doğru deyildir
- daşınan yükə görə
- konteyner hesabına görə
- gəminin modelinə görə
- göndərmənin maliyyə imkanlarına görə

40 Su nəqliyyatında sərnişindaşıma tarifləri sinifləşdirilir:

- cavablar doğru deyildir
- sərnişinlərin sayına görə
- gəmiçiliyə görə
- nəqliyyatın növünə görə
- mövsümlüyə görə

41 Su nəqliyyatında sərnişinlərin daşınması üzrə tariflər fərqləndirilmir:

- bərələrə görə
- yola salma növlərinə görə
- uzaq məsafəyə görə
- şəhərlərarası xətlərə
- dəniz limanlarına görə

42 Qiymətlərin istehsal xərcləri əsasında müəyyənləşdirilməsidir:

- bütün variantlar yalnızdır.
- Məhsulun ixrac qiyməti istehsal xərcləri ilə orta səviyyəli gəlirin cəmindən ibarət olur
- Bazarda rəqabət aparan malların qiyməti xərcini ödəmə müddəti və ya mənfəət norması (istehsal təyinatlı məhsullar üçün) ilə, illik istismar xərcləri və müəyyən olunmuş müddət ərzində istismar xərclərinin (istehlak təyinatlı məhsullar üçün) müqayisəsi əsasında müəyyənləşdirilir
- Müxtəlif mənbələrdən alınan və bir-biri ilə rəqabət aparan materialların istifadə edildiyi təqdirdə təchizatçı və istifadəçilərin, müvafiq istehsal sahələrinin vəziyyəti, müvafiq əmtəə konyunkturasının öyrənilməsi əsasında orta bazar qiymətləri tapılır
- Məhsulun ixrac qiyməti istehsal xərcləri ilə orta səviyyəli gəlirin fərqi ibarət olur

43 Avtomobil nəqliyyatında hansı əlavə əməliyyatlara görə yığımlar alınır:

- cavablar doğru deyildir
- boşaltma işlərinə görə
- yükləmə işlərinə görə
- anbar xidmətlərinə görə
- yüklərin ekspeditorlaşmasına görə

44 Sərnişinlərin daşınması və baqacların avtomobil nəqliyyatı ilə regionlar arası daşıma tariflərinə məqsədlə tənzimlənilir:

- cavablar doğru deyildir
- daşımalarda maya dəyərinin uçotu məqsədilə
- daşımalarda zəruri mənfəətin alınması məqsədilə
- daşımalarda maya dəyərinin uçotu və zəruri mənfəətin alınması məqsədilə
- istehlakçı tələbinin ödənilməsi məqsədilə

45 Dəmiryol nəqliyyatında tarif dərəcələri hansı amillərə görə hesablanılır:

- cavablar doğru deyildir
- vaqona görə
- tona görə
- vaqon-kilometrə görə
- ton-kilometrə görə

46 Dəmiryol nəqliyyatında yükdaşıma tarifləri hansı amillərdən asılı deyildir:

- daşımalara görə ödənişlərin əvvəlcədən aparılmasından
- vaqonun növü
- vaqonun mənsubluğundan
- göndərmə növündən
- daşımalarda məsafəsindən

47 Konteynerli göndərişlərə görə tariflər nə əsasdan hesablanılır?

- yüklərin sinifliliyini nəzərə almaqla
- vaqonlu tarifləri əsas götürməklə
- konteynerin saxlanması xərcinin uçotu ilə
- konteynerin yüklənməsindən tam istifadənin uçotu ilə hesablanılır
- əlavə xərcin uçotu zəruriliyi ilə

48 Dəmiryolu ilə nəql olunan birinci sinif yüklərə aid edilir:

- cavablar doğru deyildir
- nəqliyyat üzrə nəqletmə tərkibi 50% təşkil edərsə
- nəqliyyat üzrə nəqletmə tərkibi 15% təşkil edərsə
- nəqliyyat üzrə nəqletmə tərkibi 70% təşkil edərsə
- nəqliyyat üzrə nəqletmə tərkibi 40% təşkil edərsə

49 Dəmir yolu ilə nəql olunan birinci sinif yüklərə hansı yüklər aid edilir?

- xammallar və digər kütləvi yüklər
- materiallar
- avadanlıqlar
- maşınlar və mexanizmlər
- tikinti materialları və digər kütləvi yüklər

50 Məcmu xərclər metodu dedikdə əsasən aşağıdakı yanaşma nəzərdə tutulur:

- Buraxılan məhsulun müəyyən nomenklaturasına əsaslanan qiymətmələgəlmə
- Birbaşa istehsal xərclərinə əsaslanan qiymətmələgəlmə
- Rəqiblərin qiymət fəaliyyətinə əsaslanan qiymətmələgəlmə
- Məcmu istehsal xərclərinə əsaslanan qiymətmələgəlmə
- Konkret məhsul üçün alıcıların ödəməyə hazır olduqları qiymətlərin qoyulmasına əsaslanan qiymətmələgəlmə

51 Hansı valyuta sistemi beynəlxalq valyuta sisteminin birinci mərhələsinə aid edilir

- Yamayka valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi,
- Paris valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi
- Genuya valyuta sistemi, Paris valyuta sistemi
- Bretton – Vuds valyuta sistemi, Avropa valyuta sistemi
- Avropa valyuta sistemi, Yamayka valyuta sistemi

52 Hansı valyuta sistemi beynəlxalq valyuta sisteminin ikinci mərhələsinə aiddir?

- Yamayka valyuta sistemi
- Qızıl standartı valyuta sistemi.
- Bretton-Vuds valyuta sistemi
- «Üzən» valyuta sistemi

53 Hansı valyuta sistemi beynəlxalq valyutasisteminin üçüncü mərhələsinə aid edilir?

- Yamayka valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi
- Paris valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi
- Genuya valyuta sistemi, Paris valyuta sistemi
- Bretton – Vuds valyuta sistemi, Avropa valyuta sistemi
- Avropa valyuta sistemi, Yamayka valyuta sistemi

54 Hansı valyuta dönərliliyi bazar məzənnəsi üzrə digər ölkələrin valyutasının azad alqı-satqısı hesab edilir?

- tam valyutanın dönərliliyi
- maliyyə valyutasının dönərliliyi
- milli valyutanın dönərliliyi
- qismən valyutanın dönərliliyi
- xarici valyutanın dönərliliyi

55 Hansı hallarda tədiyyə balansının bütün maddələri üzrə azad valyuta mübadiləsinə icazə verilir?

- maliyyə valyutasının dönərliliyində
- tam valyutanın dönərliliyində

- xarici valyutanın dönərliyində
- əmtəə valyutasının dönərliyində
- milli valyutanın dönərliyində

56 Aşağıdakı fikirlərdən hansı valyuta məzənnəsini xarakterizə edir:

- xarici valyutanın alınması və satılması
- valyuta birjalarında sövdələşmələrin bağlanması qaydası
- hər hansı bir ölkənin pul vahidinin başqa ölkələrin valyutası ilə ifadəsinin dəyəri
- dünya bazarlarında satılmış və ya alınmış əmtəənin dəyəri
- inkişaf etmiş ölkələrin sərbəst dönərli valyutası

57 Dünya qiymət əmələ gəlməsinin əsasını təşkil edir:

- ədalətlik qanunu
- tələb və təklif qanunu
- dəyər qanunu
- pul tədavülü qanunu
- faydalılıq qanunu

58 Dünya bazarında neftin qiymətinə hansı amillər təsir edir?

- inflyasiya amilləri
- iqtisadi amillər
- siyasi amillər
- hüquqi amillər
- hərbi amillər

59 Dünya bazarında qara metalların qiyməti hansı amillərin təsiri altında formalaşır?

- dünya bazarını formalaşdıran tələb-təklif amili
- Ümumi Bazar ölkələrinin ixrac qiymətləri
- ölkədəki və dünya ölkələri üzrə siyasi amillər
- dünya bazarında mövcud olan inflyasiya amilləri
- dünya bazarını formalaşdıran konyuktura amili

60 Dünya bazarında maşın və avadanlıqların qiymətinin proqnozlaşdırılmasında hansı metoddan istifadə edilir?

- "Parametrik"
- "Delfi"
- "Sorgu"
- "Müqayisəli satışlar"
- "Analoqiya"

61 Xarici ticarətin idarəetmə və tənzimlənməsinin iqtisadi alətlərini seç:

- Daxili istehsalçılara subsidiyaların verilməsi.
- Gömrük rüsumları və yığımları;
- İdxal və ixracın qadağan olunması və məhdudlaşdırılması;
- İdxal və ixracın liseziyalaşdırılması;
- Bərabərləşmiş sərhəd vergi tutulması;

62 Dəyər, konyunktura, valyuta-maliyyə, siyasi, dövlət-inhisar tənzimlənməsi – bunlar nədir?

- defilyasiya proseslərinin güclənməsinə kömək edən amillər
- daxili bazarın qiymət əmələgətirici amilləri;
- inflyasiya proseslərinin güclənməsinə kömək edən amillər;
- dünya qiymətlərinin dinamikasını müəyyən edən iqtisadi amillər;

- qiymətlərin dinamikasını müəyyən edən dünya bazarının qiymət əmələgətirici amilləri.

63 Dünya ticarətində qiymətlər indeksi nə deməkdir?

- istehlak və pərəkəndə satış qiymət indeksləri
 bu, məhsullara olan ixrac qiymətlərinin ümumi indeksləri, xammala və ərzaqlara olan ixrac qiymətlərinin indeksləri, xüsusi ixrac qiymətlərinin indeksləridir;
 bu, Dou-Cons, FT, Nikkey, Standart end Pure indeksləridir;
 Mudi, FT, Fayneşnl Tayms, Dou-Cons, Nikkey, Reyter indeksləridir;
 Dou-Cons, sənaye məhsullarına olan xüsusi ixrac qiymətlərinin indeksləridir, məhsullara olan ixrac qiymətlərinin ümumi indeksləridir, Mudi, Reyter indeksləridir;

64 Bu qrup əmtəələrin istehsalının həcm və quruluşu ölkələrdən asılı olaraq çox geniş diapozonda tərəddüd edir

- Qeyri-üzvi xammal və emaledici sənayenin məhsulu
 Uzunmüddətli istifadə olunan əmtəələr
 İstehsal alətləri
 Yaşayış üçün zəruri vasitələr
 Xammal və yarımfabrikatlar

65 Kommersiya düzəlişləri hansı şərtlər hesabına müqavilə qiymətlərinə daxil edilir?

- firmadan əvvəllər alınmış köhnə əmtəənin qaytarılması şərtləri hesabına
 ödəmə şərtləri
 məhsulun çatdırılması şərtləri
 satış üzrə başqa vasitəçiləri olan istehsalçılar hesabına
 məhsulun sifariş edilməsi şərtləri

66 Daxili qiymətlərindən fərqli olaraq aşağıkılardan hansı ixrac qiymətlərinə daxildir?

- gömrük tarifləri
 başlanğıc maya dəyəri
 kalkulyasiya edilmiş mənfəət
 nəqliyyat xərcləri
 gömrük rüsumları

67 İxrac-idخال qiymətlərinin kalkulyasiyasının formal sxemi daxili qiymətlərin hesablanması zamanı istifadə edilən sxemdən nə ilə fərqlənir?

- sığorta xərcləri
 satıcıların və nümayəndələrin komisiyon mükafatlandırılması
 idخال gömrük xərcləri
 nəqliyyat xərcləri
 maliyyələşdirmə xərcləri

68 Sponto güzəşti nədir?

- İxrac güzəştidir
 Mövsüm güzəştidir
 Sorğu qiymətləri ilə birgə ümumi güzəştdir
 Nağd hesablaşma hesabına güzəştdir
 Məhsulun sınaq partiyalarına olan xüsusi güzəştdir

69 FOB və SIF qiymətləri bir-birindən fərqlənir-

- bazar şərtləri ilə
 ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
 sığorta xərclərinin kəmiyyəti qədər
 ödəniş şərtləri ilə

- gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər

70 Kənd təsərrüfatında istehsalçıların nominal müdafiə əmsalı necə hesablanır?

- məhsulun daxili qiymətinə ixrac əlavələri daxil edilir
 əmtənin daxili qiymətindən xarici qiyməti çıxılır
 məhsulun daxili qiymətinə gömrük rüsumları əlavə edilir
 məhsulun xarici qiymətindən vergi və rüsumlar çıxılır
 məhsulun xarici qiyməti daxili qiymətinə bölünür

71 Aşağıdakılardan hansı aqrar-sənaye sistemi məhsullarının qiymət sistemində aid deyil?

- sərbəst qiymətlər
 birja qiymətləri
 birja qiymətləri
 müqavilə qiymətləri
 transfert qiymətləri

72 Dünya bazar qiyməti növü

- tender
 mövsümi qiymət
 pilləli qiymət
 sürüşkən qiyməti
 iri firmaların təklif qiymətləri

73 Təcrübədə güzəştlərin hansı növü tətbiq edilir: (səhv cavabı seçin)

- əmtənin miqdarın, çeşidinə və ixracatçı ölkənin iqtisadi gücünə görə tətbiq olunan güzəştlər
 əmtəə alqısında nəğd hesablaşmalara görə, miqdarına və ya seriyalılığa görə
 preyskurant qiymətlərindən ümumi güzəştlər
 satış üzrə daimi nümayəndələrə və ya vasitəçilərə güzəştlər
 sifarişlərinə satıcıların xüsusilə maraqlı olduğu imtiyazlı alıcı kateqoriyaları üçün xüsusi güzəştlər

74 Dünya qiymətlərinin formalaşmasına neçə əsas amil təsir edir?

- 4
 3
 5
 6
 2

75 İctimai-zəruri əmək məsrəflərinin dəyişməsi, daha doğrusu, beynəlxalq mübadilə sferasında dövr edən əmtəələrin dəyərinin dəyişməsi dedikdə hansı amil nəzərə alınır?

- siyasi amil
 konyunktura amili
 dövlət-inhisar tənzimlənməsi amili
 dəyər amili
 valyuta-maliyyə amili

76 Dünya qiymətlərinin formalaşmasına təsir edir amillər içərisində hansılar xüsusi rola malikdir?

- valyuta-maliyyə və siyasi amil
 konyunktura və dövlət-inhisar tənzimlənməsi amili
 dəyər və konyunktura amili
 dövlət-inhisar tənzimlənməsi və siyasi amil
 dəyər və valyuta-maliyyə amili

77 Dünya qiymətlərinin formalaşmasına təsir edir dövlət-inhisar tənzimlənməsi amili əsasən hansı dövrlərdə qiymətlərin dinamika və nisbətində daha böyük dəyişikliklərə səbəb olmuşdur?

- 70 - ci illərin əvvəllərində və 80-ci illərin sonlarında
- 80 - ci illərin ortalarında və 90-cı illərin ortalarında
- 70 - ci illərin ortalarında və 80-ci illərin ortalarında
- 70 - ci illərin ortalarında və 80-ci illərin sonlarında
- 70 - ci illərin sonlarında və 90-cı illərin ortalarında

78 Çay nəqliyyatı ilə yüklərin daşınması tarifləri aşağıdakı yük növlərindən və göndəriş növlərindən biri üzrə differensasiya olunmur:

- müstəsna
- gəmi
- konteyner
- yığma
- xırda

79 Dəmir yol tarifləri yüklərin daşınma göndəriş növlərinə görə aşağıdakı kimi qruplaşdırır:

- bütün cavablar düzgün deyil
- ümumi, yerli və müstəsna
- vaqonlar, konteyner, aztonajlı və xırda göndəriş tarifləri
- vaqonlar üzrə, ümumi, yerli və müstəsna
- yerli, konteyner və aztonajlı

80 Nəqliyyat xidmətlərinin aşağıdakı növlərindən birinə tariflər tənzimlənmir

- bütün cavablar düzgün deyil
- yüklərin daşınması, dəmiryol nəqliyyatında yükləmə-boşaltma işləri
- səmişlərin, baqajın, yük baqajının və dəmiryol nəqliyyatlarında poçt daşınmaları
- limanlarda yükləmə-boşaltma işləri
- yerli nəqliyyat müəssisələri tərəfindən göstərilən xidmətlər

81 Konyukturanın xarakterik cəhəti hansıdır?

- Bütün variantlar doğrudur
- Onun əsas cəhəti qeyri-daimiliyi, dəyişkənliyi və tez-tez tərəddüd etməsidir
- Konyukturanın əsas cəhəti onun müstəsna ziddiyyətliyidir.
- Konyukturanın əsas cəhəti onun qeyri-bərabərliyidir.
- Konyukturanın əsas cəhəti ictimai kapitalın təkrar istehsalı prosesində yaranan ziddiyyətlərin vahidliyidir.

82 konyukturaya təsir edən daimi fəaliyyət göstərən amillərə aşağıdakılar aid edilir:

- Bütün variantlar doğrudur
- elmi-texniki tərəqqi;
- istehsal və kapitalın təmərküzləşməsi;
- dövlət-inhisarçı tənzimləmə;
- inflyasiya;

83 konyukturaya təsir edən daimi fəaliyyət göstərməyən qeyri tsiklik amillərə aid deyil:

- dövlət-inhisarçı tənzimləmə
- sosial ziddiyyətlər;
- kortəbii hadisələr;
- möhtəkirlilik amilləri;
- daxili və beynəlxalq siyasi böhranlar

84 Aşağıda verilənlərdən hansı yüksək qiymət strategiyası əsasında təmin olunur?

- yüksək xərcləri
- artıq pul ödəmələrini
- yeni texnologiyanın tətbiqini
- yüksək mənfəəti
- tələbin yüksəlməsini

85 Göstərilən məqsədlərdən biri üçün aşağı qiymət strategiyası tətbiq edilmir:

- yüksək mənfəət əldə etmək
- İflasa uğramaq
- Gəlirlərin səviyyəsi
- Ümumi satış həcmi artırmaq
- İstehsalı tam gücü ilə işlətmək

86 Aşağıdakılardan hansını yüksək qiymət strategiyası təmin edir?

- yüksək xərcləri
- artıq pul ödəmələrini
- yeni texnologiyanın tətbiqini
- yüksək mənfəəti
- tələbin yüksəlməsini

87 Dünya təcrübəsinə görə hansı məqsəd üçün aşağı qiymətlər strategiyası tətbiq edilmir?

- yüksək mənfəət əldə etmək
- İflasa uğramaq
- Gəlirlərin səviyyəsi
- Ümumi satış həcmi artırmaq
- İstehsalı tam gücü ilə işlətmək

88 Dünya bazarının tutumu ilə bağlı aşağıda qeyd olunanlardan hansı yanlıştır?

- milli istehsal həcmi üstünə idxal-ixracı əlavə edib pul vahidində ölçülür
- əmtəələrin satış həcmi ilə müəyyən edilir
- milli istehsal həcmi üstünə idxalı ixracı çıxmaqla fiziki və ya pul vahidində ölçülür
- öyrənilərkən ölkənin, əhalinin, ayrı-ayrı firmaların alıcılıq tələbi təhlil olunur
- istehsal təyinatlı əmtəələrdə öyrənilərkən sahənin inkişaf perspektivləri, elmi-texniki tərəqqi, maşın və avadanlıqın mümkün göndərilmə həcmi tədqiq edilir

89 Aşağıda göstərilənlərdən hansı xüsusi əmək bölgüsünə aid edilir?

- sənaye cəhətdən inkişaf etmiş ölkələr, xammal ölkələri, aqrar ölkələr aid edilir
- hazır məhsulun müəyyən növlərinin istehsalı sahəsində yaranan ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- lisenziya, patent, “nau-hau” və s. alqı-satqısının istifadəsi sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- elmi texniki tərəqqinin nəaliyyətlərdən maksimum istifadə sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- detal və ehtiyat hissələri istehsalında, müxtəlif texnoloji mərhələlərə görə ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir

90 Verilənlərdən hansı ümumi əmək bölgüsünə aid edilir?

- lisenziya, patent, “nau-hau” və s. alqı-satqısının istifadəsi sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- sənaye cəhətdən inkişaf etmiş ölkələr, xammal ölkələri, aqrar ölkələr aid edilir
- hazır məhsulun müəyyən növlərinin istehsalı sahəsində yaranan ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- detal və ehtiyat hissələri istehsalında, müxtəlif texnoloji mərhələlərə görə ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- elmi texniki tərəqqinin nəaliyyətlərdən maksimum istifadə sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir

91 Verilənlərdən hansı fərdi əmək bölgüsünə aid edilir?

- hazır məhsulun müəyyən növlərinin istehsalı sahəsində yaranan ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- elmi texniki tərəqqinin nəaliyyətlərdən maksimum istifadə sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir

- sənaye cəhətdən inkişaf etmiş ölkələr, xammal ölkələri, aqrar ölkələr aid edilir
- detal və ehtiyat hissələri istehsalında, müxtəlif texnoloji mərhələlərə görə ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- lisenziya, patent, "nau-hau" və s. alqı-satqısının istifadəsi sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir

92 Dünya bazarında dəyər, konyunktura, valyuta-maliyyə, siyasi, dövlət-inhisar tənzimlənməsi hansı amillərə aid edilir?

- defilyasiya proseslərinin güclənməsinə kömək edən amillər
- daxili bazarın qiymət əmələgətirici amilləri
- inflyasiya proseslərinin güclənməsinə kömək edən amillər
- dünya qiymətlərinin dinamikasını müəyyən edən iqtisadi amillər;
- qiymətlərin dinamikasını müəyyən edən dünya bazarının qiymət əmələgətirici amilləri.

93 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- qiymət əmtəə vahidini və ya kütləsini əldə etmək üçün alıcının satıcıya ödəməli olduğu pulun kəmiyyətidir
- qiymət-sövdələşmə tərəfləri arasında iqtisadi münasibətləri formalaşdıran mexanizmdir
- qiymət-məhsul və xidmətlərin satışının həyata keçirildiyi iqtisadi vasitədir
- qiymət-əmtəə dəyərinin pulla ifadəsidir
- qiymət-istehlakçının öz tələbini reallaşdırmağın ölçü meyandır

94 Verilən hökmlərdən hansı müqayisəli üstünlük qanununu yanlış xarakterizə edir?

- dünya ticarət iştirak edən ölkələrdə ümumi milli istehsal artmasına səbəb olur
- müxtəlif ölkələrin ixtisaslaşmasına təsir göstərir
- dünya ticarət iştirak edən ölkələrin iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına kömək edir
- müqayisəli üstünlük prinsipi əsasında dayanır
- dünya istehsalındakı ölkələrin yerini müəyyən edir

95 Aşağıda müqayisəli üstünlük qanunu haqqında qeyd olunan hökmlərdən hansı yanlıştır?

- dünya ticarət iştirak edən ölkələrdə ümumi milli istehsal artmasına səbəb olur
- müxtəlif ölkələrin ixtisaslaşmasına təsir göstərir
- dünya ticarət iştirak edən ölkələrin iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına kömək edir
- müqayisəli üstünlük prinsipi əsasında dayanır
- dünya istehsalındakı ölkələrin yerini müəyyən edir

96 İdxal kvotası haqqında göstərilən fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ölkədən xarici bazara çıxarılan müəyyən məhsulun miqdarına görə qoyulan məhdudiyət kimi çıxış edir
- ayrı-ayrı ölkələr və firmaların inhisarçı sazişləri nəticəsində müəyyən edilir
- dünya bazarında hər bir iştirakçının öz məhsulunun satışında xüsusi çəkisini xarakterizə edir
- məhsulların qiymətində müəyyən edilmiş faiz kimi öz əksini tapır
- ölkədən xarici bazara çıxarılan müəyyən məhsulun çeşidinə görə qoyulan məhdudiyət kimi çıxış edir

97 Aşağıdakılardan hansı ölkənin ixracını müəyyən edir?

- dünya qiymətlərinin nisbəti
- ölkənin ixrac etdiyi məhsulların qiymətində müəyyən edilmiş faiz kimi
- dünya tələbinin vəziyyəti və həmin ölkənin buna uyğun gəlməsi imkanları ilə
- milli istehsalının həcmnin dünya bazarına çıxartdığı məhsulunun həcminə nisbəti kimi
- həmin ölkənin dünya bazarına təklifinin tədiyyə qabiliyyətli tələbinin həcminə nisbəti ilə

98 Qeyd olunan əlamətlərdən hansı dünya qiymətini xarakterizə edir?

- Sövdələşmələr yalnız ixrac istiqamətli olmalıdır;
- İxrac və ya idxal əməliyyatları azad rəqəminə malik bazarlarda baş verməlidir
- İxrac və ya idxal əməliyyatları elə bir şəraitdə baş verməlidir ki, istənilən satıcı (alıcı) bu bazarda sövdələşməni başa vura bilsin.

- Həmin sövdələşmələr kommersiya deyil, xüsusi xarakter daşımalıdır
- İxrac və ya idxal əməliyyatları azad bazar şəraitdə baş verməlidir ki, istənilən satıcı (alıcı) bu bazarda sövdələşməni başa vura bilsin.

99 Aşağıdakılardan hansı dünya qiymətini xarakterizə edən əlamət deyil?

- Həmin sövdələşmələr kommersiya deyil, xüsusi xarakter daşımalıdır;
- Beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmələrin qiymətləri olmalıdır
- Həmin sövdələşmələr xüsusi deyil, kommersiya xarakteri daşımalıdır;
- Sövdələşmələr azad döner valyutaya görə bağlanmalıdır;
- Sövdələşmələr ya ixrac, ya da idxal istiqamətli olmalıdır;

100 Aşağıda göstərilən hökmlərdən hansı dünya bazarını izah edir?

- dünya ölkələri arasında yaranan ticarətin inkişafının qanunauyğun nəticəsidir
- milli təsərrüfatların qarşılıqlı əlaqəli fəaliyyətinin, onlar arasında əməkdaşlığın nəticəsidir
- bir-birilə beynəlxalq əmək bölgüsü əsasında yaranan milli təsərrüfatların məcmusudur
- dünya təsərrüfatının və dünya ticarətinin inkişafının qanunauyğun nəticəsidir
- milli təsərrüfatlar arasında hərtərəfli əlaqəyə əsaslanan qarşılıqlı münasibətlər sistemidir

101 Qeyd olunanlardan biri beynəlxalq əmək bölgüsünə səbəb olmayıb:

- ümumi, xüsusi və fərdi əmək bölgüsünün yaranmasına
- dünya bazarının formalaşmasına
- dünya təsərrüfatının mövcudluğuna və inkişafına
- dünya ölkələrinin ixtisaslaşmasına
- dünya istehsalının mərkəzləşməsinə və təcürküşləməsinə

102 Verilən fikirlərdən biri dünya bazarının tutumunu yanlış xarakterizə edir?

- milli istehsal həcmnin üstünə idxal-ixracı əlavə edib pul vahidində ölçülür
- əmtələrin satış həcmi ilə müəyyən edilir
- milli istehsal həcmnin üstünə idxalı ixracı çıxmaqla fiziki və ya pul vahidində ölçülür
- öyrənilərkən ölkənin, əhalinin, ayrı-ayrı firmaların alıcılıq tələbi təhlil olunur
- istehsal təyinatlı əmtələrdə öyrənilərkən sahənin inkişaf perspektivləri, elmi-texniki tərəqqi, maşın və avadanlığın mümkün göndərilmə həcmi tədqiq edilir

103 Mürəkkəb gömrük tarifləri:

- konkret əmtəə növü üzrə differensiallaşır
- ixracatçı ölkələr üzrə differensiallaşır
- idxalçı ölkələr üzrə differensiallaşır
- bütün ölkələr üçün eyni ölçüdə müəyyən olunur
- yüksək bazar payına malik ölkələr üçün müəyyən olunur

104 Prefensial ticarət:

- aşağı rəqabət qabiliyyətliliyə malik əmtələr üçün gömrük güzəştlərinin təyin edilməsidir
- az miqdarda bazar payına malik ölkələr üçün gömrük güzəştlərinin təyin edilməsidir
- müəyyən xüsusiyyətlərə görə fərqlənən əmtəə növü üçün gömrük güzəştlərinin təyin edilməsidir
- müəyyən ölkələr və ya müəyyən əmtələr üçün gömrük güzəştlərinin təyin edilməsidir
- zəif iqtisadi inkişafa malik ölkələr üçün gömrük güzəştlərinin təyin edilməsidir

105 Hər bir ölkənin idxalı müəyyən edilir:

- milli istehsalın həminin həmin ölkəyə gətirilən məhsulun həcminə nisbəti kimi
- onun tədiyyə qabiliyyətli tələbinin həcmi və qiymət nisbətləri ilə
- onun tələbinin vəziyyəti və həmin ölkənin buna uyğun gəlməsi imkanları ilə
- ölkəyə gətirilən məhsulların qiymətində müəyyən edilmiş faiz kimi
- xarici bazardan ölkəyə gətirilən müəyyən məhsulun miqdarına görə qoyulan məhdudiyət kimi

106 Hər bir ölkənin ixracı müəyyən edilir:

- dünya qiymətlərinin nisbəti
- ölkənin ixrac etdiyi məhsulların qiymətində müəyyən edilmiş faiz kimi
- dünya tələbinin vəziyyəti və həmin ölkənin buna uyğun gəlməsi imkanları ilə
- milli istehsalının həcmnin dünya bazarına çıxartdığı məhsulun həcminə nisbəti kimi
- həmin ölkənin dünya bazarına təklifinin tədiyyə qabiliyyətli tələbinin həcminə nisbəti ilə

107 Müasir dünya bazarı, yəni, tədavül və istehsal sferası tənzimlənməsinin təsərrüfat mexanizmi hansı əlamətləri kəsb edir: (səhv cavabı seçin)

- ayrı-ayrı məhsul növləri istehsalının, eyni vaxtda həm də əmək vasitələri alıcısı kimi çıxış edən bəzi istehsalçıların əlində cəmləşməsi, iri istehlakçı institutların meydana çıxması dövlətin təsərrüfat funksiyalarının genişləndirilməsi
- istehsalın və kapitalın çoxdan başlamış təmərküzləşməsi və mərkəzləşməsi müasir kapitalist istehsalına açıq-aşkar ictimai xarakter vermişdir
- bu bazar, fəaliyyət göstərdiyi iqtisadi məkanın parametrlərinə bu və ya digər dərəcədə təsir etməyə malik olan, iqtisadi cəhətdən güclü, iri və fəal təsərrüfat subyektlərinin bazarıdır
- hal-hazırkı dövrdə istehsal və istehsalın vəziyyəti haqqında informasiya mənbəyi kimi bazar qiymətinin əhəmiyyəti bir qədər azalmışdır
- bəzi hallarda bazarda kortəbiiyyət və anarxiya kimi hallara rast gəlinməsi

108 Dəyər qanunu dünya bazarında geniş miqyasda fəaliyyətə başlayır:

- dünya ictimai əməyinin meydana çıxdığı zaman
- dünya əmtəə qiymətləri yarandığı zaman
- dünya bazarı yarandığı zaman
- qızılın dünya pulundan çıxarıldığı zaman
- tələb və təklif qanununun bazarda təsir gücünün zəiflədiyi anında

109 Beynəlxalq ticarət əmtəələrin mübadiləsi tənzimlənir:

- müqavilə qiymətləri ilə
- əmtəələrin dəyərləri ilə
- istehsal qiymətləri ilə
- istehlak qiymətləri ilə
- ixrac qiymətləri ilə

110 Bazarın neçə tipi vardır?

- 7
- 3
- 4
- 5
- 6

111 Yüksək inhisar qiymətlərinin aşkar etmək üçün aşağıdakı amilin mövcudluğunu sübut etmək zəruridir -

- Sadalananların hamısını.
- İstehsal (satış) həcmnin qəsdən azaldılması;
- Qiymətlərin yüksəldilməsi;
- Mənfəət və xərclərin əsassız yüksək ölçüsü;
- Digər təsərrüfat subyektlərinə zərər vurulması;

112 Oliqopolistik bazarın xarakterik cəhəti deyil -

- rəqiblərdən qarşılıqlı asılılıq
- sahədə firmaların azsaylı olması;
- qiymət ayrışdırıcılığı;
- standart və differensial əmtəələrin istehsalı;
- sahəyə giriş üzrə ciddi maneələrin olması;

113 Sürüşkən qiymətin düsturu aşağıdakı kimidir:

$P_m = P_n \left\{ A \frac{a_m}{a_n} + B \frac{b_m}{b_n} K > C \right\}$

$Q_1 = Q_0 \left\{ A \frac{a_1}{a_0} + B \frac{b_1}{b_0} K < C \right\}$

$P_1 = P_0 \left\{ Q \frac{a_1}{a_0} + M \frac{b_1}{b_0} K < C \right\}$

$P_1 = P_0 \left\{ A \frac{a_1}{a_0} + B \frac{b_1}{b_0} K < C \right\}$

$P_1 = P_0 \left\{ A \frac{a_1}{a_0} + B \frac{b_1}{b_0} K > C \right\}$

114 Dünya qiymətləri haqqında deyilən fikirlərdən hansı doğrudur?

- dünya qiymətləri istehsal-tədavül xərclərini və idxal-ixrac rüsumları əsasında formalaşan beynəlmiləl istehlak qiymətini pul formasında ifadə edir
- dünya qiymətləri istehsal xərcləri və orta mənfəətin məcmusu əsasında formalaşan beynəlmiləl istehlak qiymətini pul formasında ifadə edir
- dünya qiymətləri ictimai zəruri xərclərə malik əmtəələrin beynəlmiləl istehsal qiymətini pul formasında ifadə edir
- dünya qiymətləri ictimai zəruri xərclərə malik, həmçinin orta mənfəətliliyi özündə əks etdirən əmtəələrin beynəlmiləl istehsal qiymətini pul formasında ifadə edir
- dünya qiymətləri elmi-texniki tərəqqi və yüksək konstruksiya xüsusiyyətlərinə malik əmtəələrin beynəlmiləl istehsal qiymətini pul formasında ifadə edir

115 Tələb və təklif qanununun təsiri dünya bazarında nə ilə ifadə edilir?

- istehsalçı və istehlakçılar arasında münasibət vasitəsilə;
- dünya bazarında rəqabət faktoru vasitəsilə;
- məhsulların istehlak və mübadilə dəyərləri arasındakı münasibət vasitəsilə;
- beynəlxalq əmək bölgüsü
- dünya qiymətlərində istehlak dəyərinin uçotu vasitəsilə;

116 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətlərinin öyrənilməsinin əsas şərtidir:

- təhlil edilən müddətdə baş verən dəyişikliklərin qiymətləndirilməsi də daxil olmaqla faiz və ya kəmiyyət ölçü vahidlərində verilmiş anda qiymət səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- təhlil edilən müddətdə baş verən dəyişikliklərin qiymətləndirilməsi
- faiz və ya kəmiyyət ölçü vahidlərində verilmiş anda qiymət səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- təhlil edilən müddətdə bazarda və ölkələrin iqtisadi mühitində baş verən dəyişikliklərin qiymətləndirilməsi
- təhlil edilən müddətdə bazarda kəmiyyət ölçü vahidlərində qiymət səviyyəsinin müəyyən edilməsi

117 Hansı dövrlərdə dövlət-inhisar tənzimlənməsi amili dünya qiymətlərinin dinamika və nisbətində böyük dəyişikliklərə səbəb olmuşdur?

- 70 - ci illərin əvvəllərində və 80-ci illərin sonlarında
- 80 - ci illərin ortalarında və 90-cı illərin ortalarında
- 70 - ci illərin ortalarında və 80-ci illərin ortalarında
- 70 - ci illərin ortalarında və 80-ci illərin sonlarında
- 70 - ci illərin sonlarında və 90-cı illərin ortalarında

118 Neft bazarında birdəfəlik sövdələşmələrin qiymətləri:

- OPEK-ə daxil olmayan ixracatçıların rəsmi sorğu qiymətləridir.
- Neft bircalarında müəyyən edilir;
- İdxalçı-ölkələrdə neftin yenidən emal edilməsində müqavilə qiymətləridir;
- “Azad” bazarda fəaliyyət göstərən və tələb və təklifin əlaqəsinin təsiri nəticəsində yaranan qiymətləridir;
- Məhsul mübadiləsi razılaşmalarının qiymətləridir;

119 Neftin qiymətinin hesablanması formulundan istifadə:

- məhsul mübadiləsi razılaşmalarının qiymətləri.
- Bazarda qeyri-sabit vəziyyət şərtləri daxilində minimal riskin mənfəətin “səmərəli” norması ilə uyğunlaşmasını təmin edir;
- İxracatçı və idxalçılar arasında uzunmüddətli münasibətlərin bərpa olunmasına yardım edir;
- OPEK-in üzv-ölkələrinə qiymətlərə təzyiq göstərərək ixracı genişləndirməyə imkan verir;
- Yuxarıda qeyd olunan 3 amilin hamısını birləşdirməyə imkan verir;

120 Dünya bazarında biliklərin ötürülməsi həyata keçirilir:

- Patentlərin istifadəsinə lisenziyaların satışı vasitəsilə; Lisenziyalaşmayan nou-haunun satışı vasitəsi;
- Patentlərin istifadəsinə lisenziyaların satışı vasitəsilə;
- Texnologiyaların satışı vasitəsilə;
- Birgə elmi tədqiqat işlərinin vasitəsilə;
- Lisenziyalaşmayan nou-haunun satışı vasitəsi;

121 Texnoloji biliklərin faydalılıq göstəricilərinin ümumiləşdirilməsinə xidmət edir:

- Əmək məhsuldarlığının artırılması.
- İstehlakçı səmərəsi;
- Vəsaitlərin qənaət ölçüsü;
- Mövcud sahə üzrə adi orta ilə müqayisədə əlavə gəlirlərin həcmi;
- İstehsal gücünün artırılması;

122 Aşağıdakılardan hansı texnologiyanın yaranması üzrə əmək xərclərinin əvəz olunması mənbəyi kimi çıxış edir?

- Texnologiyanın topdansatış qiyməti.
- Yeni istehsal qoyulan investisiyalar;
- Normal sahibkarlıq mənfəəti;
- Yeni texnologiyanın istifadəsi hesabına adi, orta mənfəətə nisbətdə artma kimi çıxış edən və verilmiş müəssisə tərəfindən əldə olunan mənfəətin bir hissəsi;
- Yeni texnologiyanın istifadəsi ilə istehsal olunan məhsulun reallaşdırılmasından əldə olunan ümumi məcmu gəlir.

123 Texnologiyaların hüquqi qiyməti nədən asılıdır?

- bütün variantlar yalnızdır
- Rəqabətin dərəcəsindən;
- İstehsalın (satışın) həcmindən;
- Yeni texnologiyanın tətbiqi zamanı istehsal xərclərinə qənaətin ölçüsü;
- Yeni texnologiyanın istifadəsi ilə məhsul həcmində istehsal payı

124 Pauşal məbləğ aşağıdakının əsasında müəyyən edilir

- bütün variantlar yalnızdır.
- İllik xalis satış dəyərindən faizlə hesablanmış illik royalti
- t ilində ödənilməli olan royaltini t ili üçün diskontlaşdırma əmsalına vurmaqla;
- t ilində ehtimal olunan royaltinin diskontlaşdırma dəyərindən məbləği
- Əlavə mənfəət payını texnologiya istehlakçısının çevrilmiş əlavə mənfəətə vurmaqla

125 OPEK-in rəsmi satış qiymətləri:

- Tələb və təklifin nisbətindən asılı olaraq müəyyən edilir.
- OPEK qiymətlərinin səviyyəsindən asılı olaraq, OPEK-ə daxil olmayan ixracatçılar tərəfindən müəyyən edilir;
- Hasilat xərcləri və neft bazarının vəziyyətinə əsasən müəyyən edilir;
- OPEK-in qərarlarına müvafiq olaraq OPEK-in üzv ölkələrinin hökumətləri tərəfindən müəyyən edilir;
- Müxtəlif formullarla hesablanır;

126 əmək haqqının indeksləşdirilməsinin birinci prinsipial yanaşması:?

- bütün variantlar yalnızdır
- indeksləşdirmə əmək haqqının minimum həddi ilə məhdudlaşır.
- əmək haqqının tam indeksləşdirilməsini nəzərdə tutur
- əmək haqqının nizamlanması onun səviyyəsindən asılı olaraq həyata keçirilir, yəni minimum əmək haqqı artdıqda isə kompensasiya azalır.
- indeksləşdirmə əmək haqqının maksimum həddi ilə məhdudlaşır.

127 əmək haqqının indeksləşdirilməsinin ikinci prinsipial yanaşması:?

- bütün variantlar yalnızdır
- indeksləşdirmə əmək haqqının minimum həddi ilə məhdudlaşır.
- əmək haqqının tam indeksləşdirilməsini nəzərdə tutur
- əmək haqqının nizamlanması onun səviyyəsindən asılı olaraq həyata keçirilir, yəni minimum əmək haqqı artdıqda isə kompensasiya azalır.
- indeksləşdirmə əmək haqqının maksimum həddi ilə məhdudlaşır.

128 əmək haqqının indeksləşdirilməsinin ikinci prinsipial yanaşması:?

- bütün variantlar yalnızdır
- indeksləşdirmə əmək haqqının minimum həddi ilə məhdudlaşır.
- əmək haqqının tam indeksləşdirilməsini nəzərdə tutur
- əmək haqqının nizamlanması onun səviyyəsindən asılı olaraq həyata keçirilir, yəni minimum əmək haqqı artdıqda isə kompensasiya azalır.
- indeksləşdirmə əmək haqqının maksimum həddi ilə məhdudlaşır.

129 Dünya bazarında texnoloji biliklər digər əmtəələrdən seçilir:

- Mənəvi köhnəlmənin yüksək tempi.
- İstehsalın böyük serialılığı ilə;
- Mənəvi köhnəlmənin aşağı tempi ilə;
- Texnoloji biliklərin yaranmasına əməyə istifadə olunan istehsal vasitələrinin dəyəri əlavə olunmur və bu biliklər tətbiq olunan müəssisənin son məhsulunun dəyərində daxil edilmir;
- İstehsalın ərazi bölgüsü;

130 Royaltinin hesablanması ən geniş yayılmış metodu hansıdır?

- Lisenziyalı məhsulun satış dəyərindən faizlə;
- "Xərclər+mənfəət" metodu;
- Tam xərclər metodu;
- Ekstrapolyasiya metodu;
- Ümumi məhsul dövriyyəsi dəyərindən faizlə;

131 Royalti dərəcəsi necə müəyyən edilir?

- Pauşal toplam ilə.
- İllik royaltilərin toplanması ilə;
- Əldə olunmuş gəlirə əsaslanan ayrı-ayrı sövdələşmələrin dəyərlərinin vurulması ilə;
- İllik royalti məbləğinin dolay vergilər və yığımlar çıxılmaqla xalis satışın illik dəyərində nisbəti ilə;
- Hazırkı müddətə olan razılaşma fəaliyyəti dövrünə olan sahibkara ödənilmiş texnologiyalar, royaltinin ümumi məbləğinin hasilinin məbləği kimi;

132 Royalti dərəcəsinin formalaşmasının korrektə edən amillərinə nə aid edilmir?

- Elmi-texniki tərəqqinin təsiri.
- İstehsal və kommersiya riskinin dərəcəsi amili;
- İllik əlavə mənfəətin kəmiyyətini formalaşdıran amillər;
- Alternativ texnologiya tərəfindən rəqabət amilləri;
- Alternativ texnologiya tərəfindən rəqabət amilləri;

133 Qiymətlərin dolaylı metodla tənzimlənməsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- fermer gəlirlərinin «qorunmasının» vergi, hədd və məqsədli qiymətlərin tətbiq olunması.
- məhsul mübadiləsi və istehsal sahəsində dövlətin bilvasitə iştirakı zamanı qiymətlərin tənzimlənməsi;
- məhsul bazarlarının tələb və təklif balansına təsir etmək yolu ilə qiymətlərin tənzimlənməsi;
- antiinhisar qanunvericiliyi ilə manuplyasiya;
- gəlir siyasəti;

134 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi (tam cavab)

- heç biri doğru deyil
- antiinflasiya xarakterli ola bilər;
- antiböhran xarakterli ola bilər;
- həm antiinflasiya xarakterli ola bilər; həm də antiböhran xarakterli ola bilər;
- antiinhisar xarakterli ola bilər;

135 Dövlət tərəfindən qiymətlərin təsbit olunması üsulu deyil

- dövlət sektorunda qiymətlərə nəzarət
- preyskurantların tətbiqi
- qiymətlərin «dondurulması»
- inhisar qiymətlərinin təsbit olunması
- rentabellik səviyyəsinin təsbit olunması

136 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi forması deyil

- istehsal və tədavül prosesində bilavasitə iştirak etməklə tənzimləmə
- antiinhisar qanunvericiliyi ilə tənzimləmə
- gəlir siyasəti ilə tənzimləmə
- antiinflasiya siyasəti ilə tənzimləmə
- pul tədavülü sferası vasitəsilə tənzimləmə

137 Qiymətlərin tənzimlənməsi üsuludur(tam dolğun cavab)

- bütün variantlar yalnızdır.
- qiymətlərin son həddinin müəyyən edilməsi, qiymətlərin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi
- qiymətlərin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi, inhisar qiymətləri üzərində dövlət nəzarəti
- inhisar qiymətləri üzərində dövlət nəzarəti, qiymətlərin son həddinin müəyyən edilməsi
- qiymətlərin son həddinin müəyyən edilməsi, qiymətlərin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi, inhisar qiymətləri üzərində dövlət nəzarəti,

138 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin birbaşa metodları hansılardır.

- Valyuta məzənnələrinin tənzimlənməsi.
- Rentabellik normativlərinin hədlərinin müəyyən edilməsi.
- Dövlət tədarükünün həyata keçirilməsi.
- Pul tədavülü və kreditin tənzimlənməsi.
- Dövlət xərclərinin tənzimlənməsi

139 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin dolaylı metodları hansılardır

- Sərbəst bazar qiymətlərinin dondurulması.
- Qiymətlərin dondurulması.

- Rentabellik normativlərinin hədlərinin müəyyən edilməsi.
- Təchizat – satış və ticarət əlavələrinin ölçülərinin hədlərinin müəyyən edilməsi.
- Vergilərin və vergi dərəcələrinin müəyyən edilməsi.

140 əmək haqqının indeksləşdirilməsinə neçə yanaşma mövcuddur:?

- 5
- 1
- 2
- 3
- 4

141 Valyuta nizamlaşdırılması aləti deyildir:

- düzgün cavab göstərilməyib
- Azərbaycanda rezidentlərin və qeyri-rezidentlərin valyuta əməliyyatlarının yoxlanılması
- valyuta əməliyyatlarının aparılma qaydasının müəyyən edilməsi
- valyuta qanunculuğuna riayət edilməsinə nəzarət
- pul vəsaitlərinin daimi və fərdi ehtiyatlarının formalaşması qaydası və şərtlərini müəyyən etmək

142 Milli valyuta hansı formada buraxılır ?

- düzgün cavab göstərilməyib
- yalnız nağd formada
- yalnız nağdsız formada
- nağd və nağdsız formada
- cek formasında

143 Beynəlxalq Valyuta Fondunun nizamnaməsinin VIII maddəsinə qoşulan ölkələrdə quvvədədir:

- bütün variantlar yalnızdır
- tam donərlilik
- cari beynəlxalq əməliyyatlar üzrə donərlilik (azad donərlilik)
- daxili donərlilik
- xarici donərlilik

144 Avronun emitenti kimdir:

- bütün variantlar yalnızdır
- Avropa Mərkəzi Bankı
- Beynəlxalq Valyuta Fondu
- Beynəlxalq Yenidənqurma və İnkişaf bankı
- Biznes bank

145 Beynəlxalq Valyuta Fondu cari beynəlxalq əməliyyatlar üzrə məhdudiyyətləri tənziqləməni həyata keçirirmi:

- bütün variantlar yalnızdır
- bəli
- xeyr
- qismən həyata keçiri
- istəsə həyata keçirə bilər

146 Aşağıda göstərilən amillərdən hansı dünya bazarında qara metalların qiymətinin formalaşmasına təsir göstərir?

- dünya bazarını formalaşdıran tələb-təklif amili
- Ümumi Bazar ölkələrinin ixrac qiymətləri
- ölkədəki və dünya ölkələri üzrə siyasi amillər

- dünya bazarında mövcud olan inflyasiya amilləri
- dünya bazarını formalaşdıran konyuktura amili

147 Beynəlxalq valyuta (məzənnə) sisteminin birinci mərhələsinə aiddir :?

- Yamayka valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi,
- Paris valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi
- Genüya valyuta sistemi, Paris valyuta sistemi
- Bretton – Vuds valyuta sistemi, Avropa valyuta sistemi
- Avropa valyuta sistemi, Yamayka valyuta sistemi

148 Beynəlxalq valyuta (məzənnə) sisteminin ikinci mərhələsinə aiddir :?

- bütün variantlar yalnızdır.
- Qızıl standartı valyuta sistemi.
- Bretton-Vuds valyuta sistemi (tənzimlənməsi valyuta məzənnəsi).
- «Üzən» valyuta sistemi
- Yamayka valyuta sistemi

149 IV Beynəlxalq Valyuta Konfransı nə vaxt və harda keçirilib:?

- 1980-Argentina
- 1970- Braziliya
- 1972 –İtaliya
- 1976 – Yamayka
- 1976 - Almaniya

150 V Beynəlxalq Valyuta Konfransı nə vaxt keçirilib:?

- 2000
- 1979
- 1980
- 1954
- 1990

151 Beynəlxalq valyuta (məzənnə) sisteminin üçüncü mərhələsinə aiddir :?

- Yamayka valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi,
- Paris valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi
- Genüya valyuta sistemi, Paris valyuta sistemi
- Bretton – Vuds valyuta sistemi, Avropa valyuta sistemi
- Avropa valyuta sistemi, Yamayka valyuta sistemi

152 Hansı növ qiymətlər Qərbi-Avropa ölkələrində qara metallarının ixrac qiymətləridir?

- bütün variantlar yalnızdır
- Faktiki sövdələşmə qiymətləridir
- Böyük müqavilələrin qiymətləridir;
- Sorğu bazis qiymətləridir;
- Dünya bazarına olan böyük təkliflərin qiymətləridir;

153 Hansı şərtlər daxilində qara metalların sorğu qiymətləri müəyyən edilir?

- FOB – adi keyfiyyətli metala olan Qərb-Avropa ölkələrinin sorğu bazis qiymətlərinin stansiyası.
- “Franko göndərmə stansiyası”
- “KAF təyinat stansiyası”
- “CIF təyinat stansiyası”
- Rüsüm daxil olmaqla, Franko-alıcı”

154 Dəmir yolu ilə nəql olunan ikinəi sinif yüklərə aid edilir:

- nəql etmə xətləri 30% təşkil edərsə
- nəql etmə xətləri 50% təşkil edərsə
- nəql etmə xətləri 15% təşkil edərsə
- nəql etmə xətləri 5-10% təşkil edərsə
- nəql etmə xətləri 20% təşkil edərsə

155 Dəmiryolu ilə nəql olunan üçüncü sinif yüklərə aid olunur:

- xammallar
- avadanlıqlar
- maşınlar
- materiallar
- qiymətli yüklər

156 Dəmiryolu ilə nəql olunan üçüncü sinif yüklərə aid edilir:

- nəql etmə xətləri 50% təşkil edərsə
- nəql etmə xətləri 20% təşkil edərsə
- nəql etmə xətləri 10% təşkil edərsə
- nəql etmə xətləri 30% təşkil edərsə
- nəql etmə xətləri 5% təşkil edərsə

157 Su nəqliyyatına xas deyildir:

- yol şəbəkə sisteminin mövudluğu
- məhdudlaşdırılmış yollarla həyata keçirilir
- vahid nəqliyyat sistemi yaratmır
- iş şəraitinin fərqliliyi
- xərclərin səviyyəsinin fərqliliyi

158 Çay nəqliyyatının üstünlüyüdür:

- daşımaların maya dəyərinin yüksək səviyyəsi
- böyük buraxılış qabiliyyəti
- daşımaların
- böyük kapital qoyuluşu
- yol şəbəkə sisteminin mövudluğu

159 Çay nəqliyyatının üstünlüyüdür:

- cavablar düzgün deyildir
- böyük buraxılış qabiliyyətinin olmaması
- daşımaların maya dəyərinin aşağı olması
- böyük kapital qoyuluşu
- yol şəbəkə sisteminin mövudluğu

160 çay nəqliyyatına xarakterik deyildir:

- qiymətli yüklərin sürətli daşınması
- böyük buraxılış qabiliyyəti
- daşımaların maya dəyərinin aşağı olması
- az kapital qoyuluşu
- yüklərin daşınma preyskurantlarının olması

161 Çay nəqliyyatı ilə yüklərin daşınması tarifləri bölünməsi aparılmır:

- sürətli daşımalara görə

- yüklərin növlərinə görə
- göndərmə növlərinə görə
- konteynerlərlə daşımağa görə
- yığma və kiçik həcmli daşımalara görə

162 Bazar konyunkturası şəraitində məhsulun qiyməti hansı amilin təsiri altında formalaşır?

- Demografik
- İqtisadi
- Siyasi
- taktiki
- Strateji

163 Geniş mənada konyunktura:

- Hər şansı bir ölkənin vəziyyətini xarakterizə edir.
- Hadisələrin böhranı
- Təkrar istehsal prosesinə bilavasitə bazar ifadəsində baxır
- qarşılıqlı əlaqədə keçid vəziyyətlərinin şəraitini və əlaqələrin məcmusunu ifadə edir
- İctimai kapitalın təkrar istehsalı prosesində yaranan ziddiyyətlərin vahidliyini nümayiş etdirir

164 Qiymətin bazar konyunkturasının təsiri altında formalaşması hansı amilin təsiri altında baş verir?

- Demografik amil
- Strateji
- Taktiki amil
- İqtisadi amil
- Təbii amil

165 Valyuta məzənnəsinin aşağı düşməsi ilə bağlı fikirlərdən hansı doğrudur?

- digər ölkələrin sahibkarlarına əlavə mənfəət qazanmağa imkan verir
- ixracatçılara «mənfəəti» adlandırılan əlavə mənfəət almağa imkan verir
- ölkələrə «mənfəəti» adlandırılan əlavə mənfəət almağa imkan verir
- ixracatçılara əlavə pul vəsaitlərinin sərf edilməsi kimi ziyan verir
- həmin ölkələri məcbur edir ki, əlavə pul vəsaitləri sərf etməklə məzənnənin yüksəldilməsini həyata keçirsinlər

166 Tədiyyə balansının bütün maddələri üzrə azad valyuta mübadiləsinə nə zaman icazə verilir:

- maliyyə valyutasının dönərliyində
- tam valyutanın dönərliyində
- xarici valyutanın dönərliyində
- əmtəə valyutasının dönərliyində
- milli valyutanın dönərliyində

167 Beynəlxalq təcrübədə Free on board (... named port of shipment) sərbəst gəminin göyərtəsinə (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında) şərti ilə məhsulların göndərişi hansı nəqliyyat növlərinə aid edilir:

- «C» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü
- «E» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü
- «F» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü
- «C» qrupu su nəqliyyatı
- «F» qrupu su nəqliyyatı

168 Beynəlxalq təcrübədə sərbəst gəminin göyərtəsinə (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında) şərti ilə məhsulların göndərişi hansı nəqliyyat növünə aid edilmir:

- «D» qrupu dəniz nəqliyyatına
- «E» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növünə

- «F» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növünə
- «C» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növünə
- «F» qrupu su nəqliyyatından başqa digər nəqliyyat növlərinə

169 Beynəlxalq təcrübədə sərbəst gəminin göyərtəsinə (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında) şərti ilə alqı-satqı kontraktının əsas bazis şərtinin qəbul olunmuş adı:

- FOB
- EXW
- FCA
- FAS
- KAF

170 Beynəlxalq kommertiya termini olan fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi) şərti ilə məhsulların göndərişi hansı nəqliyyat növlərinə aid edilir:

- «C» qrupu su nəqliyyatı
- «E» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növünə
- «F» qrupu su nəqliyyatına
- «F» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növünə
- «C» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növünə

171 Beynəlxalq təcrübədə fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi) şərti ilə məhsulların göndərişi hansı nəqliyyat növü ilə aparılır:

- çay nəqliyyatı
- «F» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla hava nəqliyyatı ilə
- «C» qrupu su nəqliyyatından başqa digərləri ilə
- «F» qrupu su nəqliyyatı
- dəniz nəqliyyatı

172 Beynəlxalq təcrübədə fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi) şərti ilə alqı-satqı kontraktının əsas bazis şərtinin qəbul olunmuş adı:

- FOB
- EXW
- CFR (KAF)
- FAS
- FAS

173 Inkoterms-2000 alqı-satqı kontraktlarının əsas bazis şərti olan dəyəri, sığortalanma və fraxt (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi) şərti ilə məhsulların idxal-ixracı hansı nəqliyyat növü ilə aparılır?

- hava nəqliyyatı ilə
- «E» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü ilə
- «C» qrupu, su nəqliyyatı ilə
- «C» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü ilə
- avtomobil nəqliyyatı ilə

174 Xüsusi bir qiymət kəmiyyəti olub, bu həddə qiymətlərin səviyyəsindən asılı oalraq satış həcmi kəskin surətdə arta və yaxud da azala bilər:

- Müxtəlif dərəcəli məhsullara qiymət şkalası
- Qiymətlərin psixoloji həddləri
- Qiymətmələgəlmənin məhsulun təyinatına istiqamətliyi
- Bazar dəyəri və onun ətrafında tərəddüd edən bazar qiymətləri
- Müxtəlif təyinatlı məhsulların orta qiymətləri

175 Qiymətlərin müəyyən edilməsində alıcının nəzərə alınmalı olan digər qavrayışdır:

- Müxtəlif təyinatlı məhsulların orta qiymətləri
- Bazar dəyəri və onun ətrafında tərəddüd edən bazar qiymətləri
- Müxtəlif dərəcəli məhsullara qiymət şkalası
- Qiymətməhləgəlmənin məhsulun təyinatına istiqamətliliyi
- Qiymətlərin psixoloji həddləri

176 Eyni bir məhsul bir neçə təyinata malik ola bilər, ancaq satışın daha faydalı olması üçün o elə qiymətləndirilməlidir ki, təyinata uyğun olsun:

- Qiymətlərin psixoloji həddləri
- Bazar dəyəri və onun ətrafında tərəddüd edən bazar qiymətləri
- Müxtəlif təyinatlı məhsulların orta qiymətləri
- Qiymətməhləgəlmənin məhsulun təyinatına istiqamətliliyi
- Müxtəlif dərəcəli məhsullara qiymət şkalası

177 Beynəlxalq təcrübədə məhsulun gömrük dəyərinin müəyyən olunmasının neçə metodu var?

- 12
- 10
- 3
- 5
- 6

178 Aşağıdakı amillərdən hansı hazır məmulatın qiymətlərinin yüksəlməsinə kömək edir? (səhv cavabı seçin)

- inflyasiya artımı
- xammalın qiymətinin artması
- yanacaqın qiymətinin artması
- əmək haqqı məsrəflərinin artımı
- gömrük əlavələrinin tətbiqi

179 Beynəlxalq ticarət üçün səciyyəvi olan böyük miqdarda qiymətlər sırasına malikdir:

- İVC-nin statistikasi
- BMT-nin statistikasi
- AİB-in statistikasi
- MDB-nin statistikasi
- ABŞ-ın statistikasi

180 Qiymətlər sırası istifadə olunur:

- tələb və ya təklif qiymət indekslərinin hesablanmasında
- əmtələrin çeşid və miqdar nomenklaturasının hesablanmasında
- ayrı-ayrı ölkələrin ümumi qiymət indekslərinin hesablanmasında
- ixrac və ya idxal qiymət indekslərinin hesablanmasında
- ümumi dünya bazarında orta qiymət indekslərinin hesablanmasında

181 konyunkturaya təsir edən daimi fəaliyyət göstərməyən qeyri tsiklik amillərə aid deyil:

- daxili və beynəlxalq siyasi böhranlar.
- elmi-texniki tərəqqi;
- sosial ziddiyyətlər;
- körtəbii hadisələr;
- möhtəkirlilik amilləri;

182 əmtəə konyunkturası göstəricilərinin ümumi sxemi aşağıdakı kimi ola bilər:

- Hazır məmulat ehtiyatlarının hərəkəti.

- Ölkələr və firmalar üzrə bütövlükdə əmtəə istehsalı;
- Ölkələr, sahələr və firmalar üzrə bütövlükdə əmtəə istehlakı.
- Hökumətin, sənayenin, alıcıların, satıcıların anbarlarında və yolda olan əmtəə ehtiyatları;
- Səhmdar kapitalın dividendləri;

183 əmtəə konyunkturası göstəricilərinin ümumi sxemi aşağıdakı kimi ola bilər:

- Hazır məmulat ehtiyatlarının hərəkəti.
- Xarici ticarət – müəyyən əmtəənin ixracının və idxalının fiziki və dəyər ifadəsində həcmi (ölkələr və valyuta zonaları üzrə), ticarət və siyasi tədbirlər və s.
- Pul-kredit sferası.
- Hökumətin, sənayenin, alıcıların, satıcıların anbarlarında və yolda olan əmtəə ehtiyatları;
- Fond birjası.

184 Qiymətin bazar konyunkturasının təsiri altında formalaşması hansı amilin təsiri altında baş verir?

- demografik amil
- strateji
- taktiki amil
- iqtisadi amil
- təbii amil

185 Tələbin elastikliyinə təsir etmir:

- məhsuldan istifadə olunması imkanlarının müxtəlifliyi
- əvəzedici məhsulların olması
- vaxt amili
- məhsulun əldə olunmasının təcili olması
- firmanın mikromühiti

186 Qiymətmənləşdirən amillərə aid deyildir

- əlavə dəyər vergisi
- istehsal xərcləri
- tədavül xərcləri
- resursların qiymətləri
- investisiyanın həcmi

187 Dünya qiymətlərini xarakterizə edən əlamət deyil-

- idxal-ixrac əməliyyatlarının sərbəst rejimdə aparılması
- iri daimi sazişlərin qiymətləri olması
- sazişlərin kommersiya xarakteri daşması
- sazişlərin qismən dönərlə valyuta ilə aparılması
- sazişlərin idxal və ya ixrac yönümlü olması

188 Dünya bazar qiymətlərinin əsasını nə təşkil edir?

- istehlak dəyəri
- milli dəyər
- beynəlxalq dəyər
- istehsal qiyməti
- beynəlmillət dəyəri

189 İxrac kalkulyasiyasını daxili kalkulyasiyadan fərqləndirən xərc növü deyil-

- reklam xərcləri
- tədavül xərcləri
- maliyyələşmə xərcləri

- sığorta xərcləri
- daşınma xərcləri

190 İxrac kalkulyasiyasını daxili kalkulyasiyadan fərqləndirən xərc növü deyil-

- reklam xərcləri
- tədavül xərcləri
- maliyyələşmə xərcləri
- sığorta xərcləri
- daşınma xərcləri

191 Hansı hallarda aşağı qiymətlər strategiyası tətbiq edilir?

- cavablar doğrudur
- xarici bazara daxil olmaq halında
- daxili bazarda öz payını artırmağın mümkün halında
- kütləvi bazara çıxarmaq halında
- ümumi satış həcmi artırmaq halında

192 Dünya ölkələrində inflyasiya proseslərinin qeyri-bərabərliyi və bu ölkələrin müxtəlif məhsullarla beynəlxalq əmək bölgüsündə qeyri – bərabər iştirakı:

- qiymətlərin azalma tempinin qarşının alınmasını şərtləndirir
- qiymətlərin azalma tempini şərtləndirir
- qiymətlərin artma tempini şərtləndirir
- qiymətlərin müxtəlif artım tempələrini şərtləndirir
- qiymətlərin dəyişmə tempinə nəzarəti şərtləndirir

193 Beynəlxalq valyuta (məzənnə) sisteminin neçə növü vardır:?

- 2
- 2
- 3
- 4
- 1

194 İlk dəfə qızıl standartı harda tətbiq olunub :?

- Toqo
- Almaniya
- Böyük Britaniya
- İtaliya
- Fransa

195 Hər ölkənin pulunun dəyərinin müəyyən çəkiddə saf müəyyən edilməsi, qızılın alqı-satqısı, ixrac və idxalın sərbəstləşməsidir- bu:?

- bütün variantlar yalnışdır.
- Qızıl standartı valyuta sistemi.
- Bretton-Vuds valyuta sistemi (tənzimlənməsi valyuta məzənnəsi).
- «Üzən» valyuta sistemi
- Yamayka valyuta sistemi

196 Ölkə tam məşğulluğu təmin etmək üçün müstəqil daxili valyuta siyasəti yürüdə bilmir: - bu :?

- bütün variantlar yalnışdır.
- « Üzən» valyuta sisteminin çatışmazlığıdır
- Qızıl standartı valyuta sisteminin çatışmazlığıdır
- Bretton-Vuds valyuta sistemi (tənzimlənməsi valyuta məzənnəsi). çatışmazlığıdır

- Yamayka valyuta sisteminin çatışmazlığıdır

197 I Beynəlxalq Valyuta Konfransı nə vaxt və harda keçirilib keçirilib

- 1869- Paris
 1867 – Paris
 1867 – Münhen
 1868- Münhen
 1868-London

198 II Beynəlxalq Valyuta Konfransı nə vaxt və harda keçirilib keçirilib:?

- 1923 -Kopenhagen
 1922- Paris
 1922- Münhen
 1922- Genuya
 1923- Afina

199 Su nəqliyyatında məqsədindən asılı olaraq tariflərin bölünməsinə aid deyildir:

- ekskursiya tarifləri
 çay nəqliyyatı tarifləri
 dəniz nəqliyyatı tarifləri
 turist tarifləri
 hərəkətin fasiləsizliyi tarifləri

200 Su nəqliyyatında səfərin məqsədindən asılı olaraq tariflərin bölünmə növüdür:

- cavablar doğru deyildir
 su növləri tarifləri
 turist və ekskursiya tarifləri
 dəniz tarifləri
 məqsədyönlü tariflər

201 Suqarışdıran gəmilərin nəqliyyat xətlərində sərnəşinlərin daşıma tarifləri bölünür:

- cavablar doğrudur
 yüksək komfortabelli gəmilər üçün tariflər
 adi suvarma gəmilərin uzaqməsafəli xətləri üçün tariflər
 belə gəmilərin şəhərdaxili və şəhərlərarası xətləri üçün tariflər
 bərələrə xidmət göstərən gəmilər üçün tariflər

202 Hava nəqliyyatı ilə sərnəşinlərin daşınması tarifləri nə əsasdan müəyyən olunur?

- cavablar doğrudur
 uçuş məsafəsinə görə
 aerobusun modelinə görə
 yerləşməyə görə
 uçuş zamanı xidmətə görə

203 Neft və neft məhsullarının tariflərinin tənziqləmə üsullarının tətbiq olunması üçün əsaslar:

- faktiki və proqnozlaşdırılan mənfəət
 əmtəənin istehsal və satış xərcləri
 vergilər və digər ödənişlər
 əsas istehsal vasitələrinin dəyəri
 dövlət dotasiyaları və dövlət yardımı ilə bağlı digər tədbirlər

204 Neft və neft məhsullarının tariflərinin tərkib elementidir:

- torpaq vergisi
- mənfəət vergisi
- aksiz və əlavə dəyər vergisi
- mədən vergisi
- əmlak vergisi

205 Aşağıdakı amillərdən hansının yanacaq-enerji kompleksində qiymətlərə təsiri nəzərə alınmır?

- İEOÖ daxili bazar qiymətləri
- xərclər
- tələb və təklif balansı
- energetika müəssisələrinin fəaliyyətinin tənzimlənməsi üzrə dövlət tədbirləri
- dünya bazar qiymətləri

206 Göstərilən amillərdən hansının yanacaq-enerji kompleksində qiymətlərə təsiri nəzərə alınmır?

- İEOÖ daxili bazar qiymətləri
- xərclər.
- tələb və təklif balansı
- energetika müəssisələrinin fəaliyyətinin tənzimlənməsi üzrə dövlət tədbirləri
- dünya bazar qiymətləri

207 əhali üçün xidmətə qiymət indekslərinin əhəmiyyəti və mahiyyəti nədir?

- yuxarıda göstərilənlərin hər biri doğrudur
- yerli və regional təşkilatlar tərəfindən xidmət sferası tənzimlənir
- istehlak xidmətləri sferasında inflyasiyanın səviyyəsi qiymətləndirilir
- bu indeks əsasında xidmət sferası tənzimlənir
- bu istehlak xidmətlərini tələb və təklifinin bazar tarazlığının müəyyən olunmasına imkan verir

208 Bazis şərtləri nədir?

- satışla əlaqədar nəqliyyat və gömrük xərclərinin satıcı tərəfindən ödənilməsidir
- məhsulun sığortalıması şərti ilə idxal və ixracı nəzərdə tutulur
- nəqliyyat, yükləmə, boşaltma, məhsulun sığortalıması və əmtəələrin dövlət sərhəddini keçdiyi zaman gömrük sənədləşdirilməsi xərclərinin qiymətdə əks olunması şərtləri nəzərdə tutulur
- məhsulların gömrük rüsumları tətbiq edilməsi şərti ilə ixracatı nəzərdə tutulur
- alışla bağlı bütün xərclərin alıcının öz üzərinə götürməsi şərti başa düşülür

209 Bazis şərtlərini nəzərə almaqla qiymətlərin qruplaşdırılması hansı sənədin bazasında tətbiq olunur?

- bu hüquqi sənədlərin hamısı bazis şərtlərinin nəzərə alınması
- bu Azərbaycan Respublikası Tarif (Qiymət) Şurası tərəfindən təsdiq olunmuş qərarların bazasında tətbiq olunur
- bu Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarları əsasında tətbiq olunur
- bu Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanları əsasında tətbiq olunur
- bu qaydalar «İnkoterm 2000» sənədinin bazasında tətbiq olunur

210 Beynəlxalq təcrübədə qəbul olunmuş nəyi EX Work (...named point) bildirir?

- fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)
- franko-zavod və yaxud zavoddan (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- nəqliyyatçının sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- sərbəst gəminin göyärtəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- sərbəst gəminin göyärtəsinə (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)

211 Beynəlxalq təcrübədə qəbul olunmuş Free carrier (... named point) nəyi bildirir?

- nəqliyyat sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- sərbəst gəminin göyärtəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)

- sərbəst gəminin göyərtəsinə (... şərtləndirilmiş yükləmə limanında)
- fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)
- dəyəri, sığortalanma və fraxt (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)

212 Beynəlxalq təcrübədə qəbul olunmuş Free along side ship (... named port of ... shipment) nəyi bildirir?

- sərhəddə kimi ... (şərtləndirilmiş məntəqəyə qədər) çatdırılmışdır
- franko-zavod və yaxud zavoddan (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- nəqliyyatçının sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- sərbəst gəminin göyərtəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- daşınma haqqı və sığortalanma... (... sərbəstləndirilmiş təyinat yerinə)...dək ödənilmişdir

213 Beynəlxalq kommersiya terminlərinə görə Free on board (... named port of shipment) şərti nəyi bildirir?

- daşınma haqqı ödənilmişdir (... şərtləndirilmiş təyinat yerinə) ...dək
- sərbəst gəminin göyərtəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- sərbəst gəminin göyərtəsinə (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)
- dəyəri, sığortalanma və fraxt (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)

214 Dünya qiymətlərinin dinamikasına təsir edən amil aşağıdakılardan hansıdır

- Bütün variantlar doğrudur
- İctimai-zəruri əmək məsrəflərinin dəyişməsi, daha doğrusu, beynəlxalq mübadilə sferasında dövr edən əmtəələrin dəyərinin dəyişməsi
- Tələb və təklif nisbətlərinin dəyişməsi
- Beynəlxalq ticarət sahəsində kapitalist dövlətlərinin iqtisadi siyasəti
- Valyuta bazarının vəziyyəti

215 Dünya qiymətlərinin dinamikasına təsir edən amil hansıdır

- Bütün variantlar doğrudur
- Dünyada hərbi-siyasi vəziyyət
- Tələb və təklif nisbətlərinin dəyişməsi
- Beynəlxalq ticarət sahəsində kapitalist dövlətlərinin iqtisadi siyasəti
- Valyuta bazarının vəziyyəti

216 Dünya qiymətlərinin dinamikasına təsir etməyən amil aşağıdakılardan hansıdır

- Yığım və istehlakın nisbəti
- Dünyada hərbi-siyasi vəziyyət
- Tələb və təklif nisbətlərinin dəyişməsi
- Beynəlxalq ticarət sahəsində kapitalist dövlətlərinin iqtisadi siyasəti
- Valyuta bazarının vəziyyəti

217 Aşağıdakı hökmlərdən hansı doğru deyil?

- Dünya qiymətlərinin artma meylinə malik olmasının əsas amili idxal-ixrac proseslərinin kəskin surətdə güclənməsidir
- Dünya qiymətlərinin formalaşmasına və hərəkətinə təsir edən başlıca amil istehsal xərcləri sayılır
- Tələb və təklif arasındakı nisbətlərin qiymətlərə təsir miqyası rəqabətdən asılıdır
- Rəqabət nə qədər güclü və bazar nə qədər azad olsa, onda həmin amilin qiymətə təsiri bir o qədər əhəmiyyətli olar
- Dövlət tənzimlənməsi tədbirləri dünya qiymətlərinin dinamikasına bilavasitə təsir göstərir

218 BMT-nin statistikasına daxil olmayan qiymət indeksi hansıdır

- Əlvan metallar üzrə idxal qiymətləri indeksləri
- Beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri.
- Xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri.

- Bir tərəfdən sənaye cəhətdən inkişaf etmiş kapitalist ölkələri, digər tərəfdən inkişaf etməkdə olan ölkələr tərəfindən aparılan xammal və ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- Sənaye məmulatları üzrə xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri

219 BMT-nin statistikasına daxil olan qiymət indeksi hansıdır

- Bütün variantlar doğrudur
- Beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri
- Xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- Bir tərəfdən sənaye cəhətdən inkişaf etmiş kapitalist ölkələri, digər tərəfdən inkişaf etməkdə olan ölkələr tərəfindən aparılan xammal və ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- Sənaye məmulatları üzrə xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri

220 Proqnozun hazırlanması üçün ilkin məlumatlara xas olan hansı çatışmamazlıqları qeyd etmək olar:

- Bütün variantlar doğrudur
- Əmtəənin reallaşması haqqında kəmiyyət və dəyər məlumatları həmişə kifayət qədər tam və dəqiq olmur
- Proqnozun tərtib edilməsi zamanı istifadə olunan müxtəlif iqtisadi amillər həmişə lazımı dərəcədə böyük bir dəqiqliklə təsvir edilmir və gecikdirilməklə nəşr olunur;
- Ayrı-ayrı sahələr üzrə məlumatlar çox vaxt köhnə və müqayisəyə gəlməyən olur
- proqnozların tərtib edilməsi zamanı firma və korporasiyaların informasiyaları çox vaxt həqiqəti əks etdirmir

221 Nə zaman qiymətlərin dondurulması səmərəli hesab edilir?

- bütün variantlar doğrudur
- qismüddətli dövrdə
- uzunmüddətli dövrdə
- yüksək inflyasiya zamanı
- mülayim inflyasiya zamanı

222 Beynəlxalq səviyyədə məhsulun gömrük dəyərinin müəyyən olunmasının neçə metodu var?

- on iki
- üç
- beş
- altı
- on

223 ABŞ-da dövlət tərəfindən qiymətlərin neçə faizinə nəzarət olunur?

- 25%-30%
- 5%-10%
- 10%-15%
- 15%-20%
- 20%-25%

224 Qiymət sıralarının ümumi miqdarı nə qədərdir?

- 59 əmtəə üzrə 450 sıra
- 49 əmtəə üzrə 424 sıra
- 45 əmtəə üzrə 277 sıra
- 54 əmtəə üzrə 424 sıra
- 53 əmtəə üzrə 450 sıra

225 BMT-nin statistikasına dünya ticarətində hansı qiymət indekslərini müntəzəm istifadə edir?

- Bütün cavablar doğrudur
- Beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri
- Xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri

- Dünyanın hazır məmulat ixracının 88%-ni əhatə edən 11 ölkənin xarici ticarət statistikasının məlumatları üzrə sənaye məmulatlarına xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri
- Əlvan metallara ixrac qiymətləri indeksləri

226 BMT-nin statistikasına dünya ticarətində hansı qiymət indekslərini müntəzəm istifadə edir? (səhv cavabı seçin)

- əlvan metallara ixrac qiymətləri indeksləri
- dünyanın hazır məmulat ixracının 88%-ni əhatə edən 11 ölkənin xarici ticarət statistikasının məlumatları üzrə sənaye məmulatlarına xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri
- xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- ümumi dünya bazarında məhsullara hesablanan orta qiymət indeksləri
- beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri

227 BMT-nin beynəlxalq ticarətdə dərc etdiyi qiymət indekslərinin çatışmazlıqlarına daxildir:

- beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- əlvan metallara ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- faktiki sövdələşmə şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- sənaye məmulatlarına xüsusi ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- xammal və ərzağın ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir

228 Sterling zonasının qiymətlərini əks etdirir və 21 əmtəəni əhatə edir

- Paskal indeksi
- Mudi indeksi
- Reyter indeksi
- Dou-Cons indeksi
- Piqu indeksi

229 Dünya bazar qiymətlərinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərir:

- məhsulun mübadilə sferası
- ictimai-sosial sfera
- pul-kredit sferası
- məhsulun istehsal sferası
- məhsulun reallaşması sferası

230 Qiymətləri müəyyən olunan əmtəələrin keyfiyyət xarakteristikası ilə tanış olmaq lazımdır:

- əmtəələrin bazara çıxarılması zamanı
- qiymətlərin təhlilinə zamanı
- əmtəənin texniki-iqtisadi parametrlərini qiymətləndirməzdən əvvəl
- qiymətlərin təhlilinə keçməzdən əvvəl
- qiymətlərin proqnozlaşdırılmasına keçməzdən əvvəl

231 Bu əmtəə qrupu üçün bir qayda olaraq təklifin tələbə uyğunlaşması tempinə bilavasitə təsir göstərən hazırlanmanın uzun iş müddətliyi xarakterikdir:

- Qeyri-üzvi xammal və emaledici sənayenin məhsulu
- Xammal və yarımfabrikatlar
- Yaşayış üçün zəruri vasitələr
- Uzunmüddətli istifadə olunan əmtəələr
- İstehsal alətləri

232 Dünya bazar qiymətinin növüdür-

- müqavilə qiymətlər
- franko – anbar qiymətləri
- təsbit edilən qiymətlər

- kontrakt qiymətləri
- bazis qiymətlər

233 Aşağıdakılardan hansı kənd təsərrüfatı sahələrində qiymətlərin müəyyən edilməsi metoduna aid deyildir:

- xərclərin ümumi həcmində əsas məhsullar üzrə xərclərin müəyyən edilməsi
- ümumi dəyərdən müəyyən edilmiş qiymətlərlə əlavə məhsulun dəyərinin çıxılması
- məhsulun şərti məhsul kimi qəbul edildiyi və digər növlərin müəyyən olunmuş əmsallarla qiymətləndirilməsi
- xərclərin ümumi həcmində qarışıq məhsullar üzrə xərclərin xüsusi çəkisinin müəyyənləşdirilməsi
- ümumi dəyərdə əlavə məhsulun dəyərinin müəyyən edilməsi

234 Aşağıdakı qiymətlərdən hansı daha aşağı səviyyəyə malikdir

- FOT
- SIF
- KAF
- FOB
- FAS

235 Neftin qiymətinin hesablanması formulundan istifadə:

- bunlardan heç biri
- Bazarda qeyri-sabit vəziyyət şərtləri daxilində minimal riskin mənfəətin "səmərəli" norması ilə uyğunlaşmasını təmin edir
- İxracatçı və idxalçılar arasında uzunmüddətli münasibətlərin bərpa olunmasına yardım edir
- OPEK-in üzv-ölkələrinə qiymətlərə təzyiq göstərərək ixracı genişləndirməyə imkan verir
- Yuxarıda qeyd olunan 3 amilin hamısını birləşdirməyə imkan verir

236 Aşağıdakılardan hansı Net-bek qiymətlərinin hesablanması bazası kimi çıxış edir?

- neft birjalarında sövdələşmə qiymətləri
- OPEK-in rəsmi satış qiymətləri;
- OPEK-ə daxil olmayan ixracatçıların rəsmi sorğu qiymətləri
- "azad" bazarda birdəfəlik sövdələşmə qiymətləri
- neft məhsullarının qiymətləri

237 İxrac qiymətlərinin tərkibinə aşağıdakı xərclər daxil edilmir

- satıcının ölkəsində idxal gömrük xərcləri
- nəqliyyat xərcləri
- vasitəçilərin mükafatlandırılması üçün komissiyon yığımlar
- sığorta xərcləri
- risklərin örtülməsi üçün ehtiyatlar

238 Aşağıdakılardan hansı idxal-ixrac güzəştlərinin həcminə təsir etmir?

- daxili iqtisadi və siyasi vəziyyət
- əmtəə bazarının konyunkturasi
- istehsalın inhisarlaşması dərəcəsi
- təsbit olunmuş qiymətlər
- təchizatçı firmanın maliyyə vəziyyəti

239 Yanacaq-enerji kompleksində qiymətlərə bu amilin təsiri nəzərə alınmır

- İEOÖ daxili bazar qiymətləri
- xərclər.
- tələb və təklif balansı
- energetika müəssisələrinin fəaliyyətinin tənzimlənməsi üzrə dövlət tədbirləri
- dünya bazar qiymətləri

240 Aşağıda qeyd olunan hökmlərdən hansı yanlıştır?

- Dünya qiymətlərinin artma meylinə malik olmasının əsas amili idxal-ixrac proseslərinin kəskin surətdə güclənməsidir
- Dünya qiymətlərinin formalaşmasına və hərəkətinə təsir edən başlıca amil istehsal xərcləri sayılır
- Tələb və təklif arasındakı nisbətlərin qiymətlərə təsir miqyası rəqabətdən asılıdır
- Rəqabət nə qədər güclü və bazar nə qədər azad olsa, onda həmin amilin qiymətə təsiri bir o qədər əhəmiyyətli olar
- Dövlət tənzimlənməsi tədbirləri dünya qiymətlərinin dinamikasına bilavasitə təsir göstərir

241 Hansı qiymət indeksi BMT-nin statistikasına daxil deyildir?

- Əlvan metallar üzrə idxal qiymətləri indeksləri
- Beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri
- Xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri.
- Bir tərəfdən sənaye cəhətdən inkişaf etmiş kapitalist ölkələri, digər tərəfdən inkişaf etməkdə olan ölkələr tərəfindən aparılan xammal və ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- Sənaye məmulatları üzrə xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri

242 Aşağıdakı qiymət indekslərindən hansı BMT-nin statistikasına daxildir?

- Bütün variantlar doğrudur
- Beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri
- Xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- Bir tərəfdən sənaye cəhətdən inkişaf etmiş kapitalist ölkələri, digər tərəfdən inkişaf etməkdə olan ölkələr tərəfindən aparılan xammal və ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- Sənaye məmulatları üzrə xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri

243 Aşağıdakılardan hansı diversifikasiyanın məzmununu ifadə edir?

- Kiçik şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- İri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur
- İri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tədavül pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür:
- Müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür:

244 Uzunmüddətli dövrdə inhisar rəqabətli müəssisənin mənfəətinin artırılmasının qeyri-qiymət metodlarıdır

- sadalananların heç biri.
- məhsulun differensiallaşdırılması;
- məhsulun təkmilləşdirilməsi;
- məhsulun reklam edilməsi;
- sadalananların hamısı;

245 Dünya bazar qiymətlərinin aşağı düşməsi tendensiyasının səbəbi nədir?

- dəyər qanunu ilə.
- beynəlxalq inteqrasiyanın genişlənməsi;
- texniki tərəqqi;
- istehsal qüvvələrinin inkişafı;
- dünya bazarında qiymət əmələ gətirən proseslərin xüsusiyyətləri.

246 Aşağıdakılardan hansı beynəlxalq əmək bölgüsüdür?

- daxili bazanın müdafiəsi tədbiri.
- Dövlətlərarası mal və xidmətlərə mübadiləsi;
- Ayrı-ayrı dövlətlərin müxtəlif əmtəə və xidmətlərin istehsalında ixtisaslaşması;
- Dünya təsərrüfatının inkişafının qanunauyğun nəticəsi;

- dünya ticarətinin inkişafının nəticəsi;

247 Inhisar rəqabətini digər bazar strukturlarından fərqləndirən amil deyil –

- qiymət göstəriciləri üzrə rəqabət.
 əmtəənin differensiallaşdırılması;
 çoxlu sayda satıcıların olması;
 qiymət ayrı-seçkiliyi;
 qiymət rəqabəti;

248 Inhisar rəqabətli müəssisənin istehsal həcminə təsir strategiyası deyil -

- reklam taktikasına yenidən baxılması.
 rəqibin qiymət strategiyasının izlənilməsi;
 qiymətlərdə liderlik;
 parametrlər üzrə differensiallaşma strategiyası;
 satışın stimullaşdırılması;

249 Avropa birliyində məhsul növlərindən asılı olaraq tənzimlənən məqsədli və müdaxilə qiymətləri haqqında fikirlərdən hansı yanlıştır?

- Məqsədli qiymətlər astana qiymətlərlə birlikdə qiymətlərin müdafiəsində aşağı sərhəddi təşkil edirlər.
 Məqsədli qiymətlər – Avropa birliyində müəyyən məhsul növünün qıtlığı hökm sürən rayonlar üçün nəzərdə tutulan topdansatış (ardıcıl olaraq nəzərdə tutulan bazar qiymətləri) qiymətləridir ;
 Məqsədli qiymətlərin əsasında astana və ona oxşar olan «şlüz» qiymətlərinin səviyyəsi müəyyən olunur ;
 Bu qiymətlər daxili fermer qiymətlərini daha aşağı dünya qiymətlərinin təzyiqindən qorumağa xidmət edirlər.
 Astana qiymətləri başlanğıc səviyyəsinə görə məqsədli qiymətlərdən aşağı səviyyədədir;

250 İnkişaf etmiş ölkələrdə qiymətlərin tənzimlənməsi ilə bağlı hansı fikir doğru deyil?

- Bütün variantlar yanlıştır.
 Yaponiyada dövlətin müvafiq nazirliklər şirkətlərin iştirakı ilə qiymətlərin minimum səviyyəsini müəyyən edirlər.
 Norveçdə isə ədalətsiz (çox yüksək) qiymətlərin qoyulması haqqında istənilən razılaşmalar qanunla qadağan edilmişdir.
 İsveçrə hökuməti kənd təsərrüfatı siyasəti çərçivəsində qiymətlərin kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının rentabelliyini təmin edəcək səviyyədə saxlanmasını nəzərdə tutur.
 İsveçrədə hər il təhvil verilən südün müəyyən həcmi (kvota) nəzərdə tutulur və südü təhvil verənlərə möhkəm qiymət üçün zəmanət verilir.

251 Qərbi Avropa ölkələrində qiymətlərin əmələgəlməsinə təsirin dolayı metodlarına aid deyil:

- kredit sisteminin tənzimlənməsi.
 dövlət tədarükü;
 vergi sistemi;
 pul tədavülü ;
 qiymətlərin təsbit olunması;

252 Qiymətlərin müəyyən edilməsinin parametrik metodları:

- bu metodların çatışmazlığı ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirə bilmir
 bu metodların xərclərin kalkulyasiyası metodlarından üstünlüyü ondan ibarətdir ki, bu tədqiqatlar əsasında alınmış qiymət bazarda qiymətlərin formalaşması şərtlərini real əks etdirir
 bu metodların xərclərin kalkulyasiyası metodlarından üstünlüyü ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirir
 bu metodların üstünlüyü ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirir
 metodların xərclərin kalkulyasiyası metodlarından çatışmazlığı ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirir

253 Bazar təsərrüfatı şəraitində qiymətəmələgəlmənin müəyyən edici amili sayılır:

- ixrac rüsumları
- dünya bazar tutumu
- vahid dünya bazarı
- tələb və təklif
- gömrük güzəştləri

254 Dünya bazar qiymətlərinin əsasını nı təşkil edir?

- istehlak dəyəri
- milli dəyər;
- beynəlxalq dəyər;
- istehsal qiyməti;
- beynəlxalq istehsal qiyməti.

255 Franko qiyməti aşağıda qeyd olunan hansı amillərdən asılıdır?

- tələbin həcmindən
- bazar iştirakçılarının sayından
- əmtənin növündən
- təchizat-göndəriş şərtlərindən
- təklifin həcmindən

256 Hansı qiymətlər təsbit olunma qaydasına görə qiymətin növünə aid edilmir?

- cavablar doğrudur
- auksion qiymətləri
- sənaye məhsulunun qiyməti
- netto qiymətlər
- mövsümi qiymətlər

257 Verilənlərdən hansı qiymət liderliyinin əsas şərti hesab edilir?

- cavablar doğrudur
- məhsulun keyfiyyəti
- məhsulun istehsalına çəkilən xərclər
- marketing tədqiqatlarının keyfiyyəti
- satışın həcmnin artırılması

258 Hansı növ qiymətlər dünya bazar qiymətinə aiddir?

- müqavilə qiymətlər
- franko – anbar qiymətləri
- təsbit edilən qiymətlər
- kontrakt qiymətləri
- bazis qiymətlər

259 Hansı qiymətlər xarici ticarətin müqavilə qiymətlərinə aiddir?

- kontrakt qiymətləri
- pərakəndə satış qiyməti
- faktiki sövdələşmə qiymətləri
- proqnoz qiymətləri
- nəşr edilən sorğu qiymətləri

260 Verilənlərdən hansı idxal-ixrac güzəştlərinin həcminə təsir göstərmir?

- daxili iqtisadi və siyasi vəziyyət
- əmtə bazarının konyunkturasi
- istehsalın inhisarlaşması dərəcəsi

- təsbit olunmuş qiymətlər
- təchizatçı firmanın maliyyə vəziyyəti

261 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətinin növüdür?

- Tender – hərrac – satış
- Franko-anbar (satış)
- tənzimlənən
- KAF
- Bazis

262 Aşağıda göstərilənlərdən biri sponto güzəştini xarakterizə edir?

- İxrac güzəştidir
- Mövsüm güzəştidir
- Sorğu qiymətləri ilə birgə ümumi güzəstdir
- Nağd hesablaşma hesabına güzəstdir
- Məhsulun sınaq partiyalarına olan xüsusi güzəstdir

263 Aşağıdakılardan hansı ixrac kalkulyasiyasını daxili kalkulyasiyadan fərqləndirən xərc növünə aid deyil?

- reklam xərcləri
- tədavül xərcləri
- maliyyələşmə xərcləri
- sığorta xərcləri
- daşınma xərcləri

264 Aşağıdakı qiymətlərdən hansı dünya bazar qiymətinin növüdür?

- tender
- mövsümi qiymət
- pilləli qiymət
- sürüşkən qiyməti
- iri firmaların təklif qiymətləri

265 Aşağıda qeyd olunanlardan hansı daxil edilməklə ixrac və idxal qiymətlərinin kalkulyasiyasının formal sxemi daxili qiymətlərin hesablanması zamanı istifadə edilən sxemdən fərqlənir?

- Sığorta xərcləri və gözlənilməz risklərin örtülməsi üçün zəruri olan ehtiyatlar.
- Satıcıların və nümayəndələrin komissiyon mükafatlandırılması
- Alıcının ölkəsində idxal gömrük xərcləri;
- Qablaşdırmaya çəkilən xərclər, nəqliyyat xərcləri;
- Maliyyələşdirmə xərcləri;

266 Hansı növ güzəştlər beynəlxalq təcrübədə tətbiq edilmir?

- kompensasiya güzəştləri .
- əmtəə alqısında nəğd hesablaşmalara görə, miqdarına və ya seriyalılığa görə
- preyskurant qiymətlərindən ümumi güzəştlər
- diler güzəştləri
- mövsümi güzəştlər;

267 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı oliqopolistik bazarı xarakterizə etmir?

- rəqiblərdən qarşılıqlı asılılıq
- sahədə firmaların azsaylı olması
- qiymət ayrışçılığı;
- standart və differensial əmtəələrin istehsalı;
- sahəyə giriş üzrə ciddi maneələrin olması;

268 Verilənlərdən hansı inhisar mənfəətini ifadə edir?

- əlavə dəyər vergisi və aksizlərdir
- sadə mənfəət və onun əmələ gəlməsi şərtləridir
- orta mənfəətin çevrilmiş forması və əlavə dəyər formasıdır;
- inhisarlaşmış iqtisadiyyatda toplaşan orta mənfəətdir;
- vahid müştərək əlavə dəyərdir.

269 Dünya bazarında qiymətin əmələ gəlməsi prosesləri nə ilə tənzimlənilir?

- pul tədavülü qanunu ilə
- transmilli korporasiyalar siyasəti ilə;
- beynəlxalq dəyərlə;
- dünya bazarında rəqabət ilə;
- dəyər qanunu ilə;

270 Qiymətlərin iqtisadi tənzimlənmə metodu deyil:

- dövlət preyskurant qiymətlərinin tətbiq olunması.
- dövlət xərclərinin tənzimlənməsi;
- dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu siyasəti;
- amortizasiya normalarının qoyulması;
- torpaq rentasının tənzimlənməsi;

271 İstehlak qiymətlərinin indeksi haqqında aşağıdakılardan hansı yanlıştır?

- Beynəlxalq iqtisadi təşkilatların və xüsusilə Beynəlxalq valyuta Fondunun fəaliyyəti nəticəsində bu göstərici (IQI) inflyasiyanın ölçməsi və tənzimlənməsi vasitəsi kimi əksər dünya dövlətləri tərəfindən qəbul edilmişdir.
- hal-hazırda orta istehlakçı tərəfindən müntəzəm alınan daha vacib əmtəə və xidmətlər məcmusu dəyərinin dəyişməsinə müəyyənləşdirən beynəlxalq standartdır;
- IQI-nin əsas təyinatı əhali tərəfindən qeyri-istehsal xarakterli istehlak məqsədi ilə alınan əmtəə və xidmət qiymətlərinin ümumi səviyyəsinin zaman içərisində dəyişməsinin ölçülməsindən ibarətdir.
- IQI zaman keçdikcə əhali tərəfindən istehlak edilən mal və xidmət növlərinin qiymətlərinin dəyişməsinə ölçməyə xidmət edir.
- IQI-nin əsas təyinatı əhali tərəfindən istehsal xarakterli istehlak məqsədi ilə alınan əmtəə və xidmət qiymətlərinin ümumi səviyyəsinin zaman içərisində dəyişməsinin ölçülməsindən ibarətdir.

272 Aşağıda qeyd edilənlərdən hansı yanlıştır?

- inflyasiyanın qiymətləndirilməsində hesabat nöqtəsi kimi bazis dövrünün istehlak yığımını (Paaşe formulu) və ya cari dövrün istehlak yığımını (Layspeyres formulu) götürmək olar.
- inflyasiyanın qiymətləndirilməsində hesabat nöqtəsi kimi cari dövrün istehlak yığımını (Paaşe formulu) və ya bazis dövrünün istehlak yığımını (Layspeyres formulu) götürmək olar.
- Laspeyres formulu qiymətlərin həqiqi artımını bir qədər şişirir, Paaşe formulu isə azaltmağa meyillidir.
- Paaşe formulu əmtəələr və xidmətlər yığımına vaxtaşırı yenidən baxmağı tələb edir.
- Paaşe formulun tətbiqi bilərəkdən nəticəni saxtalaşdırmağa gətirib çıxarır.

273 əmək haqqının indeksləşdirilməsinə prinsipial yanaşmalardan biri səhvdir:

- indeksləşdirmə əmək haqqının minimum həddi ilə məhdudlaşır.
- əmək haqqının minimum həddi ilə məhdudlaşan indeksləşdirmə 1959-1968-ci illərdə Fransada tətbiq edilmişdir.
- əmək haqqının nizamlanması onun səviyyəsindən asılı olaraq həyata keçirilmir, yəni minimum əmək haqqı artdıqda kompensasiya artır.
- əmək haqqının nizamlanması onun səviyyəsindən asılı olaraq həyata keçirilir, yəni minimum əmək haqqı artdıqda isə kompensasiya azalır.
- əmək haqqının tam indeksləşdirilməsi nəzərdə tutulur.

274 İndeksləşdirmənin astanası haqqında deyilənlərdən biri səhvdir.

- Bütün variantlar doğrudur.

- Bu, qabaqcadan dövlət tərəfindən müəyyən edilmiş qiymət artımında elə səviyyədir ki, həmin səviyyəyə çatdıqda indeksləşdirmə həyata keçirilir.
- Astananın müəyyən edilməsinə birinci yanaşmada dövlət müəyyən vaxt üçün ölkədəki qiymət artımının sürətindən kifayət qədər yuxarı rəsmi astana müəyyən edir ;
- Astananın müəyyən edilməsinə ikinci yanaşmada qiymət artımına uyğun olaraq gəlirlərin artırılmasını nəzərdə tutan sxemə əsaslanır.
- Astananın müəyyən edilməsinə üçüncü yanaşmada dövlət müəyyən vaxt üçün ölkədəki qiymət artımının sürətindən kifayət qədər aşağı rəsmi astana müəyyən edir ;

275 İndeksləşdirmədə tətbiq edilən tənzimləmə münasibətlərinin ayrı-ayrı kateqoriyaları haqqında qeyd olunanlardan hansı yanlışdır?

- Son vaxtlar üstünlük qarışıq kompensasiyaya verilir ki, əmək haqqının ödənişində fərqlər qalsın.
- Proporsional kompensasiya adətən faizlərlə ifadə olunur və gəlirlərdəki fərqlərə toxunmur.
- Qeyd olunmuş kompensasiya üçün gəlirlərdəki fərqin azaldılması meyli xarakterikdir.
- Qeyd olunmuş kompensasiya ABŞ, Kanada, Danimarka kimi ölkələrdə geniş tətbiq edilir.
- Qarışıq kompensasiyada həm proporsional, həm də qeyd olunmuş kompensasiyanın elementləri olur.

276 Antidempinq və kompensasiya rüsumları, məhdudlaşdırılması, minimal idxal qiymətləri sistemi, idxalın lisenziyalaşdırılması, idxal və ixrac norması – Bunlar nədir?

- daxili ticarətin tənzimlənməsinin tarif tədbirləri
- xarici ticarətin tənzimlənməsinin statik metodları
- xarici iqtisadi əlaqələrin tənzimlənməsinin inzibati üsulları
- xarici ticarətin tənzimlənməsinin tarif tədbirləri
- xarici ticarətin tənzimlənməsinin qeyri-tarif tədbirləri

277 İdxal məhsullarına gömrük rüsumlarının qoyulmasına məqsəd nədir?

- mənfəətin yüksəldilməsi
- istehsal həcmi artırmaq
- xərcləri minimuma endirmək
- xarici məhsulların daxili qiymətlərdən aşağı qiymətlə idxalın məhdudlaşdırılması
- məhsulun keyfiyyətini yüksəltmək

278 Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisinə gətirilən malların gömrük dəyəri hansı usullarla müəyyən edilir:?

- Bütün cavablar doğrudur
- gətirilən malların sövdələşmə qiyməti ilə; eyni malların sövdələşmə qiyməti ilə;
- eynicinsli malların sövdələşmə qiyməti ilə; dəyərin toplanması üsulu ilə;
- dəyərin çıxılması üsulu ilə; ehtiyat üsulu ilə.
- eynicinsli malların sövdələşmə qiyməti ilə; gətirilən malların sövdələşmə qiyməti ilə

279 Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisinə gətirilən malların gömrük dəyərinin müəyyən edilməsinin əsas usulu hansıdır:?

- dəyərin toplanması üsulu ilə;
- dəyərin çıxılması üsulu ilə;
- ehtiyat üsulu ilə.
- eynicinsli malların sövdələşmə qiyməti ilə;
- gətirilən malların sövdələşmə qiyməti ilə

280 Gömrük məqsədilə Avtonəqliyyat vasitələrinin qiymətləndirilməsi metodikası hansı halda istifadə etmək üçün nəzərdə tutulur: Səhv cavabı göstər

- gömrük məqsədilə avtonəqliyyat vasitələrinin qiymətləndirilməsi zamanı; Avtonəqliyyat vasitələrinin qiymətləndirilməsinin hazırlanması və yenidən hazırlanması zamanı;
- gömrük məqsədilə avtonəqliyyat vasitələrinin qiymətləndirilməsi zamanı;
- Avtonəqliyyat vasitələrinin qiymətləndirilməsinin hazırlanması və yenidən hazırlanması zamanı;

- gömrük orqanlarının avtonəqliyyat vasitələrinin gömrük dəyərinə nəzarəti zamanı;
 Bütün cavablar səhvdir

281 Avtonəqliyyat vasitələrinin hansı dəyərinin qiymətləndirilməsi, onların silinməsi və ya istismardan çıxarılması zamanı həyata keçirilir.?:

- Sığorta
 Bazar
 Əvəzetmə
 Util
 Bərpa

282 İxrac ölkələrinin ilkin bazarında qiymətləndirilən avtonəqliyyat vasitələrinin bazar dəyəri haqqında verilənlər olursa, lakin digər ölkələrin ilkin bazarında oxşar avtonəqliyyat vasitələrinin bazar dəyəri haqqında məlumatlar olduqda avtonəqliyyat vasitələrinin baza dəstinin bazar dəyəri hansı metodla təyin edilir.?:

- yalnız dolaylı metodla
 Dolaylı, Birbaşa
 Birbaşa
 Hesablama
 həm birbaşa həm də hesablama metodu ilə

283 Qiymətləndirilən avtonəqliyyat vasitələrinin bazar dəyəri haqqında məlumatlar ixrac ölkələrinin ilkin bazarında olmadığı halda, həmin bu bazarda analoq avtonəqliyyat vasitələrinin bazar dəyəri məlum olduqda avtonəqliyyat vasitələrinin baza dəstinin bazar dəyəri hansı metodla təyin edilir.?:

- Hesablama
 Birbaşa
 Dolaylı
 Birbaşa, Dolaylı
 Hesablama ,Dolaylı

284 İxrac ölkələrinin ilkin bazarında qiymətləndirilən ANV-nin bazar dəyəri haqqında məlumatlar olmadıqda, lakin Azərbaycanın ilkin bazarında oxşar ANV-nin bazar dəyəri haqqında məlumatlar olduqda avtonəqliyyat vasitələrinin baza dəstinin bazar dəyəri hansı metodla təyin edilir.?:

- Hesablama,Birbaşa, Dolaylı
 Hesablama
 Birbaşa
 Dolaylı
 heç biri

285 Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisinə gətirilən malların gömrük dəyərini məyyən edən üsullar hansı variantda düzgün göstərilməyib.?:

- gətirilən malların sövdələşmə qiyməti ilə; dəyərin çıxılması üsulu ilə;
 dəyərin toplanması üsulu ilə; dəyərin çıxılması üsulu ilə;
 müxtəlifəinsli malların sövdələşmə qiyməti ilə; dəyərin toplanması üsulu ilə; dəyərin çıxılması üsulu ilə;
 gətirilən malların sövdələşmə qiyməti ilə; eyni malların sövdələşmə qiyməti ilə;
 ehtiyat üsulu ilə, eyni malların sövdələşmə qiyməti ilə;

286 Verilənlərdən biri xarici ticarətin müqavilə qiymətidir:

- kontrakt qiymətləri
 pərakəndə satış qiyməti
 faktiki sövdələşmə qiymətləri
 proqnoz qiymətləri
 nəşr edilən sorğu qiymətləri

287 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı qiymətlər üzrə liderliyi ifadə edir?

- Satış həcmnin artırılması
- Məhsulun istehsalına çəkilən xərclərə nəzarət
- Bazar tədqiqatının keyfiyyəti
- Məhsulun keyfiyyəti
- Azad rəqabət mühiti

288 Verilənlərdən hansı ilə prefensial qiymətlər müəyyən edilir:

- Qərbi Avropa dövlətləri arasında inteqrasiya prosesləri nəticəsində daha üstünlüyə malik olan ölkələrin razılaşmalarına görə
- müəyyən əmtəələrin göndərilməsi haqqında hökumətlərarası razılaşmalara görə
- "Azad" bazarda müəyyən əmtəə növlərinə uyğun təyin edilən qiymətlərə görə
- Qapalı" bazarda müəyyən əmtəə növlərinə uyğun təyin edilən qiymətlərə görə
- beynəlxalq inhisarlar çərçivəsində əmtəə və xidmətlərin mübadiləsi zamanı razılaşmalara görə

289 Qeyd olunan qiymətlərdən hansı Qapalı bazar qiymətlərinə aid edilmir:

- imtiyazlı razılaşma qiymətləri
- firmadaxili ticarət qiymətləri
- ticarət təşkilatlarının qiymətləri
- regional iqtisadi qruplaşmaların qiymətləri
- prefensial razılaşma qiymətləri

290 Aşağıdakılardan hansı dünya qiymətlərinə aid edilmir?

- daxili topdansatış qiymətləri
- FAC, FOB və CIF qiymətləri
- müqavilə qiymətləri;
- birja məzənnəsi, hərrac və torq qiymətləri;
- iri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmə qiymətləri;

291 Aşağıdakılardan hansı beynəlxalq ticarət üçün səciyyəvi olan qiymətlər sırasına malikdir:

- İVC-nin statistikas
- BMT-nin statistikas
- AİB-in statistikas
- MDB-nin statistikas
- ABŞ-in statistikas

292 Verilənlərdən biri fəaliyyət müddətinə görə qiymət növünə aid edilir?

- tender qiymətlər
- pilləli qiymətlər
- brutto qiymət
- tikinti məhsulunun qiyməti
- sərbəst qiymətlər

293 Hansı qiymətlər əsaslandırma dərəcəsinə görə qiymətin növünə aid edilir?

- birja qiymətləri
- preyskurant qiymətləri
- pərakəndə satış qiymətləri
- cari qiymətlər
- sürüşkən qiymətlər

294 Hansı qiymətlər dünya bazar qiymətinin növüdür?

- tender
- mövsümi qiymət
- pilləli qiymət
- sürüşkən qiyməti
- iri firmaların təklif qiymətləri

295 Dünya ticarətinin inkişafının aparıcı qüvvəsi nədir?

- Proteksionizm siyasəti.
- Beynəlxalq əmək bölgüsü;
- Beynəlxalq inteqrasiya prosesi;
- Müqayisəli üstünlük prinsipi;
- Dünya bazarına dəyər qanununun təsiri;

296 Dünya ticarətin inkişafına kömək edən təşkilat hansılardır?

- Beynəlxalq Yenidənqurma və inkişaf Bankı.
- Avropa iqtisadi Birliyi
- Beynəlxalq Valyuta Fondu
- Ümumdünya Ticarət Təşkilatı
- Neft ixracatı ölkələrinin təşkilatı

297 Aşağıdakılardan hansı dünya qiymətlərinin internasional dəyərdən uzaqlaşmasına səbəb olan faktorlara aid deyil?

- beynəlxalq əmək bölgüsü.
- beynəlxalq bazarda monopoliya hökmranlığı;
- inflyasiya;
- valyuta kurslarının qeyri-sabitliyi;
- məhsulun istehlak dəyəri;

298 Dünya bazarında tələb və təklif qanununun təsiri nəyin vasitəsilə təzahür edilir?

- beynəlxalq əmək bölgüsü
- dünya qiymətlərində istehlak dəyərinin uçotu vasitəsilə;
- məhsulların istehlak və mübadilə dəyərləri arasındakı münasibət vasitəsilə;
- istehsalçı və istehlakçılar arasında münasibət vasitəsilə;
- dünya bazarında rəqabət faktoru vasitəsilə;

299 İxrac qiymətlərinin hesablanması üçün başlanğıc bazası aşağıdakılardan hansıdır?

- transfert qiymətləri.
- daxili bazar qiymətləri;
- “qapalı” bazarların qiymətləri
- müqavilə qiymətləri;
- “azad” bazarların qiymətləri;

300 Beynəlxalq ticarətdə qiymətlər çoxluğu

- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən eyni keyfiyyətli əmtəələrə görə müxtəlif və adi müntəzəm kommərasiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən eyni keyfiyyətli əmtəələrə görə müxtəlif, rəsmi şəkildə mətbuatda dərc olunan adi müntəzəm kommərasiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən müxtəlif keyfiyyətli əmtəələrə görə müxtəlif, rəsmi şəkildə mətbuatda dərc olunan adi müntəzəm kommərasiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən müxtəlif keyfiyyətli əmtəələrə görə eyni, rəsmi şəkildə mətbuatda dərc olunan adi müntəzəm kommərasiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən eyni keyfiyyətli əmtəələrə görə eynivə adi müntəzəm kommərasiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır

301 Müasir beynəlxalq ticarətdə qiymətlər çoxluğu neçə amillə müəyyən edilir:

- 6
 3
 5
 2
 4

302 Dünya kapitalist bazarında eyni əmtəələrə müxtəlif qiymətlərin yaranmasına zəmin yaradan hallara daxildir (səhv cavabı göstərin)

- ticarətdə müxtəlif hökumət və yarımhökumət təşkilatlarının iştirakı
 beynəlxalq trestlər vasitəsilə ayrı-ayrı ölkələrin daxili bazarlarının inhisarlaşması
 konsemlər və kartellər trestlər vasitəsilə ayrı-ayrı ölkələrin daxili bazarlarının inhisarlaşması
 xarici bazarların inhisarlaşması və bazarların bölgüsü haqqında razılaşma
 dünya bazarında hökmranlıq edən, yüksək iqtisadi inkişafa malik ölkələrin qəbul etdiyi razılaşması

303 Inhisarçı mənfəətinin maksimumlaşdırılması şərti hansıdır?

- $AR=MR-P$
 $MR=AR=P$
 $MR=AR-P$
 $MR=AR+P$
 $MR=AR \square P$

304 Oliqopolistlər arasında qeyri-qiymət rəqabəti metodu deyil -

- dizayn və qablaşdırma
 məhsulun differensiallaşdırılması
 qiymətin differensiallaşdırılması
 məhsulun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması
 reklam işinin təşkili

305 Tam rəqabət sahələrində tipik firma

- bütün cavablar doğrudur
 məhsulun bazar qiymətinə verilmiş qiymət kimi baxır
 yeni firmaların sahəyə daxil olmasına müəyyən dərəcədə nəzarət edə bilər
 o halda çox məhsul sata bilər ki, qiymət aşağı salınsın
 digər firmalara nisbətən nadir məhsul satır

306 İxrac edən ölkələrdən Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisinə (idxal yerinə) qədər çatdırma xərclərini (nəqlətmə dəyəri, yükləmə-boşaltma məsrəfləri, sığorta məbləği) həmçinin nəqliyyat vəsaitlərinin alınması üçün komission haqqı istisna olmaqla alıcının komissiyona və brokerə verdiyi haqq xərclərini nəzərə almaqla NV - nin dəyəridir. Bu Avtonəqliyyat vasitələrinin qiymətləndirilməsi zamanı istifadə olunan hansı dəyər növüdür ?

- nəqliyyat vasitəsinin sığorta dəyəri
 nəqliyyat vasitəsinin gömrük dəyəri
 nəqliyyat vasitəsinin util dəyəri
 nəqliyyat vasitəsinin konstruksiya-sının dəyişməsinə sərf olunmuş dəyəri
 məhdudlaşdırılmış bazarda nəqliyyat vasitəsinin dəyəri

307 Məhdudlaşdırılmış bazarda nəqliyyat vasitəsinin dəyəri:

- Təmir (bərpa) üzrə ayrı - ayrı işlər apardıqdan sonra NV -nin həndəsi parametrlərinin, konstruksiya materiallarının, fiziki - kimyəvi xassələrinin və iş proseslərinin xarakteristikalarının bərpa olunmaz dəyişməsi ilə müşayiət olunan dəyər itkisinin miqdarıdır.
 Müəssisənin balansında olan və onun ləğvi prosesində reallaşan NV-nin dəyəridir.

- NV - nin sığortalanması zamanı sığorta müqaviləsinin bağlanması anında hesablanan bazar dəyəridir.
- Açıq bazarda satışı mümkün olmayan və ya NV - nin açıq satışının müraciəti üçün lazım olan xərclərlə müqayisədə əlavə xərclər tələb edən NV - nin dəyəridir. Bu metod konstruktiv və ekoloji meyarlar, xüsusi funksional təyinatına və s. görə uyğun mövcud qanunvericilik aktları ilə istismanı məhdudlaşdırılan və ya qadağan edilən NV - nin qiymətləndirilməsi üçün istifadə edilir.
- Ehtiyatını işləyən və silinən NV - nin və həmçinin qəzalar, təbii fəlakətlər və digər xarici təsirlər nəticəsində aldığı zədələnmədən sonra bərpa edilməsi mümkün olmayan NV-nin dəyəridir.

308 Mövcud istifadəsinə görə nəqliyyat vasitəsinin dəyəri:

- Ehtiyatını işləyən və silinən NV - nin və həmçinin qəzalar, təbii fəlakətlər və digər xarici təsirlər nəticəsində aldığı zədələnmədən sonra bərpa edilməsi mümkün olmayan NV-nin dəyəridir
- NV - nin dəyəri onun istifadə edilmə məqsədlərindən və mövcud şəraitdən asılı olaraq təyin edilir.
- Müəssisənin balansında olan və onun ləğvi prosesində reallaşan NV-nin dəyəridir.
- Təmir (bərpa) üzrə ayrı - ayrı işlər apardıqdan sonra NV -nin həndəsi parametrlərinin, konstruksiya materiallarının, fiziki - kimyəvi xassələrinin və iş proseslərinin xarakteristikalarının bərpa olunmaz dəyişməsi ilə müşayiət olunan dəyər itkisinin miqdarıdır.
- NV - nin sığortalanması zamanı sığorta müqaviləsinin bağlanması anında hesablanan bazar dəyəridir

309 Nəqliyyat vasitəsinin gömrük dəyəri:

- bütün cavablar yalnızdır
- NV - nin dəyəri onun istifadə edilmə məqsədlərindən və mövcud şəraitdən asılı olaraq təyin edilir.
- NV - nin sığortalanması zamanı sığorta müqaviləsinin bağlanması anında hesablanan bazar dəyəridir
- Müəssisənin balansında olan və onun ləğvi prosesində reallaşan NV-nin dəyəridir
- İxrac edən ölkələrdən Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisinə (idxal yerinə) qədər çatdırma xərclərini (nəqləmə dəyəri, yükləmə-boşaltma məsrəfləri, sığorta məbləği) həmçinin nəqliyyat vəsaitlərinin alınması üçün komission haqqı istisna olmaqla alıcının komissiyona və brokerə verdiyi haqq xərclərini nəzərə almaqla NV - nin dəyəridir.

310 Bu şərtə görə satıcı öz müəssisəsində (zavodunda, fabrikdə, anbarında və s.) əmtəni alıcıya təhvil verərək özünün qarşısında duran öhdəliyini yerinə yetirmiş olur.

- CFR
- FCA
- FAS
- EXW
- FOB

311 Bu şərtə görə satıcı əmtəni daşıma üçün gömrük rüsumlarını ödədikdən sonra razılaşdırılan məntəqədə yük daşıyana təhvil verir və özünün öhdəliyini yerinə yetirmiş olur.

- EXW
- FCA
- FAS
- CFR
- CIF

312 Bu şərtə görə satıcı əmtəni limana gəmi boyunca (yanında) yerləşdirməlidir. Həmin andan satıcının öhdəlikləri bitmiş hesab olunur.

- CIF
- DES
- DEQ
- FAS
- EXW

313 Qeyd olunan amillərdən hansı müasir beynəlxalq ticarətdə qiymətlər çoxluğunu müəyyən edir?

- Bütün variantlar doğrudur
- bazarlar üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;

- hökumət təşkilatları tərəfindən həyata keçirilən dövlət-inhisar tədbirləri ilə (ticarət-siyasi və valyuta);
- qeyri-kommersiya və digər xüsusi əməliyyatlarla;
- alıcıların kateqoriyaları üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;

314 əsas qiymət növləri haqqında verilən fikirlərdən hansı dünya bazarında xarici ticarət fəaliyyətinin həyata keçirilməsində nəzərə alınmalıdır?

- Bütün variantlar doğrudur
- İri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmələrin qiymətləri
- Beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili topdansatış qiymətləri
- Kontrakt qiymətləri;
- Birjada təyin edilən qiymətlər, hərəqlərin və ticarət təşkilatlarının qiymətləri;

315 Aşağıda verilən qiymət növlərindən hansı dünya bazarında xarici ticarət fəaliyyətini həyata keçirərkən nəzərə alınır?

- Beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili pərakəndəsətış qiymətləri
- İri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmələrin qiymətləri
- Beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili topdansatış qiymətləri
- Kontrakt qiymətləri;
- Birjada təyin edilən qiymətlər, hərəqlərin və ticarət təşkilatlarının qiymətləri;

316 Verilənlərdən hansı dünya qiymətini xarakterizə edən amildir:

- Bütün variantlar doğrudur.
- Beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmələrin qiymətləri olmalıdır
- Həmin sövdələşmələr xüsusi deyil, kommersiya xarakteri daşmalıdır;
- Sövdələşmələr azad dönər valyutaya görə bağlanmalıdır;
- Sövdələşmələr ya ixrac, ya da idxal istiqamətli olmalıdır;

317 Dünya təcrübəsində iri firmaların faktiki sövdələşmə qiymətləri və təklif qiymətləri haqqında qeyd olunanlardan hansı doğrudur?

- beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin qiymətlərinin plan səviyyəsini göstərir
- sövdələşmə bağlanarkən bir qayda olaraq, aşağı düşən qiymətlərin plan səviyyəsini göstərir
- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər plan səviyyəsini göstərir
- sövdələşmə bağlanarkə, bir qayda olaraq, sabit qiymətlərin plan səviyyəsini göstərir
- ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətlərinin plan səviyyəsini göstərir

318 Inkoterms-2000 alqı-satqı kontraktlarının əsas bazis şərti olan dəyəri, sığortalanma və fraxt (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi) şərti ilə məhsulların göndərişi zamanı hansı nəqliyyat tarifləri əmələ gəlmişdir:

- avtomobil nəqliyyatı tarifləri
- «C» qrupu üzrə su nəqliyyatı tarifləri
- dəniz nəqliyyatı tarifləri
- çay nəqliyyatı tarifləri
- dəniz və çay nəqliyyatı tarifləri

319 Inkoterms-2000 alqı-satqı kontraktının əsas bazis şərti olan dəyəri, sığortalanma və fraxt (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi) adı:

- CIF
- EXW
- FCA
- FOB
- KAF

320 Inkoterms-2000 alqı-satqı kontraktlarının əsas bazis şərti olan daşınma haqqı ödənilmişdir (...)

şərtləndirilmiş təyinat yerinə)...dək şərti ilə məhsulların idxal-ixracı zamanı hansı nəqliyyat tarifləri formalaşır?

- ancaq hava nəqliyyatı tarifləri
- bütün nəqliyyat növləri tarifləri
- ancaq dəniz nəqliyyatı tarifləri
- ancaq çay nəqliyyatı tarifləri
- ancaq dəmiryolu nəqliyyatı tarifləri

321 Inkoterms-2000 alqı-satqı kontraktlarının əsas bazis şərti olan daşınma haqqı ödənilmişdir (... şərtləndirilmiş təyinat yerinə)...dək şərti ilə əmtəələrin idxal-ixracı zamanı hansı nəqliyyat tarifləri vasitələri ilə aparılır?

- ancaq boru-kəməri ilə nəqləməsi
- ancaq hava nəqliyyatı tarifləri
- «C» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü ilə
- ancaq avtomobil nəqliyyatı ilə
- ancaq dəmiryolu nəqliyyatı ilə

322 Inkoterms-2000 Beynəlxalq Kommersiya termini olan daşınma haqqı ödənilmişdir (... şərtləndirilmiş təyinat yerinə)...dək şərtinin adı hansıdır?

- DAF
- FOB
- CIP
- CPT
- FAS

323 Inkoterms-2000 alqı-satqı kontraktlarının əsas bazis şərtlərindən olan daşınma haqqı və sığortalanma... (... sərbəstləşdirilmiş təyinat yerinə)...dək ödənilmişdir beynəlxalq kommersiya termini ilə məhsulların idxal-ixracı zamanı hansı nəqliyyat tarifləri formalaşır?

- ancaq boru-kəməri nəqləmə tariflər
- ancaq su nəqliyyatı tarifləri
- ancaq dəmiryolu nəqliyyatı tarifləri
- «C» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növləri tarifləri
- ancaq hava nəqliyyatı tarifləri

324 Inkoterms-2000 alqı-satqı kontraktlarının əsas bazis şərtlərindən olan sərhəddə kimi ... (... şərtləndirilmiş məntəqəyə qədər) çatdırılmışdır beynəlxalq kommersiya termini ilə məhsulların idxal-ixracı zamanı hansı nəqliyyat tarifləri formalaşır?

- ancaq hava nəqliyyatı tarifləri
- «D» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü tarifləri
- «C» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü tarifləri
- ancaq avtomobil nəqliyyatı tarifləri
- ancaq dəmiryol nəqliyyatı tarifləri

325 Sahədaxili rəqabət prosesində formalaşır:

- Müxtəlif təyinatlı məhsulların orta qiymətləri
- Qiymətəmələgəlmənin məhsulun təyinatına istiqamətliliyi
- Qiymətlərin psixoloji həddləri
- Müxtəlif dərəcəli məhsullara qiymət şkalası
- Bazar dəyəri və onun ətrafında tərəddüd edən bazar qiymətləri

326 , tələb və təklif arasında təxmini uyğunluq şəraiti formalaşır

- “Adi şərait”də

- “Azad bazar”da
- “Qapalı bazar”da
- “Alıcı bazar”nda
- “Satıcı bazar”ında

327 Inhisar bazar dəyəri əsaslanır.

- həqiqi istehsal şəraitinə
- real orta sahəvi istehsal şəraitinə
- orta istehsal şəraitinə
- tamamlanan istehsal şəraitinə
- əlverişsiz istehsal şəraitinə

328 Verilənlərdən hansı xarici ticarət sövdələşməsi iştirakçısının hesablaşma qiymətinin göstəricisidir?

- istehlakçıların əmtəəni almağı arzuladıqları qiymət
- sövdələşmə iştirakçısının əmtəəni satmağı (almağı) arzuladığı qiymət
- sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin aşağı astanası
- sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin yüksək həddi
- sövdələşmə iştirakçıları arasında müqavilə qiyməti

329 Aşağıda göstərilənlərdən hansı beynəlxalq ticarət əmtəələrinin mübadiləsinə tənzimləyir:

- müqavilə qiymətləri ilə
- əmtəələrin dəyərləri ilə
- istehsal qiymətləri ilə
- istehlak qiymətləri ilə
- ixrac qiymətləri ilə

330 Aşağıdakı hansı xarici ticarətin tənzimlənməsinin iqtisadi alətləridir?

- Daxili istehsalçılara subsidiyaların verilməsi.
- Gömrük rüsumları və yığımları
- İdxal və ixracın qadağan olunması və məhdudlaşdırılması;
- İdxal və ixracın liseziyalaşdırılması;
- Bərabərləşmiş sərhəd vergi tutulması;

331 Bazar qiymətinin formalaşması haqqında hökmlərdən hansı doğrudur?

- tələb qiyməti təklif qiymətinə bərabərdir
- tələbin həcmi təklifin həcmi üstələyir
- tələbin həcmi təklifin həcmindən aşağıdır
- təklifin həcmi tələbin həcmindən
- bazarda tarazlıq vəziyyəti mövcuddur

332 Aşağıdakılardan hansı dünya bazarı haqqında deyilmiş fikri tamamlayır?

- dünya ölkələri arasında yaranan ticarətin inkişafının qanunauyğun nəticəsidir
- milli təsərrüfatların qarşılıqlı əlaqəli fəaliyyətinin, onlar arasında əməkdaşlığın nəticəsidir
- bir-birilə beynəlxalq əmək bölgüsü əsasında yaranan milli təsərrüfatların məcmusudur
- dünya təsərrüfatının və dünya ticarətinin inkişafının qanunauyğun nəticəsidir
- milli təsərrüfatlar arasında hərtərəfli əlaqəyə əsaslanan qarşılıqlı münasibətlər sistemidir

333 Avtomobil nəqliyyatında daxili yükdaşıma tarifləri müəyyənləşdirilir:

- avtonəqliyyat müəssisələri tərəfindən sərbəst şəkildə
- Qiymət (Tarif) Şurası tərəfindən
- Nazirliklər tərəfindən
- Gömrük Komitəsi tərəfindən

- sifarişçi tərəfindən

334 Avtomobil nəqliyyatında daşımaların maya dəyərində birbaşa təsir göstərmir:

- sürücünün yaşı
 əmək haqqının səviyyəsi
 avtobenzinin qiyməti
 dizel yanacaqının qiyməti
 regional qiymətlərin müxtəlif səviyyələri

335 Kilometrə görə tariflər differensiallaşdırılır:

- cavablar doğru deyildir
 yolun keyfiyyətindən asılı olaraq
 avtomobilin yük götürməsindən asılı olaraq
 əmək haqqının səviyyəsinə görə
 ölkələrin inkişaf səviyyəsinə görə

336 Nəqliyyatın ayrı-ayrı növlərində daşımaların maya dəyəri daha yüksəkdir:

- cavablar doğru deyildir
 dəmir yol nəqliyyatında
 dəniz nəqliyyatında
 avtomobil nəqliyyatında
 çay nəqliyyatında

337 Avtomobil nəqliyyatında yükdaşıma üzrə tarifdən güzəştlər hansı məqsədlə tətbiq olunur?

- cavablar doğru deyildir
 avtomobilin sürətindən istifadə əmsalının artırılması məqsədilə
 avtomobilin yük götürməsindən istifadə əmsalının artırılması məqsədilə
 mövud nəqliyyatdan uzun müddət istifadə məqsədilə
 mənfəətliliyin təmin olunması məqsədilə

338 Firmalar qiymətləri müəyyən edərkən nəzərə alır: (səhv cavabı seçin)

- sifariş olunacaq avadanlığın dəyərini kəmiyyətini
 müxtəlif mükafatlandırıcı proqramların kəmiyyətini
 firmanın reklam mövqelərini
 istifadə edilən satış bazarları
 göstərilən xidmət və zəmanətlərin kəmiyyətini

339 Avtomobil nəqliyyatında yük tarifləri növlərinə aid deyildir:

- cavablar doğru deyildir
 işəməzd tariflər
 vaxtamuzd tariflər
 şəhərarası yüklərin daşınması tarifləri
 beynəlxalq yollarla yüklərin daşınması tarifləri

340 Vaxtamuzd tariflər hansı halda tətbiq olunmur:

- cavablar doğru deyildir
 daşınan yüklərin miqdarını müəyyən etmək çətinlik törədən zaman
 daşınma yolunu müəyyən etmək çətin olarsa
 hər saat işə görə
 avtomobilin yük götürməsindən asılı olaraq hər gediş kilometrə görə

341 Məhsul öz inkişafının ən yüksək nöqtəsinə çatdığı zaman qiymətlərin müəyyən edilməsində aşağıdakı

məqsədlər tipik xarakter daşıyırlar: (səhv cavabı seçin)

- buraxılan məhsulun müəyyən nomenklaturasının təmin edilməsi
- nəzərdə tutulan bazar payına nail olunması və onun saxlanması
- müəyyən mənfəət faizinin qazanılması
- rəqib firmaları aşağı qiymətlə sıxışdıraraq bazardan çıxarmaq
- rəqabət şəraitinə uyğunlaşma

342 İri şirkətlərin qiymət təcrübəsinin təhlili qiymətməmələgəlmə prosesində aşağıdakı yanaşmalardan hansını ayırmışdırlar: (səhv cavabı seçin)

- Konkret məhsul üçün alıcıların ödəməyə hazır olduqları qiymətlərin qoyulması və istehlakçıya meylik əsasında qiymətməmələgəlmə
- Məcmu istehsal xərclərinə əsaslanan qiymətməmələgəlmə
- Buraxılan məhsulun müəyyən nomenklaturasına əsaslanan qiymətməmələgəlmə
- Şirkətin ümumi gəlirində məhsul vahidinin payını uçota alan və birbaşa istehsal xərclərinə əsaslanan qiymətməmələgəlmə
- Rəqiblərin qiymət fəaliyyətinə əsaslanan qiymətməmələgəlmə

343 Beynəlxalq valyuta sisteminin neçə növü vardır:?

- 5
- 1
- 2
- 3
- 4

344 Qızıl standartının tətbiq olunduğu ilk ölkə hansıdır?

- Toqo
- Almaniya
- Böyük Britaniya
- İtaliya
- Fransa

345 Aşağıda göstərilən valyutalardan hansı daxili və beynəlxalq bazarlarda sabit və ya artan məzənnə ilə, yüksək alıcılıq qabiliyyətliliyi ilə xarakterizə olunur:

- milli valyuta
- etibarlı valyuta
- əmtəə valyutası
- tam dönərli valyuta
- möhkəm valyuta

346 Verilən şəhərlərdən hansında I Beynəlxalq Valyuta Konfransı keçirilib?

- 1869- Paris
- 1867 – Paris
- 1867 – Münhen
- 1868- Münhen
- 1868-London

347 Neçənci ildə I Beynəlxalq Valyuta Konfransı keçirilib?

- 1871
- 1867
- 1868
- 1869
- 1870

348 II Beynəlxalq Valyuta Konfransı hansı şəhərdə keçirilib?

- Kopenhagen
- Paris
- Münhen
- Genuya
- Afina

349 Neçənci ildə II Beynəlxalq Valyuta Konfransı keçirilib?

- 1925
- 1921
- 1922
- 1923
- 1924

350 Hansı şəhərdə IV Beynəlxalq Valyuta Konfransı keçirilib:?

- Argentina
- Braziliya
- İtaliya
- Yamayka
- Almaniya

351 V Beynəlxalq Valyuta Konfransı nə vaxt keçirilib:?

- 2000
- 1979
- 1980
- 1954
- 1990

352 əsasını qızıl pul standartı təşkil etmişdir, .hər bir valyuta qızıl məzmununa malik idi, bazar tələb və təklifi nəzərə alınmaqla qızıl nöqtələr daxilində sərbəst üzən valyuta kursları rejimi təşəkkül tapdı – Bunlar hansı valyuta sisteminə xasdır:?

- Yamayka valyuta sistemi
- Paris valyuta sistemi
- Genuya valyuta sistemi
- Bretton – Vuds valyuta sistemi
- Avropa valyuta sistemi

353 əsasını qızıl və devizlər-xarici valyutalar təşkil etmişdir, qızıl paritetləri saxlandı, Sərbəst enib-qalxan valyuta kursları rejimi bərpa olundu, Valyuta tənzimlənməsi aktiv valyuta siyasəti, beynəlxalq konfranslar, müşavirələr formasında həyata keçirilirdi - Bunlar hansı valyuta sisteminə xasdır:?

- Paris valyuta sistemi
- Avropa valyuta sistemi
- Yamayka valyuta sistemi
- Genuya valyuta sistemi
- Bretton – Vuds valyuta sistemi

354 Qızıl və iki rezerv valyuta-ABŞ dolları və funt sterlinqə əsaslanan qızıl-deviz standartı qəbul edildi, dünya valyuta sisteminin əsası kimi qızıldan istifadənin dörd formasını nəzərdə tuturdu – Bunlar hansı valyuta sisteminə xasdır:?

- Avropa valyuta sistemi
- Genuya valyuta sistemi
- Bretton – Vuds valyuta sistemi

- Yamayka valyuta sistemi
- Paris valyuta sistemi

355 Qızıl-deviz standartının yerinə SDR standartı tətbiq edildi, qızılın demonetazisiyası hüquqi cəhətdən sonna çatdırıldı, onun rəsmi qiyməti, qızıl paritetləri ləğv edildi, dolların qızıla mübadiləsi dayandırıldı, ölkələrə istənilən valyuta kursu rəyimini seçmək imkanı verildi. BVF-na dövlətlərarası valyuta tənzimləməsini sürətləndirmək, gücləndirmək həvalə olundu - Bunlar hansı valyuta sisteminə xasdır:?

- Avropa valyuta sistemi
- Genuya valyuta sistemi
- Bretton – Vuds valyuta sistemi
- Yamayka valyuta sistemi
- Paris valyuta sistemi

356 Avropa valyuta sistemi avropa vahidi olan EKYÜ-yə əsaslanır, Avropa valyuta sistemi qızıldan real ehtiyat aktivləri kimi istifadə edir - Bunlar hansı valyuta sisteminə xasdır:?

- Yamayka valyuta sistemi
- Paris valyuta sistemi
- Genuya valyuta sistemi
- Bretton – Vuds valyuta sistemi
- Avropa valyuta sistemi

357 Beynəlxalq təcrübəyə əsasən OPEK-in rəsmi satış qiymətlərinin müəyyən edilməsi haqqında qeyd olunan fikirlərdən hansı doğrudur?

- Tələb və təklifin nisbətindən asılı olaraq müəyyən edilir.
- OPEK qiymətlərinin səviyyəsindən asılı olaraq, OPEK-ə daxil olmayan ixracatçılar tərəfindən müəyyən edilir;
- Hasilat xərcləri və neft bazarının vəziyyətinə əsasən müəyyən edilir;
- OPEK-in qərarlarına müvafiq olaraq OPEK-in üzv ölkələrinin hökumətləri tərəfindən müəyyən edilir;
- Müxtəlif formullarla hesablanır;

358 Aşağıda verilənlərdən hansı neft bazarında birdəfəlik sövdələşmələrin qiymətlərinə aiddir?

- OPEK-ə daxil olmayan ixracatçıların rəsmi sorğu qiymətləridir.
- Neft bircalarında müəyyən edilir;
- İdxalçı-ölkələrdə neftin yenidən emal edilməsində müqavilə qiymətləridir;
- Azad" bazarda fəaliyyət göstərən və tələb və təklifin əlaqəsinin təsiri nəticəsində yaranan qiymətləridir;
- Məhsul mübadiləsi razılaşmalarının qiymətləridir;

359 Dövlətin birbaşa (vasitəsiz) siyasəti istiqaməti deyildir:

- rentabellik normasının təyin edilməsi
- müəyyən vaxt ərzində qiymət artımına müəyyən həddin tətbiq edilməsi
- ümumi qiymətlərin dondurulması
- qeydə alınmış qiymətlərin və tariflərin tətbiq edilməsi
- paritet qiymətlərin sərbəstləşdirilməsi

360 Dövlətin qiyməti vasitəsiz (birbaşa) tənzimlənməsinə aid deyildir:

- valyuta məzənnəsinin tənzimlənməsi
- ümumi qiymətlərin dondurulması
- qeydə alınmış qiymətlərin və tariflərin tətbiq edilməsi
- müəyyən vaxt ərzində qiymət artımına müəyyən həddin tətbiq edilməsi
- rentabellik normasının təyin edilməsi

361 Aşağı qiymətlər strategiyası hansı hallarda özünü doğruldur:

- cavablar doğrudur

- xarici bazara daxil olmaq halında
- daxili bazarda öz payını artırmağın mümkün halında
- kütləvi bazara çıxarmaq halında
- ümumi satış həcmi artırmaq halında

362 Yüksək qiymət strategiyası hansı halda müsbət nəticə vermir:

- yüksək və normal qiymətlər arasındakı fərq yüksək olmadıqda.
- yüksək qiymət məhsulun yüksək keyfiyyətini də təmin edirsə;
- rəqabət kəskindirə;
- rəqabət məhduddursa;
- qiymətə az həssas olan çoxsaylı alıcılar tərəfindən cari tələbin yüksək səviyyəsi müşahidə edilsə;

363 Müasir inflyasiyanın genişlənməsinə təsir göstərən qeyri-pul amillərinə nə aiddir?

- aşağı qiymətlərlə mövsümi satışlar.
- pul kütləsinin muxtariyyətli hərtəkətinə təsir göstərən amillər;
- pul tədavülünün tezləşməsinə təsir göstərən amillər;
- məhsul dövriyyəsinə nisbətən asılı olmayan amillər;
- inkişaf etmiş ölkələrin iqtisadiyyatının inhisarlaşması;

364 Aşağıdakı komponentlərdən hansının dəyişməsi pul vahidinin qiymətdən düşməsinə təsir göstərə bilər?

- işsizliyin səviyyəsi.
- məhsul və xidmətlərin qiymətlərinin məcmusu;
- pul vahidi tədavülünü;
- kreditin faiz dərəcəsi;
- aksept ödəmələrin xüsusi çəkisi;

365 Dövlətin qiyməti vasitəli (dolayı) tənzimlənməsi üzrə qiymət siyasəti istiqaməti deyildir:

- idxal və ixrac rüsumlarının və gömrük kvotasının təyin edilməsi
- paritet qiymətlərin təyin edilməsi
- vergi və vergi dərəcələrinin təyin edilməsi
- pul dövriyyəsinin və kreditin tənzimlənməsi
- valyuta məzənnəsinin tənzimlənməsi

366 Dövlətin qiyməti vasitəsiz (birbaşa) tənzimlənməsi üzrə qiymət siyasəti istiqamətidir:

- cavablafr doğru deyildir
- dövlət tədarükü
- vergi və vergi dərəcələrinin təyin edilməsi
- pul dövriyyəsinin və kreditin tənzimlənməsi
- dövlətin investisiyası

367 Dünya bazarının daxili qiymət əmələ gəlməyə təsiri hansı hallarda yüksək olar?

- Ölkə istehsalına rəqabət qabiliyyətliliyi artdıqda.
- İstehsalın təmərküzləşməsi və inhisar səviyyəsi yüksək olduqda
- Ticarət-siyasi recim güclü olduqda;
- Dünya bazarlarından milli bazarların ayrılması səviyyəsi az olduqda;
- Müəyyən əmtəənin idxal və ixracını ölkədə onun istehsal və istehlakına ümumi həcmində payı əhəmiyyətli dərəcədə artdıqda;

368 Məhsul göndərmənin bazis şərtlərindən hansının tətbiq ediləcəyindən asılı olmayaraq satıcı aşağıdakı öhdəliklərdən birini yerinə yetirmir:

- məhsul göndərmə müqaviləsindən (kontraktından) kənar olaraq məhsulların göndərilməsini təmin etmək
- franko-zavod məhsul göndərmə şərti istisna olmaqla, ixrac və gömrük rəsmiləşdirilməsi ilə əlaqədar olan xərclərin, rüsumların və vergilərin ödənilməsini

- franko-zavod məhsulgöndərmə şərti istisna olmaqla, ixrac lisenziyasının alınması
- alıcının xahişi ilə onun hesabına və riskinə məhsulun aparılması üçün zəruri olan sənədlərin alınmasında ona kömək göstərilməsini
- bağlanmış müqaviləyə uyğun olaraq göndərilmiş məhsulun dəyərinin ödənilməsi üzrə hesablaşma sənədlərinin və invoicesun hazırlanması və alıcıya təqdim edilməsi

369 Məhsulgöndərmənin bazis şərtlərindən hansının tətbiq ediləcəyindən asılı olmayaraq satıcı aşağıdakı öhdəliklərdən birini yerinə yetirmir:

- alıcıya, istehlakçıya təmiz konosament və ya onu əvəz edən nəqliyyat sənədlərinin verilməsini
- məhsulgöndərmə müqaviləsinə (kontraktına) uyğun olaraq məhsulun göndərilməsi
- məhsulun yoxlanılması markalaşdırılması və sertifikatın alınması ilə əlaqədar olan xərclərin ödənilməsi
- məhsulun göndərişə hazırlığı və ya göndərmə vaxtının qeyri-müəyyənliyi
- məhsulun qablaşdırılmamış halda göndərilməsini nəzərdə tutan bazis şərtləri istisna olmaqla məhsulun adı qablaşdırılmasının təmin edilməsi

370 Franko-təyinat qiymətlərinə hansı elementlər daxil edilmir:

- pərakəndə ticarət əlavələri
- maya dəyəri
- mənfəət
- təyinat məntəqəsinə qədər xərclər
- istehlak məntəqəsinə qədər xərclər

371 Franko gəminin göyərtesi boyunca (FAS) göndərmə şərtində məhsulun qiymətinin tərkibinə aid deyildir:

- ixrac və gömrük rəsmiləşdirilməsi xərbləri, rüsumları və vergiləri
- məhsulun dəyəri
- məhsulun ticarət əlavələri (və ya güzəştləri)
- məhsulun göndəriş limanına çatdırılması xərbləri
- məhsulun göndəriş limanına boşaldılması xərbləri

372 Məhsulgöndərmənin franko-zavod bazis şərtləri qrupuna daxil olan bazis şərti deyildir:

- məhsulun vaxtında qəbul edilməməsi ilə əlaqədar olan bütün xərbləri və bərimələri ödəməyi
- dəyər və fraxt (şərtləndirilmiş təyinat limanı)
- dəyər, sığorta və fraxt (şərtləndirilmiş yer)
- franko-daşıyıcı (şərtləndirilmiş yer)
- sərhadə çatdırılmışdır (şərtləndirilmiş yerdə)

373 Dəmiryol nəqliyyatında yükdaşımada baza tarifi kimi hansı göstərici əsas götürülür:

- düzgün təvab yoxdur
- yolların sahəsi göstəricisi
- istifadə olunan lokomotiv yükdaşıma göstəricisi
- yükdaşımaların maya dəyərinin bütün dəmiryolunda orta göstəricisi
- yol sahələrinin yükləmə gərginliyi göstəricisi

374 Dəmiryol nəqliyyatında yüklərin daşınması zamanı xərblər fərqləndirilmir:

- təbii iqlim şəraitinə görə
- yolların sahəsinə görə
- istifadə olunan lokomotivlərə görə
- yol sahələrinin yükləmə gərginliyinə görə
- məsafədən asılılığa görə

375 Şirkətlər qiymətləri müəyyən edərkən nəzərə alırlar:

- istehsal-tədavül və ixrac xərclərini
- onlara təsir edən birinci dərəcəli amilləri

- onlara təsir edən ən müxtəlif amilləri
- onlara təsir edən ikinci dərəcəli amilləri
- rəqiblərin müəyyənləşdirdiyi qiymətləri

376 Göstərilən hökmlərdən biri yanlışdır?

- Dünya qiymətlərinin artma meylinə malik olmasının əsas amili idxal-ixrac proseslərinin kəskin surətdə güclənməsidir
- Dünya qiymətlərinin formalaşmasına və hərəkətinə təsir edən başlıca amil istehsal xərcləri sayılır
- Tələb və təklif arasındakı nisbətlərin qiymətlərə təsir miqyası rəqabətdən asılıdır
- Rəqabət nə qədər güclü və bazar nə qədər azad olsa, onda həmin amilin qiymətə təsiri bir o qədər əhəmiyyətli olar
- Dövlət tənzimlənməsi tədbirləri dünya qiymətlərinin dinamikasına bilavasitə təsir göstərir

377 Aşağıdakılardan hansı dempinq qiymətini xarakterizə edir?

- daxili və xarici bazar qiymətlərindən 10-15% aşağı olan qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 20%, dünya bazar qiymətindən 8% aşağı qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 8%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 18%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 18%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər

378 Qeyd olunan fikirlərdən hansı doğru deyil?

- Məqsədli qiymətlər bazar qiymətlərinin səviyyəsini deyil, fermerlərin gəlirlərinin aşağı səviyyəsini müəyyən edir.
- girov qiymətləri bazar qiymətlərinin (qiymətlər vasitəsilə isə gəlirlərin), məqsədli qiymətlər isə fermerlərin gəlirlərinin tənzimlənməsinin başlıca alətidirlər
- məqsədli qiymətləri bazar qiymətlərinin (qiymətlər vasitəsilə isə gəlirlərin), girov qiymətlər isə fermerlərin gəlirlərinin tənzimlənməsinin başlıca alətidirlər.
- Girov qiymətlərinin səviyyəsini dəyişməsi fermerlərin satışdan əldə etdikləri gəlirlərin səviyyəsini saxlanmasına (istehlakçılar hesabına) kömək edir;
- Girov qiymətlərinin səviyyəsini dəyişməsi kənd təsərrüfatı məhsulları ixracının tənzimlənməsinə kömək edir.

379 Dünya ticarətində BMT-nin statistikasını hansı qiymət indekslərindən istifadə etmir?

- əlvan metallara ixrac qiymətləri indeksləri
- Dünyanın hazır məmulat ixracının 88%-ni əhatə edən 11 ölkənin xarici ticarət statistikasının məlumatları üzrə sənaye məmulatlarına xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri
- xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- ümumi dünya bazarında məhsullara hesablanan orta qiymət indeksləri
- beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri

380 Verilənlərdən hansı BMT-nin dərc etdiyi qiymət indekslərinin çatışmazlıqlarına aiddir:

- beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- əlvan metallara ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- faktiki sövdələşmə şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- sənaye məmulatlarına xüsusi ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- xammal və ərzağın ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir

381 Hansı qiymətlər ixrac və ya idxal qiymətlərindən gömrük rüsumları və vergilər həcmində fərqlənirlər?

- birjalarında ticarəti həyata keçirilən əmtəələrin daxili topdansatış qiymətləri
- İri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmənin qiymətləri
- birjalarında ticarəti həyata keçirilən əmtəələrin qiymətləri
- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən daxili topdansatış qiymətləri
- beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili topdansatış qiymətləri

382 Dünya iqtisadiyyatında və ticarətində inkişaf templərini və struktur irəliləmələri modelləşdirərkən istinad edilir:

- MDB və AİB-in tərtib etdikləri dünya qiymətlərinin proqnozlarına
- BMT-nin statistikasına üzrə dünya qiymət indekslərinə
- TEGOVA-nın tərtib etdikləri dünya qiymətlərinin proqnozlarına
- Son bir il ərzində istifadə edilən dünya qiymətlərinin proqnozlarına
- YEK və YUNKTAD-ın tərtib etdikləri dünya qiymətlərinin proqnozlarına

383 Söylənilən fikirlərdən hansı doğrudur?

- Bütün variantlar doğrudur
- İnhisar qiymətlərinin əsas xüsusiyyətləri, onların konyuktura dəyşmələrinə görə böyük sabitliyə və möhkəmliyə malik olmasından ibarətdir
- qeyri-inhisar müəssisələri tələbin azalmasına cavab olaraq ilk əvvəl qiymətin aşağı salınması ilə başlayır, bu zaman istehsalı sabit saxlamağa çalışır
- inhisar qiymətləri bazar konyukturundan asılı olaraq kənarlaşmaların daha az tezliyinə və dərinliyinə malik olurlar
- yüksək inhisar qiymətləri yüksək inhisar mənfəətini təmin edən istehsal qiymətlərinin gələcək modifikasiyasıdır

384 Qiymətməhləgəlmənin bu və ya digər metodunun seçilməsi qabaqcadan hansı şərtləri müəyyən edir?

- Bütün variantlar doğrudur
- əmtənin xarakteristikası
- rəqabət şərtləri
- əmtə əvəzləyicilərin mövcudluğu və yaxud yaranma təhlükəsi
- yeni əmtənin bazarda hakimliyinin gözlənilən davamlılığı

385 Qiymətməhləgəlmənin bu və ya digər metodunun seçilməsi qabaqcadan hansı şərtləri müəyyən etmir?

- Bütün variantlar doğrudur
- istehsalçı dairəsi
- istehlakçı dairəsi
- istehsal xərcləri və gözlənilən mənfəətin kəmiyyəti
- firmanın maliyyə vəziyyəti

386 Söylənilən fikirlərdən hansı yanlıştır?

- "Müdaxilə qiymətləri" və yaxud "kəsir qiymətləri" metodları zamanı firma çalışır ki, satışın həcmi hesabına öz xərclərini tezliklə ödəsin və müvafiq mənfəəti təmin etsin.
- İstehsalçı elə yeni məhsulə yüksək qiymət qoyur ki, həmin məhsul hər hansı nadir xassələrə malik olmaqla digər qalan əmtəələrdən keyfiyyətcə fərqli funksiyalar yerinə yetirir.
- "Müdaxilə qiymətləri" və yaxud "kəsir qiymətləri" metodları yeni məhsullara nisbətən aşağı qiymətlər qoyulmasını nəzərdə tutur.
- "Müdaxilə qiymətləri" və yaxud "kəsir qiymətləri" metodları yeni məhsullara nisbətən yüksək qiymətlər qoyulmasını nəzərdə tutur
- "Müdaxilə qiymətləri" və yaxud "kəsir qiymətləri" metodları zamanı firma çalışır ki, daha geniş bazara malik olsun, aparıcı mövqə tutsun

387 Müdaxilə qiymətləri və yaxud kəsir qiymətləri metodları nə zaman seçilir?

- Bütün variantlar doğrudur
- Bu siyasət o vaxt seçilir ki, məhsul nadir xassələrə və xarakteristikalara malik olmasın
- bahalaşma üçün mürəkkəbliyə kəsb etsin
- satışın həcmi hesabına öz xərclərini gec ödəsin
- Bu siyasət o vaxt seçilir ki, məhsul nadir xassələrə və xarakteristikalara malik olsun

388 Qiymət rəqabəti haqqında qeyd olunanlardan hansı yanlıştır?

- Son illərdə qiymət rəqabəti beynəlxalq polad, toxuculuq, kimya və kənd təsərrüfatı məhsulları, elektronika bazarlarını əhatə etmişdir.
- Qiymət rəqabəti öz əmtəələrinin reallaşdırılması həcmində artırılması hesabına investisiya həcmində artırılmasıdır
- rəqiblərin məhv edilməsinə və vahid inhisar əsasında "normal" qiymətlərin ardıcıl olaraq bərpa edilməsinə yönəldilir
- Qiymət rəqabəti çox vaxt gizli xarakter daşıyır

- Qiymət rəqabət dövründə qiymət güzəştlərindən istifadə olunur

389 Məhsul üzrə rəqabətə aşağıdakılar üzrə mübarizə aiddir

- Bütün variantlar doğrudur
 keyfiyyət
 e'tibarlılıq,
 istehlak xassələrinin yaxşılaşdırılması
 məhsulun diferensiallaşdırılması

390 Məhsul üzrə rəqabətə aşağıdakılar üzrə mübarizə aiddir:

- istehlakçılara xidmət
 istehlakçı;
 reklam ;
 satış şəbəkəsi
 məhsulun diferensiallaşdırılması

391 İstehlak dəyəri göstəriciləri nəyin mühüm vasitəsi kimi çıxış edir?

- Bütün variantlar doğrudur
 rəqabət mübarizəsinin;
 yüksək mənfəət əldə edilməsinin
 faydalı səmərəlilik vahidinə qiymətlərin aşağı salınmasının
 məhsulların faktiki surətdə qarşılıqlı əvəz olunmazlığının təmin edilməsinin;

392 Məhsulun diferensiallaşdırılması istehlakçının hansı yönündə söylərini əks etdirir?

- Bütün variantlar doğrudur
 istehlakçının öz məhsulunun dəstini nadir dəst kimi təqdim etmək;
 qiymətlərin müəyyən edilməsində müəyyən sərbəstlik əldə etmək
 tələbin nisbətən az elastik edilməsi
 alıcıya tez-tez nadir dəst adı altında adi şeylərin təklif edilməsi.

393 Bazarın inhisarlaşdırılması aşağıdakı formada həyata keçirilə bilər:

- Bütün variantlar doğrudur
 rəqiblərin birləşməsi və satıcı yaxud alıcı inhisarçının meydana çıxması
 istehsalçılarla alıcılar arasında formal və qeyri formal razılışmalar;
 rəqabət aparən şirkətlər üzərində maliyyə nəzarətinin qoyulması nəticəsində xarici əlaqələndirici mərkəzin yaranması
 inhisar vasitəsilə ictimai əmək bölgüsünün strukturunda əsas mövqelərə nəzarət

394 Bazarın inhisarlaşdırılması aşağıdakı formada həyata keçirilə bilməz:

- satış və informasiya sisteminə nəzarətin aradan qaldırılması
 satış və informasiya sisteminə nəzarət
 kooperativləşdirilmənin və ixtisaslaşdırılmanın forma və vasitələrinə nəzarət
 rəqabət aparən şirkətlər üzərində maliyyə nəzarətinin qoyulması nəticəsində xarici əlaqələndirici mərkəzin yaranması
 inhisar vasitəsilə ictimai əmək bölgüsünün strukturunda əsas mövqelərə nəzarət

395 Bazarın reaksiyasının təhlili hansı məlumatları verməlidir

- Bütün variantlar doğrudur
 alıcıların tələbatları və vərdisləri haqqında
 bazarın tələblərinə cavab verən mə'mulatin malik olduğu parametrləri haqqında
 maksimum tələbi təmin edən xarici görünüş və qablaşdırma haqqında
 məhsulun texniki-iqtisadi göstəriciləri haqqında;

396 Verilən fikirlərdən hansı orta bazar qiymətləri əsasında qiymətlərin müəyyənləşdirilməsidir?

- bütün variantlar yalnışdır.
- Məhsulun ixrac qiyməti istehsal xərcləri ilə orta səviyyəli gəlirin cəmindən ibarət olur
- Bazarda rəqabət aparən malların qiyməti xərcini ödəmə müddəti və ya mənfəət norması (istehsal təyinatlı məhsullar üçün) ilə, illik istismar xərcləri və müəyyən olunmuş müddət ərzində istismar xərclərinin (istehlak təyinatlı məhsullar üçün) müqayisəsi əsasında müəyyənləşdirilir
- Müxtəlif mənbələrdən alınan və bir-biri ilə rəqabət aparən materialların istifadə edildiyi təqdirdə təchizatçı və istifadəçilərin, müvafiq istehsal sahələrinin vəziyyəti, müvafiq əmtəə konyunkturasının öyrənilməsi əsasında orta bazar qiymətləri tapılır
- Məhsulun ixrac qiyməti istehsal xərcləri ilə orta səviyyəli gəlirin fərqindən ibarət olur

397 Qiymətlər çoxluğu beynəlxalq ticarətdə nəyi ifadə edir?

- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən eyni keyfiyyətli əmtəələrə görə müxtəlif və adi müntəzəm kommərsiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən eyni keyfiyyətli əmtəələrə görə müxtəlif, rəsmi şəkildə mətbuatda dərc olunan adi müntəzəm kommərsiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən müxtəlif keyfiyyətli əmtəələrə görə müxtəlif, rəsmi şəkildə mətbuatda dərc olunan adi müntəzəm kommərsiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən müxtəlif keyfiyyətli əmtəələrə görə eyni, rəsmi şəkildə mətbuatda dərc olunan adi müntəzəm kommərsiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən eyni keyfiyyətli əmtəələrə görə eynivə adi müntəzəm kommərsiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır

398 Aşağıdakıların hansı nəqliyyat xidmətləri bazarında nəqlətməyə xərclərin uçota alınmasına uyğun olaraq satıcı tərəfindən müəyyən olunan franko növünə aid edilmir?

- franko məsrəflər
- franko-anbar istehlakçı bütün nəql olunma xərclərini təchizatçı ödəyir
- franko-təyinat stansiyası
- franko-göndərmə stansiyası
- franko-təchizatçının anbarı bütün nəqliyyat xərclərini məhsulun alıcısı ödəyir

399 Yükdəşimə nəqliyyat tarifləri hansı ticarət sferasına aid olunur?

- bu tariflər bazar tarazlığı vəziyyətinə aid edilir
- nəqliyyat tarifləri vasitəçilərin qiymətidir
- nəqliyyat tarifləri istehsalçının qiymətidir
- bu tariflər pərakəndə ticarətə aid edilir
- bu tariflər topdansatış ticarəti sferasına aid olunur

400 Yükdəşimə tariflərinin indeksi əsasında nə durur?

- bu indeks tələbin qiymətini müəyyən edir
- bu əsasdan istehlak qiymətləri indeksi hesablanır
- yükdəşimələrinə tariflər indeksi yükdəşimələrinə tariflərin dinamikasını verir
- bu indeksin köməyi ilə bazar tarazlığı hesablanılır
- bu indeks təklifin qiymətini müəyyən edir

401 Dəmir yolu nəqliyyatında yükdəşimə göstəricilərini xarakterizə etmir:

- daşımaların müntəzəmliyinin stabilliyi
- buraxılış qabiliyyətinin yüksək olması
- daşımaların uzaqlığının qeyri məhdudluğu
- daşımaların maya dəyərinin aşağı olması
- daşımaların sürətinin yüksək olması

402 Çay nəqliyyatında yükdəşimə göstəricilərini xarakterizə etmir:

- liman terminalının tələb olunmaması

- buraxılış qabiliyyətinin yüksək olması
- daşımaların maya dəyərinin aşağı olması
- daşımaların sürətinin aşağı olması
- daşımaların həcmnin böyük olmaması

403 Hava nəqliyyatının yükdaşıma göstəricilərini xarakterizə etmir:

- daşımaların müntəzəmliyinə nəzarət olunması
- buraxılış qabiliyyətinin aşağı olması
- daşımaların maya dəyərinin yüksək olması
- daşımaların çox yüksək sürətliliyi
- daşımaların uzaqlığının qeyri-məhdudluğu

404 Dəniz və çay nəqliyyatında tariflərə təsir edən istismar xüsusiyyəti deyildir:

- yüklənmənin texniki-istismar keyfiyyət norması
- üzən dəniz və çay nəqliyyatının kənarı çıxardığı suyun həcmi
- gəminin yükdaşıma qabiliyyəti
- dedveyt – tam yük qaldıra bilmə
- yükün yerləşdirilməsi

405 Bazar quruluşu növünün müəyyən edilməsi üçün təsnifləşdirmənin əsas parametri aşağıdakıdır:

- Bütün variantlar doğrudur
- A) marketinq sisteminin inkişaf dərəcəsi
- qiymətəmələgəlmənin prinsipləri;
- ixtisaslaşmadərəcəsi;
- ETT-nin nəailiyyətlərindən istifadənin səviyyəsi

406 Söylənilən fikirlərdən hansı doğrudur?

- Bütün variantlar doğrudur
- istehsal qiymətindən inhisar qiymətinin kənarlaşması o vaxt böyük olaçaqdır ki, inhisar daha sabit və daha güclü olsun;
- İstehsalın vahid qiyməti və vahid orta mənfəət həm yüksək inhisar qiyməti və yüksək inhisar mənfəətinin, həm də aşağı inhisar qiymətinin və azaldılmış mənfəətin əsası sayılır;
- İnhisar qiyməti özlüyündə dəyərdən kənarlaşmanı əks etdirmir, ancaq dəyərin özünün növ dəyişməsinin nəticəsidir, dəyər qanunun inhisarçı bazar şəraitində özünəməxsus təzahürüdür
- inhisarçı bazar şəraitində dəyər qanunu inhisarçı qiymət qanunu kimi çıxış edir;

407 Dünya bazarın neçə tipi vardır?

- 7
- 3
- 4
- 5
- 6

408 Aşağıdakılardan hansı ilə beynəlxalq ticarət əmtəələrin mübadiləsi tənzimlənir?

- müqavilə qiymətləri ilə
- əmtəələrin dəyərləri ilə
- istehsal qiymətləri ilə
- istehlak qiymətləri ilə
- ixrac qiymətləri ilə

409 Aşağıdakılardan hansı dünya bazarının qiymətəmələgətirici faktorlarına aid edilir?

- bütün cavablar doğrudur
- məhsulun həcm tsikli

- infrastrukturun formalaşması
- irimiqyaslı buraxılış
- avadanlıqların universallığı

410 Beynəlxalq təcrübəyə əsasən neçə amil dünya qiymətlərinin formalaşmasına təsir göstərir?

- 4
- 3
- 5
- 6
- 2

411 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətlərinin əsasını təşkil edir?

- istehlak dəyəri
- milli dəyər
- beynəlxalq dəyər
- istehsal qiyməti
- beynəlmiləl dəyər

412 Ümumiyyətlə neçə amil dünya qiymətini formalaşmasına təsir edir?

- 4
- 3
- 5
- 6
- 2

413 Dünya təcrübəsinə uyğun olaraq dünya qiyməti neçə əlamət əsasında xarakterizə olunur:

- 4
- 6
- 3
- 5
- 2

414 Dünya bazarı . . .

- dünya ölkələri arasında yaranan ticarətin inkişafının qanunauyğun nəticəsidir
- milli təsərrüfatların qarşılıqlı əlaqəli fəaliyyətinin, onlar arasında əməkdaşlığın nəticəsidir
- bir-birilə beynəlxalq əmək bölgüsü əsasında yaranan milli təsərrüfatların məcmusudur
- dünya təsərrüfatının və dünya ticarətinin inkişafının qanunauyğun nəticəsidir
- milli təsərrüfatlar arasında hərtərəfli əlaqəyə əsaslanan qarşılıqlı münasibətlər sistemidir

415 Beynəlxalq əmək bölgüsü səbəb oldu (səhv variantı seçin)

- ümumi, xüsusi və fərdi əmək bölgüsünün yaranmasına
- dünya bazarının formalaşmasına
- dünya təsərrüfatının mövcudluğuna və inkişafına
- dünya ölkələrinin ixtisaslaşmasına
- dünya istehsalının mərkəzləşməsinə və təmərküzləşməsinə

416 Ümumi əmək bölgüsünə....

- lisenziya, patent, "nau-hau" və s. alqı-satqısının istifadəsi sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- sənaye cəhətdən inkişaf etmiş ölkələr, xammal ölkələri, aqrar ölkələr aid edilir
- hazır məhsulun müəyyən növlərinin istehsalı sahəsində yaranan ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- detal və ehtiyat hissələri istehsalında, müxtəlif texnoloji mərhələlərə görə ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- elmi texniki tərəqqinin nəaliyyətlərdən maksimum istifadə sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir

417 Xüsusi əmək bölgüsünə....

- sənaye cəhətdən inkişaf etmiş ölkələr, xammal ölkələri, aqrar ölkələr aid edilir
- hazır məhsulun müəyyən növlərinin istehsalı sahəsində yaranan ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- lisenziya, patent, "nau-hau" və s. alqı-satqısının istifadəsi sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- elmi texniki tərəqqinin nəaliyyətlərdən maksimum istifadə sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- detal və ehtiyat hissələri istehsalında, müxtəlif texnoloji mərhələlərə görə ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir

418 Fərdi əmək bölgüsünə....

- hazır məhsulun müəyyən növlərinin istehsalı sahəsində yaranan ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- elmi texniki tərəqqinin nəaliyyətlərdən maksimum istifadə sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- sənaye cəhətdən inkişaf etmiş ölkələr, xammal ölkələri, aqrar ölkələr aid edilir
- detal və ehtiyat hissələri istehsalında, müxtəlif texnoloji mərhələlərə görə ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- lisenziya, patent, "nau-hau" və s. alqı-satqısının istifadəsi sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir

419 Dünya bazarının tutumu: (səhv cavabı seçin)

- milli istehsal həcmnin üstünə idxal-ixracı əlavə edib pul vahidində ölçülür
- əmtələrin satış həcmi ilə müəyyən edilir
- milli istehsal həcmnin üstünə idxalı ixracı çıxmaqla fiziki və ya pul vahidində ölçülür
- öyrənilərkən ölkənin, əhalinin, ayrı-ayrı firmaların alıcılıq tələbi təhlil olunur
- istehsal təyinatlı əmtələrdə öyrənilərkən sahənin inkişaf perspektivləri, elmi-texniki tərəqqi, maşın və avadanlığın mümkün göndərilmə həcmələri tədqiq edilir

420 Dünya ticarətinin inkişafının hərəkətverici qüvvəsinin əsasını nə təşkil edir?

- tələb və təklif qanunu
- iqtisadi ədalətlik qanunu
- dəyər qanunu
- müqayisəli üstünlük qanunu
- pul dövriyyəsi qanunu

421 Müqayisəli üstünlük prinsipi təsdiq edir:

- hər hansı bir məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşan ölkə və ya hər hansı bir region, digər ölkə və ya regionlarda oxşar məhsulun istehsalı ilə müqayisədə daha yüksək xərclərə malikdirsə, o ölkə və ya region daha yüksək iqtisadi səmərəlilik şəklində müqayisəli üstünlüyə malik olmur
- hər hansı bir məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşan ölkə və ya hər hansı bir region, digər ölkə və ya regionlarda oxşar məhsulun istehsalı ilə müqayisədə daha yüksək kefiyyətlərə malikdirsə, o ölkə və ya region daha yüksək iqtisadi səmərəlilik şəklində müqayisəli üstünlüyə malik olur
- hər hansı bir məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşan ölkə və ya hər hansı bir region, digər ölkə və ya regionlarda oxşar məhsulun istehsalı ilə müqayisədə daha az xərclərə malikdirsə, o ölkə və ya region daha yüksək iqtisadi səmərəlilik şəklində müqayisəli üstünlüyə malik olur
- bütün məhsulların istehsalı üzrə ixtisaslaşan ölkə və ya hər hansı bir region, digər ölkə və ya regionlarda oxşar məhsulun istehsalı ilə müqayisədə daha az xərclərə malikdirsə, o ölkə və ya region daha yüksək iqtisadi səmərəlilik şəklində müqayisəli üstünlüyə malik olur
- hər hansı bir məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşan ölkə və ya hər hansı bir region, digər ölkə və ya regionlarda oxşar məhsulun istehsalı ilə müqayisədə daha yüksək xərclərə malikdirsə, o ölkə və ya region daha yüksək iqtisadi səmərəlilik şəklində müqayisəli üstünlüyə malik olur

422 Yüksək qiymət strategiyası təmin edir:

- yüksək xərcləri
- artıq pul ödəmələrini
- yeni texnologiyanın tətbiqini
- yüksək mənfəəti
- tələbin yüksəlməsini

423 Aşağı qiymətlər strategiyası hansı məqsəd üçün tətbiq edilmir?

- yüksək mənfəət əldə etmək
- İflasa uğramaq
- Gəlirlərin səviyyəsi
- Ümumi satış həcmi artırmaq
- İstehsalı tam gücü ilə işlətmək

424 Qiymətlər üzrə liderliyin əsas əlaməti hansıdır?

- Satış həcmi artırılması
- Məhsulun istehsalına çəkilən xərclərə nəzarət
- Bazar tədqiqatının keyfiyyəti
- Məhsulun keyfiyyəti
- Azad rəqabət mühiti

425 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətlərinin əsasını təşkil edir?

- istehlak dəyəri
- milli dəyər
- beynəlxalq dəyər;
- istehsal qiyməti;
- beynəlxalq istehsal qiyməti.

426 Qiymətin əmələ gəlməsi prosesləri dünya bazarında nə ilə tənzimlənir?

- transmilli korporasiyalar siyasəti ilə;
- dünya bazarında rəqabət ilə
- dəyər qanunu ilə;
- beynəlxalq dəyərlə;
- pul tədavülü qanunu ilə

427 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətlərinin aşağı düşməsinin səbəbidir?

- dünya bazarında qiymət əmələ gətirən proseslərin xüsusiyyətləri.
- texniki tərəqqi
- beynəlxalq inteqrasiyanın genişlənməsi;
- istehsal qüvvələrinin inkişafı;
- dəyər qanunu ilə.

428 Göstərilənlərdən hansı dünya bazar qiymətinin əsasını ifadə edir:

- istehlak dəyəri
- milli dəyər
- beynəlxalq dəyər
- istehsal qiyməti
- beynəlmiləl dəyər

429 Verilənlərdən biri dünya bazar qiymətlərinin başlıca təsir obyektidir:

- məhsulun mübadilə sferası
- ictimai-sosial sfera
- pul-kredit sferası
- məhsulun istehsal sferası
- məhsulun reallaşması sferası

430 Verilənlərdən hansı dünya qiymət əmələgəlməsinin əsasını təşkil edir?

- ədalətlik qanunu
- tələb və təklif qanunu
- dəyər qanunu

- pul tədavülü qanunu
- faydalılıq qanunu

431 Verilənlərdən biri ixrac qiymətlərinin hesablanmasında ilkin baza hesab olunur?

- topdansatış qiymətlər
- daxili bazar qiymətləri
- “qapalı” bazar qiymətləri
- sərbəst qiymətlər
- azad” bazar qiymətləri

432 Aşağıda göstərilən qanunlardan biri dünya ticarətinin inkişafının hərəkətverici qüvvəsinin əsasıdır:

- tələb və təklif qanunu
- iqtisadi ədalətlik qanunu
- dəyər qanunu
- müqayisəli üstünlük qanunu
- pul dövriyyəsi qanunu

433 Qiymətlərin sabitləşməsinin əsas şərti

- inflyasiya
- büdcə kəsirinin azalması
- məhsul istehsalının artırılması
- qiymət strategiyası
- bazarların tipləri

434 Oliqopolistlərin koordinasiya edilmiş qiymətlərə nail olması yolları hansılardır?

- gizli razılaşmanın bağlanması; düşünülmüş paralelizm, qiymət liderliyi;
- gizli razılaşmanın bağlanması;
- düşünülmüş paralelizm;
- qiymət liderliyi;
- sahəvi tələbin dəyişkənliyi;

435 Oliqopolistlər üçün əsas çətinlik nədən ibarətdir?

- qiymətlərə nəzarətin həyata keçirilməsi.
- rəqiblərin reaksiyasının qeyri-müəyyənliyi;
- alıcıların reaksiyasının qeyri-müəyyənliyi;
- qiymət strategiyasının seçilməsi;
- qiymət taktikasının dəyişilməsi;

436 Dəmpinq nədir?

- düzgün cavab yoxdur.
- Məhsulun süni surətdə aşağı salınmış qiymətlərlə satışı
- məhsulun xarici bazarda daxili bazar qiymətindən aşağı qiymətlə satışı
- məhsulun irihəcmli güzəştlərlə satışı
- Məhsulun süni surətdə aşağı salınmış qiymətlərlə və məhsulun xarici bazarda daxili bazar qiymətindən aşağı qiymətlə satışı

437 Hansı qiymətlər dəmpinq qiyməti sayılır?

- daxili və xarici bazar qiymətlərindən 10-15% aşağı olan qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 20%, dünya bazar qiymətindən 8% aşağı qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 8%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 18%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 18%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər

438 Qiymətlərin dondurulması səmərəlidir?

- bütün variantlar doğrudur
- qismüddətli dövrdə
- uzunmüddətli dövrdə
- yüksək inflyasiya zamanı
- mülayim inflyasiya zamanı

439 Qiymətməhləgəlmə prosesinin dövlət tərəfindən inzibati tənzimlənməsi formasıdır?

- Bütün inzibati tədbirlər
- Vergi tənzimlənməsi
- Rentabelliğin son həddinin müəyyən edilməsi
- Müəyyən dövr üçün qiymətin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi
- Təsbit edilmiş qiymət və tariflərin müəyyən olunması

440 Dünya əmtəə bazarının konyunkturasının öyrənilmə göstəricilərinə aid deyildir?

- Maliyyə – kredit sahələrinin göstəriciləri.
- Material istehsalı sahəsinin göstəriciləri;
- Daxili əmtəə dövriyyəsinin göstəriciləri;
- Xarici ticarət göstəriciləri;
- Ölkənin Milli gəlirinin və alıcılıq qabiliyyətinin səviyyəsinin dinamika göstəriciləri.

441 Qiymətlərin ölçü vahidi, bazis qiymətləri, valyuta qiymətləri, qiymətlərin təsbit olunma yolu və qiymətlərin səviyyəsi – bunlar nədir?

- əmək məhsuldarlığı göstəricisidir
- dünya ticarət bazarı konyunkturasının struktur elementləridir;
- dünya bazarı həcmnin göstəriciləridir;
- alqı-satqı müqaviləsinin əsas elementləridir;
- rəqabət qabiliyyətliliyin göstəriciləridir.

442 Fraxt nədir?

- Heç biri.
- Beynəlxalq dəmiryol tariflərinin daha geniş yayılmış formalarıdır;
- Əsasən qeyri inhisarçı gəmiçilikdə trampovlu gəmi sahibləri tərəfindən daşınma haqqının forması;
- Avtomobil nəqliyyatında beynəlxalq tariflərdir.
- Hava nəqliyyatında beynəlxalq tarifləri;

443 Beynəlxalq kommertiya terminləri (inkoterms) şərtlərinə hansı ildən tətbiq olunmağa başlamışdır?

- 2000-ci ildən
- 1936-cı ildən
- 1940-cı ildən
- 1965-ci ildən
- 1990-cı ildən

444 Hansı beynəlxalq kommertiya termininə görə bütün nəqliyyat xərclərini məhsulun alıcısı ödəyir?

- franko-liman terminalı
- franko-anbar istehlakçı
- franko-təyinat stansiyası
- franko-göndərmə stansiyası
- franko-təchizatçının anbarı

445 Sənişin daşıma tariflərinin əsasında nə durur?

- bu tariflər bazar tarazlığını yaradır
- bu tariflər pərakəndə ticarətə aid edilir
- bu tariflər topdansatış ticarətə aid edilir
- bu tariflər yükdaşımaların tariflərinin dinamikasını verir
- bu tariflər inflyasiya vəziyyətini müəyyən edir

446 Qiymətlərin müəyyən edilməsində aşağıdakı məqsəd tipik xarakter daşımır:

- Maliyyələşdirmə mənbəyinin müəyyən olunması.
- Müəyyən mənfəət faizinin qazanılması
- Nəzərdə tutulan bazar payına nail olunması və onun saxlanması və onun saxlanması
- Rəqabət şəraitinə uyğunlaşma
- Buraxılan məhsulun müəyyən nomenklaturasının təmin edilməsi

447 xarici ticarət sövdələşməsi iştirakçısının hesablaşma qiyməti

- istehlakçıların əmtəəni almağı arzuladıqları qiymət
- sövdələşmə iştirakçısının əmtəəni satmağı (almağı) arzuladığı qiymət
- sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin aşağı astanası
- sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin yüksək həddi
- sövdələşmə iştirakçıları arasında müqavilə qiyməti

448 Xarici ticarətin müqavilə qiymətləri aşağıdakılardan hansıdır?

- kontrakt qiymətləri
- pərakəndə satış qiyməti
- faktiki sövdələşmə qiymətləri
- proqnoz qiymətləri
- nəşr edilən sorğu qiymətləri

449 Hansı halda rəqib firmanın tarazlıq şərti optimal buraxılış həcmi sayılır?

- dəyişən xərclər tədricən artır
- istehsal həcmi bir vahid artırmaqla mənfəəti yüksəltmək olar
- qiymət uzunmüddətli son hədd xərclərinə bərabərdir
- qiymət uzunmüddətli orta sabit xərclərə bərabərdir
- sabit xərclər minimaldır

450 xətti tələb əyrisinə malik inhisarçı üçün ümumi gəlirin artması zamanı son hədd gəlirinin kəmiyyəti

- müsbətdir, lakin sıfıra yaxınlaşır
- müsbətdir və artır
- müsbətdir, lakin azalır
- sıfıra bərabərdir
- mənfidir, lakin sıfıra yaxınlaşır

451 Bazar qiymətinin formalaşması şəraitində

- tələb qiyməti təklif qiymətinə bərabərdir
- tələbin həcmi təklifin həcmi üstələyir
- tələbin həcmi təklifin həcmindən aşağıdır
- təklifin həcmi tələbin həcmindən
- bazarda tarazlıq vəziyyəti mövcuddur

452 Tənzimlənən qiymətlər aiddir

- təsbit edilən qiymət sistemində
- mövsümi qiymətlər sistemində
- auksion qiymətləri sistemində

- sənaye məhsulunun qiyməti sistemində
- netto qiymətləri sistemində

453 Söylənilən fikirlərdən hansı yanlıştır?

- Şaquli inteqrasiya dedikdə, müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür
- Oliqopolitiya dedikdə, elə bir vəziyyət başa düşülür ki, bu zaman iqtisadiyyatın hər hansı sahəsində hökmranlığı bir inhisar deyil, bir neçə inhisar ələ keçirir;
- Üfüqi inteqrasiya dedikdə, müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür;
- Şaquli inteqrasiya dedikdə, iri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tədavül pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür;
- Diversifikasiya dedikdə, iri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə soxulması nəzərdə tutulur.

454 Söylənilən fikirlərdən hansı doğrudur?

- Bütün variantlar doğrudur
- Oliqopolitiya dedikdə, elə bir vəziyyət başa düşülür ki, bu zaman iqtisadiyyatın hər hansı sahəsində hökmranlığı bir neçə inhisar deyil, bir inhisar ələ keçirir;
- Üfüqi inteqrasiya dedikdə, müəyyən sahədə kiçik şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha az xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür;
- Şaquli inteqrasiya dedikdə, iri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tədavül pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür;
- Diversifikasiya dedikdə, iri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.

455 Bazar quruluşu növünün müəyyən edilməsi üçün təsnifləşdirmənin əsas parametri aşağıdakıdır

- Bütün variantlar doğrudur
- sahədə əsas məhsul kütləsini istehsal edən iri inhisar birliklərinin nəzarət etdiyi kapitalın ölçüsü və təmərküzləşmə dərəcəsi
- həmin inhisar strukturunun bazarda reallaşdırdığı məhsulun xüsusi çəkisi
- İstehsal proqramının xarakteri, ixtisaslaşma dərəcəsi
- ETT-nin nəailiyyətlərindən istifadənin səviyyəsi

456 Bazar quruluşu növünün müəyyən edilməsi üçün təsnifləşdirmənin əsas parametri aşağıdakılardan biridir:

- İstehsal güclərindən istifadənin səviyyəsi.
- sahədə əsas məhsul kütləsini istehsal edən iri inhisar birliklərinin nəzarət etdiyi kapitalın ölçüsü və təmərküzləşmə dərəcəsi;
- Bütün variantlar səhvdir
- istehsal xərcləri üzrə fəaliyyət proqramının yerinə yetirilməsi səviyyəsi
- əsas fonlardan istifadənin səviyyəsi

457 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətlərinin növünə aiddir?

- müqavilə qiymətlər
- franko – anbar qiymətləri
- təsbit edilən qiymətlər
- kontrakt qiymətləri
- bazis qiymətlər

458 Dünya təcrübəsində FOB və SİF qiymətləri fərqlənilir:

- bazar şərtləri ilə
- ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- sığorta xərclərinin kəmiyyəti qədər
- ödəniş şərtləri ilə

- gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər

459 Aşağıdakı qiymətlərdən hansı tərəflərin razılığına görə təyin edilir?

- ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətləri
 birjada təyin edilən qiymətlər
 ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər
 kontrakt qiymətləri
 faktiki sövdələşmə qiymətləri

460 Göstərilən qiymətlərdən hansı müxtəlif ölkələrin hökumətlərarası ticarət müqavilələri əsasında müəyyən edilir?

- ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətləri
 birjada təyin edilən qiymətlər
 ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər
 kontrakt qiymətləri
 faktiki sövdələşmə qiymətləri

461 Aşağıdakı qiymətlərdən hansı əmtəə birjalarında əmtəələrin qiymətlərini müəyyən edir?

- idxal-ixrac qiymətləri
 birjada təyin edilən kotirovkalar
 ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər
 ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətləri
 kontrakt qiymətləri

462 Neçənci ildən etibarən beynəlxalq kommertiya terminləri tətbiq olunmağa başlamışdır?

- 2000-ci ildən
 1936-cı ildən
 1940-cı ildən
 1965-ci ildən
 1990-cı ildən

463 Bütün nəqliyyat xərclərinin məhsulun alıcısı tərəfindən ödənilməsi hansı beynəlxalq terminə əsaslanır?

- franko-liman terminalı
 franko-anbar istehlakçı
 franko-təyinat stansiyası
 franko-göndərmə stansiyası
 franko-təchizatçının anbarı

464 Hansı növ qiymətlər xarici ticarətin müqavilə qiymətləridir?

- kontrakt qiymətləri
 pərakəndə satış qiyməti
 faktiki sövdələşmə qiymətləri
 proqnoz qiymətləri
 nəşr edilən sorğu qiymətləri

465 Qiymət konyunkturunu proqnozlaşdırmaq üçün hansı metodlardan istifadə olunur? (səhv cavabı seçin)

- xüsusi parametrik metodlardan
 çoxamilli statistik metodlardan
 çoxaddımlı reqressiya təhlili metodundan
 seqmentli reqressiya metodundan
 başlıca komponentlər metodlarından

466 Xammal əmtələri üzrə dünya bazarlarının proqnozlaşdırılması üçün tövsiyə olunan metod?

- başlıca komponentlər metodu
- çoxamilli statistik metodlar
- riyazi modellər
- seqmentli reqressiya metodu
- çoxaddımlı reqressiya təhlili metodu

467 Dünya qiymətlərinin dinamikasının proqnozlaşdırılması metodlarına aşağıdakılardan hansı aiddir?

- korelyasiya-reqressiya metodu
- ekspert qiymətləndirmələr metodları, bal ilə qiymət qoyma metodu, xüsusi göstəricilər metodu, aqreqat metodu;
- ekstrapolyasiya metodu, reqressiya analizi metodu, orta xərclər metodu, ekspert qiymətləndirmələr metodları;
- iqtisadi-riyazi metodlar, ekstrapolyasiya və ekspert qiymətləndirmələr metodları, parametrik metodlar;
- ekstrapolyasiya, ekspert qiymətləndirmələr, iqtisadi-riyazi metodlar və bu metodların müxtəlif uyğunluğu.

468 Dünya bazarın qiymətlərin proqnozlaşdırılması zamanı müxtəlif strukturları təyin edilmə kriteriyaları aşağıdakılardan hansıdır?

- Üfiqi və şaquli inteqrasiyasının dərəcəsi.
- ölçü, xarakter, kapitalın təmərküzləşməsi və ixtisaslaşma dərəcəsi;
- firmaların bazarda ekspansiyası;
- diversifikasiya dərəcəsi;
- Müəyyən inhisar quruluşunun məhsulunun xüsusi çəkisi;

469 Qiymətlərin dünya bazarında proqnozlaşdırılması zamanı nəzərə alınan diversifikasiya nədir?

- Qiyməti aşağı salmaq cəhdidir.
- Müəyyən sahədə iri şirkətlərin payının artmasıdır;
- Bir iri şirkətin müəyyən sahəyə aid olan istehsalının xüsusi çəkisinin bir yerə toplanmasıdır;
- Başqa sahədə olan iri şirkətlərin əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində olmayan həmin şirkətlərin başqa sahələrə daxil olmasıdır;
- Böyük şirkətlərin əsas sahəyə münasibətdə istehsalın və ya tədavülün növbəti pilləsi kimi çıxış edən digər sahələrdə genişlənməsi.

470 Xarici ticarətin müqavilə qiymətləri aşağıdakılardan hansıdır?

- preyskurant qiymətləri
- pərakəndə satış qiyməti;
- faktiki sövdələşmə qiymətləri;
- proqnoz qiymətləri;
- nəşr edilən sorğu qiymətləri

471 Qiymətlərin proqnozunun hazırlanmasını mürəkkəbləşdirən və çətinləşdirən xüsusiyyətlərə aiddir:

- proqnozların hazırlanmasında yalnız birinci dərəcəli amillərin qiymətə təsiri nəzərə alınır
- ayrı-ayrı sahələr üzrə məlumatlar çox vaxt firmalar tərəfindən kommersion siri kimi saxlanılır
- ayrı-ayrı məhsulların istehsalın üzrə istifadə olunan məlumatlar çox vaxt ümumi qiyməti formalaşdırma bilmir
- ayrı-ayrı sahələr üzrə məlumatlar çox vaxt köhnə və müqayisəyə gəlməyən olur
- proqnozların hazırlanmasında bütün amillərin qiymətə təsiri nəzərə alınmır

472 Dünya qiymətini xarakterizə edən aşağıdakı əsas əlaməti ayırmaq olar:

- Sövdələşmələr yalnız ixrac istiqamətli olmalıdır;
- İxrac və ya idxal əməliyyatları azad rejiminə malik bazarlarda baş verməlidir;
- İxrac və ya idxal əməliyyatları elə bir şəraitdə baş verməlidir ki, istənilən satıcı (alıcı) bu bazarda sövdələşməni başa vura bilsin.
- Həmin sövdələşmələr kommersion deyil, xüsusi xarakter daşımalıdır;
- İxrac və ya idxal əməliyyatları elə azad rejimli bazarlarda baş verməlidir ki, istənilən satıcı (alıcı) bu bazarda sövdələşməni başa vura bilsin.

473 Dünya qiymətini xarakterizə edən əlamətlərdən biri yanlışdır:

- Həmin sövdələşmələr kommersiyadeyil, xüsusi xarakter daşmalıdır;
- Beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmələrin qiymətləri olmalıdır;
- Həmin sövdələşmələr xüsusi deyil, kommersiya xarakteri daşmalıdır;
- Sövdələşmələr azad döner valyutaya görə bağlanmalıdır;
- Sövdələşmələr ya ixrac, ya da idxal istiqamətli olmalıdır;

474 Müasir təcrübədə güzəştlərin aşağıdakı əsas növləri tətbiq edilir:

- Bütün variantlar doğrudur.
- əmtəə alqısında nəğd hesablaşmalara görə, miqdarına və ya seriyalılığa görə;
- preyskurant qiymətlərindən ümumi güzəştlər;
- diler güzəştləri;
- xüsusi güzəştlər;

475 Beynəlxalq təcrübədə güzəştlərin aşağıdakı növü tətbiq edilmir:

- kompensasiya güzəştləri .
- əmtəə alqısında nəğd hesablaşmalara görə, miqdarına və ya seriyalılığa görə;
- preyskurant qiymətlərindən ümumi güzəştlər
- diler güzəştləri
- mövsümi güzəştlər;

476 Danışıqlar prosesində əldə edilən güzəştlərin miqdarı aşağıdakı amillə müəyyən edilir:

- Bütün variantlar doğrudur
- konyunkturanın vəziyyəti ilə
- malgöndərinin istehsal güclərinin yüklənməsi ilə
- ayrı-ayrı ölkələrdə qəbul edilmiş ticarət ənənələri ilə
- satıcı və alıcı arasındakı münasibətlərin xarakteri ilə

477 Danışıqlar prosesində əldə edilən güzəştlərin miqdarı aşağıdakı amillə müəyyən edilmir:

- inhisarçı şirkətlərin rəqabət strategiyaları ilə.
- konyunkturanın vəziyyəti ilə;
- malgöndərinin istehsal güclərinin yüklənməsi ilə;
- ayrı-ayrı ölkələrdə qəbul edilmiş ticarət ənənələri ilə;
- satıcı və alıcı arasındakı münasibətlərin xarakteri ilə

478 İxrac qiymətlərinin hesablanmasında ilkin baza hansıdır?

- topdansatış qiymətlər
- daxili bazar qiymətləri
- “qapalı” bazar qiymətləri
- sərbəst qiymətlər
- “azad” bazar qiymətləri

479 Hansı halda dünya bazarının daxili qiymət əmələ gəlməyə təsiri daha yüksəkdir?

- yerli istehsal məhsullarının rəqabət qabiliyyətliliyi artdıqda
- istehsalın təmərküzləşməsi və inhisar səviyyəsi yüksək olduqda
- ticarət-siyasi rejim güclü olduqda
- dünya bazarlarından milli bazarların ayrılması səviyyəsi az olduqda
- ölkədə istehsal və istehlakının ümumi həcmində əmtəənin idxal və ixracının payı artdıqda

480 Qiymət bu amillərdən asılı deyildir:

- firmanın istehsal gücü

- firmanın məqsədləri
- bazarın segmentləşdirilməsi imkanı
- rəqabətin olması ehtimalı
- keyfiyyətin fərqləri

481 Göstərilən hallardan birində dünya bazarının daxili qiymət əmələ gəlməsinə təsiri daha yüksəkdir?

- yerli istehsal məhsullarının rəqabət qabiliyyətliliyi artdıqda
- istehsalın təmərküzləşməsi və inhisar səviyyəsi yüksək olduqda
- ticarət-siyasi rejim güclü olduqda
- dünya bazarlarından milli bazarların ayrılması səviyyəsi az olduqda
- ölkədə istehsal və istehlakının ümumi həcmində əmtənin idxal və ixracının payı artdıqda

482 Dünya təcrübəsinə əsasən dünya qiyməti verilən hansı əlamət əsasında xarakterizə olunmur:

- sövdələşmələr azad döner valyutaya görə bağlanmalıdır
- beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmələrin qiymətləri olmalıdır
- sövdələşmələr xüsusi deyil, kommersiya xarakteri daşmalıdır
- müvafiq valyuta reciminin mövcudluğu şəraitində xammalın əsas ixracatçıları sayılan inkişaf etməkdə olan ölkələrdən daşınan xammalın qiymətləri sabit olmalıdır
- sövdələşmələr ya ixrac, ya da idxal istiqamətli olmalıdır

483 Verilənlərdən hansı şaquli inteqrasiyaya aiddir?

- Kiçik şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- İri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur
- İri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tədavül pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür:
- Müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür:

484 Verilənlərdən hansı üfüqi inteqrasiyaya aiddir?

- Kiçik şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- İri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur
- İri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tədavül pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür:
- Müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür:

485 Dünya bazarında xarici ticarət fəaliyyətini həyata keçirərkən aşağıdakı qiymət növlərindən istifadə olunmur:

- Beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili pərakəndə satış qiymətləri
- A) İri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmələrin qiymətləri.
- Beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili topdansatış qiymətləri
- Kontrakt qiymətləri;
- Birgədə təyin edilən qiymətlər, hərəqlərin və ticarət təşkilatlarının qiymətləri;

486 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- «Azad» bazar qiymətlərinə firmadaxili ticarət qiymətlərini, regional iqtisadi qruplaşmaların qiymətlərini və xüsusi preferensial (imtiyazlı) razılaşma qiymətlərini aid etmək olar.
- «Azad» bazar qiymətləri rəqabət şəraitindən və tələblə təklif arasında obyektiv şəkildə yaranan nisbətlərdən asılı olaraq formalaşır.
- «Qapalı» bazar qiymətləri çatıcılar və alıcılar arasında müəyyən spesifik münasibətlərdə formalaşır.
- «Qapalı» bazar qiymətlərinə firmadaxili ticarət qiymətlərini, regional iqtisadi qruplaşmaların qiymətlərini və xüsusi preferensial (imtiyazlı) razılaşma qiymətlərini aid etmək olar.

- Fırmadaxili ticarət qiymətləri beynəlxalq inhisarlar çərçivəsində əmtəə və xidmətlərin mübadiləsi zamanı geniş inkişaf tapmışdır.

487 Regional qiymətlər haqqında qeyd olunanlardan biri yanlıştır

- regional qiymətlər «azad» bazar qiymətindən yüksək olurlar.
 regional qiymətlərə bu və ya digər qruplaşmadan olan ölkələr arasında təşəkkül tapmış münasibətlər böyük təsir göstərir;
 regional qiymətlər AİB ölkələri arasında taxıl, şəxər və bəzi digər məhsul növləri üzrə ticarətdə fəaliyyət göstərir;
 regional qiymətlər «azad» bazar qiymətindən yüksək olurlar;
 regional qiymətlərin köməyilə region çərçivəsində bəzi əmtəələrin istehsalının stimullaşdırılması həyata keçirilir;

488 Regional qiymətlər haqqında qeyd olunanlardan biri doğrudur:

- Bütün variantlar doğrudur.
 regional qiymətlərə bu və ya digər qruplaşmadan olan ölkələr arasında təşəkkül tapmış münasibətlər böyük təsir göstərir;
 regional qiymətlər Asiya ölkələri arasında taxıl, şəxər və bəzi digər məhsul növləri üzrə ticarətdə fəaliyyət göstərir;
 regional qiymətlər «azad» bazar qiymətindən yüksək olurlar;
 regional qiymətlərin köməyilə region çərçivəsində bütün əmtəələrin istehsalının stimullaşdırılması həyata keçirilir;

489 Dünya qiymətini xarakterizə edən aşağıdakı əsas əlaməti ayırmaq olar:

- Bütün variantlar doğrudur.
 Beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmələrin qiymətləri olmalıdır;
 Həmin sövdələşmələr xüsusi deyil, kommərsiya xarakteri daşmalıdır;
 Sövdələşmələr azad dönər valyutaya görə bağlanmalıdır;
 Sövdələşmələr ya ixrac, ya da idxal istiqamətli olmalıdır;

490 Göstərilən əlamətlərdən biri dünya qiymətlərini xarakterizə etmir:

- idxal-ixrac əməliyyatlarının sərbəst rejimdə aparılması
 iri daimi sazişlərin qiymətləri olması
 sazişlərin kommərsiya xarakteri daşması
 sazişlərin qismən dönərli valyuta ilə aparılması
 sazişlərin idxal və ya ixrac yönümlü olması

491 Aşağıda göstərilən amillərdən hansı İnkişaf etmiş kapitalist ölkələrinin daxili bazarlarında qiymətlərin hərəkət səviyyəsinin yüksəldilməsinə, o cümlədən aşağı salınmasına təsir etmir?

- dünya bazarının konyukturu
 qiymətlərin çoxluğu
 yaranan tərəddüdlərin amplitudu
 qismən qiymətlərin hərəkətinin yerli xarakteri
 bir neçə qiymətin nisbi sabitliyi

492 Franko qiyməti asılıdır –

- tələbin həcmindən
 bazar iştirakçılarının sayından
 əmtəənin növündən
 təchizat-göndəriş şərtlərindən
 təklifin həcmindən

493 Müasir beynəlxalq ticarətdə qiymətlər çoxluğu aşağıdakı amillərlə müəyyən edilmir:

- ayrı-ayrı ölkələrin investisiya siyasəti ilə .
 bazarlar üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;
 hökumət təşkilatları tərəfindən həyata keçirilən dövlət-inhisar tədbirləri ilə (ticarət-siyasi və valyuta);
 qeyri-kommərsiya və digər xüsusi əməliyyatlarla;

- alıcıların kateqoriyaları üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;

494 Müasir beynəlxalq ticarətdə qiymətlər çoxluğu aşağıdakı amillərlə müəyyən edilir:

- Bütün variantlar doğrudur
 bazarlar üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;
 hökumət təşkilatları tərəfindən həyata keçirilən dövlət-inhisar tədbirləri ilə (ticarət-siyasi və valyuta);
 qeyri-kommersiya və digər xüsusi əməliyyatlarla;
 alıcıların kateqoriyaları üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;

495 Müasir beynəlxalq ticarətdə qiymətlərin dinamikasının proqnozlaşdırılması mümkündür:

- bazara çıxarılan məhsulun rəqabətqabiliyyətliliyinin dinamikasını öyrənmək əsasında
 bütün əmtəə qruplarının real qiymət dinamikasını öyrənmək əsasında
 konkret əmtəə qruplarının real qiymət dinamikasını öyrənmək əsasında
 bazar konyunkturunun dinamikasını öyrənmək əsasında
 bazarda tələb və təklif arasında nisbət dinamikasını öyrənmək əsasında

496 Aşağıdakı hallardan hansında dünya bazarının daxili qiymət əmələ gəlməyə təsiri daha böyük olar?

- Ölkə istehsalına rəqabət qabiliyyətliliyi artdıqda.
 İstehsalın təmərküzləşməsi və inhisar səviyyəsi yüksək olduqda;
 Ticarət-siyasi recim güclü olduqda;
 Dünya bazarlarından milli bazarların ayrılması səviyyəsi az olduqda;
 Müəyyən əmtəənin idxal və ixracını ölkədə onun istehsal və istehlakına ümumi həcmində payı əhəmiyyətli dərəcədə artdıqda;

497 Kredit şərtlərinə görə qiymətin müəyyən olunması qiymətdə aşağıdakılardan hansının nəzərə alınır?

- Müqavilənin ümumi məbləğinin kreditləşən hissəsinin payı ilə;
 kredit təsiri əmsalı;
 borc alanlar üçün bank faizinin orta kəmiyyəti;
 əmtəyə görə nağd ödənişlərlə müqayisədə alıcının kreditlə əldə etdiyi əmlak;
 Borc alanlar üçün bank faizinin orta həcmi ilə;

498 İxrac və idxal qiymətlərinin kalkulyasiyasının formal sxemi aşağıdakılardan hansı aid edilməklə daxili qiymətlərin hesablanması zamanı istifadə edilən sxemdən fərqlənir?

- Sığorta xərcləri və gözlənilməz risklərin örtülməsi üçün zəruri olan ehtiyatlar.
 Satıcıların və nümayəndələrin komissiyon mükafatlandırılması;
 Alıcının ölkəsində idxal gömrük xərcləri;
 Qablaşdırmaya çəkilən xərclər, nəqliyyat xərcləri;
 Maliyyələşdirmə xərcləri;

499 Dünya bazarında xarici ticarət fəaliyyətini həyata keçirərkən aşağıdakı əsas qiymət növlərindən istifadə olunur:

- Bütün variantlar doğrudur
 İri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmələrin qiymətləri.
 Beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili topdansatış qiymətləri.
 Kontrakt qiymətləri;
 Birjada təyin edilən qiymətlər, hərəqlərin və ticarət təşkilatlarının qiymətləri;

500 Qeyd olunanlardan hansı xarici ticarət sövdələşməsi iştirakçısının hesablaşma qiymətinə aid edilir?

- istehlakçıların əmtəəni almağı arzuladıqları qiymət
 sövdələşmə iştirakçısının əmtəəni satmağı (almağı) arzuladığı qiymət
 sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin aşağı astanası
 sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin yüksək həddi

- sövdələşmə iştirakçıları arasında müqavilə qiyməti

501 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı dünya əmtəə bazarının konyunkturasının öyrənilməsinə aid deyildir?

- Maliyyə – kredit sahələrinin göstəriciləri.
 Material istehsalı sahəsinin göstəriciləri
 Daxili əmtəə dövriyyəsinin göstəriciləri;
 Xarici ticarət göstəriciləri;
 Ölkənin Milli gəlirinin və alıcılıq qabiliyyətinin səviyyəsinin dinamika göstəriciləri.

502 Verilənlərdən hansı oliqopolistik bazarda müəssisələrin davranışı modelinə aiddir?

- sadalananların hamısı.
 koordinasiya edilməyən oliqopoliya
 müəssisələrin sövdələşmələri;
 «qaydalar üzrə oyun»;

503 Qiymət dinamikasının proqnozu bağlıdır:

- dünya üzrə inflyasiya proseslərinin təhlili ilə
 tələb və təklif nisbəti ilə
 ümumi qiymət indekslərinin təhlili ilə
 bazar konyukturunun proqnozu ilə
 bazara çıxarılan məhsulun dinamikasının proqnozu ilə

504 Qiymət proqnozunun vəzifəsini aşağıdakı kimi ifadə etmək olar:

- proqnozlaşdırılan dövr üçün, verilmiş əmtəənin rəqabət qabiliyyətlilik təsirini əks etdirən bir sıra digər göstəricilərin nəzərdə tutulan dəyişikliyi əsasında qiymətlərin hərəkətinin qiymətləndirilməsi
 proqnozlaşdırılan dövr üçün, verilmiş bazara tsiklik və qeyri-tsiklik xarakterli müxtəlif amillərin təsirini əks etdirən bir sıra digər göstəricilərin nəzərdə tutulan dəyişikliyi əsasında qiymətlərin hərəkətinin qiymətləndirilməsi
 proqnozlaşdırılan dövr üçün, verilmiş bazara tələb və təklif xarakterli müxtəlif amillərin təsirini əks etdirən bir sıra digər göstəricilərin nəzərdə tutulan dəyişikliyi əsasında qiymətlərin hərəkətinin qiymətləndirilməsi
 proqnozlaşdırılan dövr üçün, verilmiş bazara dəyər və konyuktura xarakterli müxtəlif amillərin təsirini əks etdirən bir sıra digər göstəricilərin nəzərdə tutulan dəyişikliyi əsasında qiymətlərin hərəkətinin qiymətləndirilməsi
 proqnozlaşdırılan dövr üçün, verilmiş hərbi-siyasi və dövlət tənzimlənməsi xarakterli müxtəlif amillərin təsirini əks etdirən bir sıra digər göstəricilərin nəzərdə tutulan dəyişikliyi əsasında qiymətlərin hərəkətinin qiymətləndirilməsi

505 Qiymətlərin proqnozunun hazırlanmasını mürəkkəbləşdirən və çətinləşdirən xüsusiyyətlərə aiddir:

- dünya bazarının konyukturu haqqında məlumatlar həmişə kifayət qədər tam və dəqiq olmur
 Əmtəənin reallaşması haqqında kəmiyyət və dəyər məlumatları həmişə kifayət qədər tam və dəqiq olmur
 Əmtəənin reallaşması haqqında kəmiyyət və dəyər məlumatları həmişə kifayət qədər tam və dolğun olur
 Əmtəənin istehsalı haqqında kəmiyyət və dəyər məlumatları həmişə kifayət qədər tam və dəqiq olmur
 Əmtəənin istehsalı-reallaşması haqqında məlumatlar həmişə kifayət qədər tam və dəqiq olmur

506 Qiymətlərin proqnozunun hazırlanmasını mürəkkəbləşdirən və çətinləşdirən xüsusiyyətlərə aiddir:

- proqnozların hazırlanmasında bütün amillərin qiymətə təsiri nəzərə alınmır
 ayrı-ayrı məhsulların istehsalın üzrə istifadə olunan məlumatlar çox vaxt ümumi qiyməti formalaşdırma bilmir
 Proqnozun tərtib edilməsi zamanı istifadə olunan müxtəlif iqtisadi amillər həmişə lazımı dərəcədə böyük bir dəqiqliklə təsvir edilmir və gecikdirilməklə nəşr olunur
 proqnozların hazırlanmasında yalnız birinci dərəcəli amillərin qiymətə təsiri nəzərə alınır
 ayrı-ayrı sahələr üzrə məlumatlar çox vaxt firmalar tərəfindən kommersiya sirri kimi saxlanılır

507 Təcrübədə güzəştlərin neçə növü tətbiq edilir:

- 6
 3

- 4
 5
 2

508 Dünya qiymətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- daxili topdansatış qiymətləri
 FAC, FOB və CIF qiymətləri;
 müqavilə qiymətləri;
 birca məzənnəsi, hərrac və torq qiymətləri;
 iri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmə qiymətləri;

509 Dəqiq müəyyən edilmiş xarakteristikaya malik olan, tipi və növü üzrə ən mühüm malgöndərən firmaların ixrac qiymətləri başa düşülür .Bu zaman hansı bazarın məhsulunun dünya qiyməti nəzərdə tutulur?

- tikinti məhsulları bazarı
 neft və neft məhsulları bazarı
 maşın və avadanlıqlar bazarı
 qara və əlvan metallar bazarı
 istehsal texniki təyinatlı məhsullar bazarı

510 Beynəlxalq ticarət təcrübəsinə əsasən dünya qiyməti neçə əlamət əsasında xarakterizə olunur:

- 4
 6
 3
 5
 2

511 Konkret bazar şəraitindən asılı olaraq dünya qiymətləri sayılır: (səhv cavabı seçin)

- bütün cavablar doğrudur
 əsas ixracatçı ölkələrin sərbəst döner valyutasında ifadə olunan ixrac qiymətləri
 beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşməlin qiymətləri
 müvafiq valyuta reciminin mövcudluğu şəraitində xammalın əsas ixracatçıları sayılan inkişaf etməkdə olan ölkələrdən daşınan xammalın qiymətləri
 iri Qərbi Avropa bazarlarının idxal qiymətləri

512 Daxili bazardakı satış qiymətlərindən fərqli olaraq, ixrac qiymətlərinə aşağıdakılardan hansı daxildir?

- nəqliyyat xərcləri.
 başlanğıc maya dəyəri;
 kalkulyasiya edilmiş mənfəət;
 başqa ölkəyə çatdırılma ilə əlaqədar əlavə xərclər;
 gömrük rüsumları.

513 Beynəlxalq ticarət təcrübəsinə əsasən dünya qiyməti hansı əlamət əsasında xarakterizə olunur: (səhv cavabı seçin)

- sövdələşmələr azad döner valyutaya görə bağlanmalıdır
 beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmələrin qiymətləri olmalıdır
 sövdələşmələr xüsusi deyil, kommersiya xarakteri daşmalıdır
 müvafiq valyuta reciminin mövcudluğu şəraitində xammalın əsas ixracatçıları sayılan inkişaf etməkdə olan ölkələrdən daşınan xammalın qiymətləri sabit olmalıdır
 sövdələşmələr ya ixrac, ya da idxal istiqamətli olmalıdır

514 FOB və SIF şərtlərində qiymətlər fərqləndirilir

- bazar şərtləri ilə.
 ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər;

- nəqlətmə xərclərinin kəmiyyəti qədər;
- ödəniş şərtləri ilə;
- gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər;

515 Dünya iqtisadiyyatında və ticarətində inkişaf templərini və struktur irəliləmələri modelləşdirərkən istinad edilir:

- MDB və AİB-in tərtib etdikləri dünya qiymətlərinin proqnozlarına
- BMT-nin statistikasına üzrə dünya qiymət indekslərinə
- TEGOVA-nın tərtib etdikləri dünya qiymətlərinin proqnozlarına
- Son bir il ərzində istifadə edilən dünya qiymətlərinin proqnozlarına
- YEK və YUNKTAD-ın tərtib etdikləri dünya qiymətlərinin proqnozlarına

516 Dünya bazar qiymətlərinin öyrənilməsində başlıca şərti hansıdır:

- qiymət indekslərinin orta kəmiyyətinin işlənilib hazırlanması
- proqnozların qiymətləndirilməsi
- proqnozların işlənilib hazırlanması
- qiymət indekslərinin işlənilib hazırlanması
- idxal-ixrac qiymətlərinin orta kəmiyyətinin müəyyən edilməsi

517 Bunlar nəyin formalarıdır: müttəfiq, birbaşa və tranzit.

- Beynəlxalq hava nəqliyyatı daşımaları formaları
- Beynəlxalq fraxt bazarlarının
- Beynəlxalq avtomobil daşımalarının
- Beynəlxalq dəmiryol tariflərinin
- Xətt gəmiçiliyi çərçivəsində beynəlxalq su daşımalarının

518 Nəqliyyat tarifləri özündə aşağıdakı tarifləri əks etdirir.

- səmişin və yerli aviaxətlə yükdaşımalar
- səmişin və yükdaşımalarını
- səmişin və dəmiryolu nəqliyyatında yükdaşımalar
- səmişin və ictimai nəqliyyatın bütün növlərində yükdaşımalar
- səmişin və avtomobil nəqliyyatı ilə yükdaşımalar

519 Hərəkət əməliyyatlarına aşağıdakı məsrəflər daxil edilmir:

- yükləmə – boşaltma işləri
- yükün hərəkəti üzrə
- rabitə yollarının məzmunu üzrə
- enerji təsərrüfatının məzmunu üzrə
- rabitə üzrə

520 Dünya bazar qiymətlərinin öyrənilməsində başlıca şərti hansıdır:

- təhlil edilən müddətdə bazarda kəmiyyət ölçü vahidlərində qiymət səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- təhlil edilən müddətdə baş verən dəyişikliklərin qiymətləndirilməsi
- təhlil edilən müddətdə baş verən dəyişikliklərin qiymətləndirilməsi də daxil olmaqla faiz və ya kəmiyyət ölçü vahidlərində verilmiş anda qiymət səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- faiz və ya kəmiyyət ölçü vahidlərində verilmiş anda qiymət səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- təhlil edilən müddətdə bazarda və ölkələrin iqtisadi mühitində baş verən dəyişikliklərin qiymətləndirilməsi

521 Yükdaşımalarına çəkilən məsrəflər aşağıdakılardan ibarətdir:

- Yükləmə - boşaltma işlərinə çəkilən məsrəflər
- başlanğıc yekunlaşdırma əməliyyatlarına çəkilən məsrəflər
- yüklərin nəql edilməsinə çəkilən məsrəflər

- başlanğıc - yekunlaşdırma əməliyyatlarına və yükün nəql edilməsinə çəkilən məsrəflər
- səmişinlərin və baqajın daşınmasına çəkilən məsrəflər

522 Hərəkət xərcləri asılıdır

- su nəqliyyatı ilə baqajın səmişinlərin və yüklərin daşınmasından
- daşıma məsafəsindən
- səmişinlərin və dəmiryolu nəqliyyatı baqajının daşınmasından
- avtomobil nəqliyyatı baqajı və səmişinlərin daşınmasından
- yerli avia xətlərdə baqajın və səmişinlərin daşınmasından

523 Nəqliyyat xidmətinin maya dəyərinin hesablanması zamanı aşağıdakı göstəricini uçota almaq lazım deyil:

- bütün cavablar düzgün deyil
- 1 ton yükə düşən başlanğıc son əməliyyatlara çəkilən məsrəflər
- 1 ton yükün 1 km məsafəyə daşınmasına çəkilən xərclər
- məsafə
- mənfəətin kütləsi

524 Tariflə dərəcələrinin qurşaqlar üzrə məcmuusu aşağıdakılardan birini formalaşdırır:

- səmişin sxemini
- tarif sxemini
- dəmiryol sxemini
- nəqliyyat sxemini
- yük sxemini

525 Avtomobil nəqliyyatı üzrə yük tariflərinin differensiasiyası aşağıdakı növlərdən biri üzrə aparılır:

- Fraxt üzrə
- işəməzd
- yüklərin xırda göndərişlərlə daşınması üzrə
- müstəsna tariflər üzrə
- vaxtamuzd

526 Azərbaycan Respublikasında qiymətləri və tarifləri tənzimləyən orqan hansıdır?

- İctimai Təşkilatlar
- Vergilər Nazirliyi
- Gömrük Komitəsi
- Dövlət Sosial Müdafiə Fondu
- Tarif Şurası

527 Dəmiryol nəqliyyatı müəssisələri üzrə orta tarif dərəcəsi müəyyən etmək üçün aşağıdakı göstərici tələb olunmur

- bütün variantlar doğrudur
- mənfəət kütləsi
- daşınma xərcləri
- nəqliyyat məhsulunun həcmi
- daşınma məsafəsi

528 Səmişin dəmiryolu nəqliyyatı tarifləri aşağıdakılardan birindən asılı deyil:

- bütün cavablar düzgün deyil
- məsafənin uzaqlığından
- yerli rabitədən
- şəhər kənarı daşımaldan

- mənfəət kütləsindən

529 Fikirlərdən biri dünya ticarətində qiymətlər indeksini ifadə edir:

- istehlak və pərakəndə satış qiymət indeksləri
 bu, məhsullara olan ixrac qiymətlərinin ümumi indeksləri, xammala və ərzaqlara olan ixrac qiymətlərinin indeksləri, xüsusi ixrac qiymətlərinin indeksləridir;
 bu, Dou-Cons, FT, Nikkey, Standart end Pure indeksləridir;
 Mudi, FT, Fayneşnl Tayms, Dou-Cons, Nikkey, Reyter indeksləridir;
 Dou-Cons, sənaye məhsullarına olan xüsusi ixrac qiymətlərinin indeksləridir, məhsullara olan ixrac qiymətlərinin ümumi indeksləridir, Mudi, Reyter indeksləridir;

530 Verilənlərdən birinin əsasında müasir beynəlxalq ticarətdə qiymət dinamikasının proqnozlaşdırılmasını həyata keçirmək mümkündür:

- bazara çıxarılan məhsulun rəqabətqabiliyyətliliyinin dinamikasını öyrənmək əsasında
 bütün əmtəə qruplarının real qiymət dinamikasını öyrənmək əsasında
 konkret əmtəə qruplarının real qiymət dinamikasını öyrənmək əsasında
 bazar konyunkturunun dinamikasını öyrənmək əsasında
 bazarda tələb və təklif arasında nisbətənin dinamikasını öyrənmək əsasında

531 Qeyd olunanlardan hansı dünya qiymətlərinin proqnozlaşdırılması metodlarına aiddir?

- korelyasiya-reqresiya metodu
 ekspert qiymətləndirmələr metodları, bal ilə qiymət qoyma metodu, xüsusi göstəricilər metodu, aqreqat metodu
 ekstrapolyasiya metodu, reqressiya analizi metodu, orta xərclər metodu, ekspert qiymətləndirmələr metodları;
 iqtisadi-riyazi metodlar, ekstrapolyasiya və ekspert qiymətləndirmələr metodları, parametrik metodlar;
 ekstrapolyasiya, ekspert qiymətləndirmələr, iqtisadi-riyazi metodlar və bu metodların müxtəlif uyğunluğu.

532 Aşağıdakılardan hansı qiymətlərin müəyyən edilməsinin parametrik metoduna aiddir?

- bu metodların çatışmazlığı ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirə bilmir
 bu metodların xərclərin kalkulyasiyası metodlarından üstünlüyü ondan ibarətdir ki, bu tədqiqatlar əsasında alınmış qiymət bazarda qiymətlərin formalaşması şərtlərini real əks etdirir
 bu metodların xərclərin kalkulyasiyası metodlarından üstünlüyü ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirir
 bu metodların üstünlüyü ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirir
 metodların xərclərin kalkulyasiyası metodlarından çatışmazlığı ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirir

533 Bazar şəraitindən asılı olaraq dünya qiymətləri haqqındakı hökmlərdən biri yanlışıdır:

- bütün cavablar doğrudur
 əsas ixracatçı ölkələrin sərbəst döner valyutasında ifadə olunan ixrac qiymətləridir
 beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmənin qiymətləridir
 müvafiq valyuta reciminin mövcudluğu şəraitində xammalın əsas ixracatçıları sayılan inkişaf etməkdə olan ölkələrdən daşınan xammalın qiymətləridir
 iri Qərbi Avropa bazarlarının idxal qiymətləridir

534 Adətən qiymətlər sırasından nə zaman istifadə olunur?

- tələb və ya təklif qiymət indekslərinin hesablanması
 əmtəələrin çeşid və miqdar nomenklaturasının hesablanması
 ayrı-ayrı ölkələrin ümumi qiymət indekslərinin hesablanması
 ixrac və ya idxal qiymət indekslərinin hesablanması
 ümumi dünya bazarında orta qiymət indekslərinin hesablanması

535 Hansı qiymət indekslərini BMT-nin statistikasına dünya ticarətində istifadə edir?

- Bütün cavablar doğrudur
- Beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri
- Xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- Dünyanın hazır məmulat ixracınının 88%-ni əhatə edən 11 ölkənin xarici ticarət statistikasının məlumatları üzrə sənaye məmulatlarına xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri
- Əlvan metallara ixrac qiymətləri indeksləri

536 Bu şərtə görə liman körpüsündə təchizat (təhvil vermək) şərtinə görə satıcı razılaşıdırılmış təyinat limanının körpüsündə (priçalda və pristanda) daşınması zamanı gömrük rüsumlarından təmizlənmiş əmtəənin alıcının öhdəsinə təhvil verdiyi andan təchizat üzrə özünün öhdəliyini yerinə yetirilmiş hesab edir.

- DAF
- DDP
- DES
- DEQ
- DDU

537 Bu şərtə görə satıcı idxal ölkəsində razılaşıdırılmış məntəqəyə əmtəənin çatdırıldığı andan özünün öhdəliyini yerinə yetirmiş hesab edir. Satıcı əmtəəyə düşən bütün məsrəflər və risklərlə əlaqəli ödənişləri, gömrük rəsmiləşdirmələrinin yerinə yetirilməsi ilə əlaqəli bütün məsrəfləri və riskləri öhdəsinə götürməlidir.

- DEQ
- DDU
- DES
- DDP
- DAF

538 Dünya bazarında xarici ticarət fəaliyyətinin həyata keçirərkən neçə növ qiymət növlərindən istifadə olunur:

- 4
- 5
- 3
- 2
- 6

539 Bu qiymətlər üzrə, ixracatçı firma idxalçıya əmtəəni ya qiymətə gəmiyə qədər nəqliyyat xərclərini daxil etməklə, ya da gəmiyə yükləmə xərclərini daxil etməklə satır

- CİF və ya SİF ixrac qiymətləri
- SİF və ya FOB ixrac qiymətləri
- FAC və ya FOB ixrac qiymətləri
- FAC və ya SİF ixrac qiymətləri
- EXW və ya DDU ixrac qiymətləri

540 Bu qiymətlər özündə FOB qiymətlərindən başqa sığorta və yüklərin idxalçı və ya ixracatçı ölkələrin sərhədlərinə qədər daşınması xərclərini birləşdirir:

- DDP ixrac qiymətləri
- FAC ixrac qiymətləri
- EXW ixrac qiymətləri
- SİF idxal qiymətləri
- DDU idxal qiymətləri

541 Bu qiymətlər tərəflərin razılığına görə təyin edilir və bir qayda olaraq, müxtəlif ölkələrin hökumətlərarası ticarət müqavilələri və razılaşmaları əsasında müəyyən edilir

- ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətləri
- bircada təyin edilən qiymətlər

- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər
- kontrakt qiymətləri
- faktiki sövdələşmə qiymətləri

542 Bu qiymətlər əmtəə bircalarında ticarəti həyata keçirilən əmtəələrin qiymətlərini müəyyən edir:

- idxal-ixrac qiymətləri
- bircada təyin edilən qiymətlər
- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər
- ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətləri
- kontrakt qiymətləri

543 İri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmənin qiymətləri:

- beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin qiymətlərinin plan səviyyəsini göstərir
- sövdələşmə bağlanarkə, bir qayda olaraq, aşağı düşən qiymətlərin plan səviyyəsini göstərir
- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər plan səviyyəsini göstərir
- sövdələşmə bağlanarkə, bir qayda olaraq, sabit qiymətlərin plan səviyyəsini göstərir
- ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətlərinin plan səviyyəsini göstərir

544 Tam rəqabət sahəsi üçün uzunmüddətli bazar təklifi əyrisinə təsir göstərirlər

- yuxarıda sadalanan bütün amillər
- sahədə firmaların sayı
- amillərin qiymətləri
- sahədə firmaların ölçüsü
- hazır məhsula qiymətlər

545 Şərtə görə satıcı limanda əmtəə daşıyan gəmini boşaltmaya təhvil verdiyi andan özünün öhdəliyini bitmiş hesab edir. Bu andan əmtəənin zədələnməsi və ya zay olması ilə bağlı bütün risklər və məsrəflər alıcının üzərinə düşür.

- DEQ
- FAS
- FOB
- CFR
- CIF

546 Bu şərtə görə satıcı göstərilən təyinat limanına əmtəənin təchizatı üçün lazım olan məsrəfləri və fraxtı ödəməlidir. Lakin, gəminin yük yerinə əmtəə yükləndikdən sonra əmtəənin zədələnməsi və ya zay olması ilə bağlı olan risklər, həmçinin istənilən məsrəfin artması ilə bağlı risklər satıcıdan alıcıya keçir, əmtəənin daşınması üçün gömrük rüsumlarının ödənilməsi satıcının öhdəsinə düşür.

- CIF
- EXW
- FOB
- FCA
- CFR

547 Bu şərtə görə CFR şərtində verilən öhdəlikləri və daşıma zamanı əmtəənin zədələnmələrdən və ya zay olmadan risklərin dəniz sığortalanmasını təmin edir. Satıcı sığorta müqaviləsini bağlayır və sığortaedənə sığorta mükafatı ödəyir.

- EXW
- CIF
- FCA
- FOB
- CPT

548 Bu şərtə görə satıcı göstərilən təyinat yerinə qədər əmtəəni daşımağa görə fraxt ödəyir. əmtəənin (ANV - ni) yük daşıyana təhvil verdikdən sonra xərclərin istənilən artımı ilə bağlı risklərə görə öhdəlik satıcıdan alıcıya keçir.

- DAF
- FCA
- CPT
- CIP
- EXW

549 Bu şərtə görə satıcı CPT şərtinə uyğun öhdəlikləri yerinə yetirir və əlavə olaraq satıcı daşıma zamanı əmtəənin zədələnməsi və ya zay olması ilə bağlı risklərin nəqliyyat sığortalanmasını təmin edir.

- FOB
- EXW
- FCA
- CIP
- DAF

550 Bu şərtə görə əmtəə göndəriş üçün rüsumlardan təmizləndikdən sonra sərhədə, göstərilən yerə və ya məntəqəyə, ancaq qəbul edən ölkənin gömrük sərhədinə gələncə qədər əmtəənin göndərişi üzrə satıcının məsuliyyəti yerinə yetirilmiş hesab olunur.

- DDU
- FCA
- DES
- DEQ
- DAF

551 Bu şərtə görə satıcı razılaşdırılmış təyinat limanında daşınması zamanı gömrük rüsumlarından təmizlənmiş (gömrük rüsumları ödənməmiş) əmtəəni alıcının öhdəsinə təhvil verdiyi andan özünün öhdəliyini yerinə yetirmiş hesab edir

- DDP
- DEQ
- DES
- DDU
- DAF

552 Bu şərtə görə satıcı idxal ölkəsində razılaşdırılan məntəqəyə əmtəəni çatdırdığı anda özünün öhdəliyini yerinə yetirmiş hesab edir.

- DDP
- FCA
- FOB
- CIF
- CPT

553 Qızıl pariteti nədir:

- bütün variantlar yalnızdır
- pul vahidinin rəsmi qızıl məzmunu
- valyutaların metal məzmununa görə nisbəti
- valyutaların alıcılıq qabiliyyətinə görə nisbəti
- valyutaların nisbəti

554 Valyutanın alıcılıq qabiliyyəti pariteti nədir:

- bütün variantlar yalnızdır

- valyutanın alıcılıq qabiliyyəti
- valyutaların qızıl məzmununa görə nisbəti
- valyutaların alıcılıq qabiliyyətinə görə nisbəti
- valyutaların nisbəti

555 Valyuta intervensiyası nədir:

- bütün variantlar yalnızdır
- Mərkəzi Bank tərəfindən qiymətli kağızların alınması
- Mərkəzi Bank tərəfindən qiymətli kağızların satılması
- Mərkəzi Bank tərəfindən xarici valyutanın alınması və satılması
- Mərkəzi Bank tərəfindən valyuta kursunun müəyyənləşdirilməsi

556 Uzun valyuta kursu reciminin xüsusiyyətləri:

- bütün variantlar yalnızdır
- kurs Mərkəzi Bank tərəfindən müəyyən edilir
- kommersiya bankının maliyyə vəziyyətindən asılıdır
- kurs valyutaya olan tələb və təklifdən asılı deyil
- kurs valyutaya olan tələb və təklifin təsiri altında dəyişir

557 Müqayisəli üstünlük qanunu: (səhv cavabı seçin)

- dünya ticarət iştirak edən ölkələrdə ümumi milli istehsal artmasına səbəb olur
- müxtəlif ölkələrin ixtisaslaşmasına təsir göstərir
- dünya ticarət iştirak edən ölkələrin iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına kömək edir
- müqayisəli üstünlük prinsipi əsasında dayanır
- dünya istehsalındakı ölkələrin yerini müəyyən edir

558 Proteksionizm: (səhv cavabı seçin)

- xarici ticarətin tənzimlənməsi üçün tədbirlər məcbusudur
- dövlətin iqtisadi siyasət formalarından biridir
- daxili bazarı xarici bazarın mümkün mənfə təsirlərindən qorumaq üçün nəzərdə tutulur
- Beynəlxalq əmək bölgüsü və dünya ticarətində dövlətin mövqeyini gücləndirmək məqsədi güdür
- beynəlxalq ticarətdə hər bir iştirakçının payını müəyyən edir

559 Proteksionizm siyasəti ... köməyi ilə həyata keçirilir: (səhv cavabı seçin)

- əmək beynəlxalq bölgüsündə beynəlxalq ticarətin hər bir üzvünün payının qiymətləndirilməsi
- birbaşa və dolaylı idxal məhdudiyyətlərinin bərqərar edilməsi
- gömrük və qeyri-gömrük tarif yaradılması
- valyuta məhdudiyyətləri tətbiqi
- kompensasiya rüsumları, daxili vergilər və yığımların tətbiqi

560 Proteksionizm siyasətinin metodları: (səhv cavabı seçin)

- gömrük güzəştləri
- idxal gömrük rüsumları
- güzəştlə faiz dərəcələri
- idxal kvotası
- ixrac kvotası

561 İdxal kvotası: (səhv cavabı seçin)

- ölkədən xarici bazara çıxarılan müəyyən məhsulun miqdarına görə qoyulan məhdudiyyət kimi çıxış edir
- ayrı-ayrı ölkələr və firmaların inhisarçı sazişləri nəticəsində müəyyən edilir
- dünya bazarında hər bir iştirakçının öz məhsulunun satışında xüsusi çəkisini xarakterizə edir
- məhsulların qiymətində müəyyən edilmiş faiz kimi öz əksini tapır

- ölkədən xarici bazara çıxarılan müəyyən məhsulun çeşidinə görə qoyulan məhdudiyət kimi çıxış edir

562 Gömrük rüsumları: (səhv cavabı seçin)

- gömrük tariflərinə gətirilməklər hər bir ölkədə işlənilib hazırlanır
- məhsulların qiymətində müəyyən edilmiş faiz kimi öz əksini tapır
- konkret əmtəə vahidinə görə möhkəm vergi norması şəklində müəyyən olunur
- öz ölkəsinin əmtəələrinə nisbətən digər ölkə əmtəələrinin rəqabət qabiliyyətinin qalxmasına və ya enməsinə təsir edir
- ölkədən xarici bazara çıxarılan müəyyən məhsulun çeşidinə, miqdarına görə qoyulan məhdudiyət kimi çıxış edir

563 Sadə gömrük tarifləri:

- aşağı rəqabət qabiliyyətliliyə malik əmtələr üçün müəyyən olunur
- zəif iqtisadi inkişafa malik ölkələr üçün müəyyən olunur
- bütün ölkələr üçün eyni ölçüdə müəyyən olunur
- bütün ölkələr üçün minimal ölçüdə müəyyən olunur
- konkret əmtəə növünə görə müəyyən olunur

564 Bir-birinin qiymətdoyma siyasətinə və marketinq strategiyasına həssas olan azsaylı satıcıların çoxlu sayda alıcılarla ticarət etdiyi bazar hansıdır?

- Sırf rəqabət bazarı
- Nümunəvi bazar
- Məqsədli bazar
- İnhisarçı bazar
- Oligopolist bazar

565 İdxal edilən məhsullara gömrük rüsumlarının qoyulmasına məqsəd:

- Daha çox gəlir əldə etmək
- Satışın həcmi artırmaq
- Xərcləri minimuma endirmək
- xarici məhsulların milli bazarda yerli məhsulların qiymətindən aşağı qiymətə daxil olmasına imkan verməmək
- Məhsulun keyfiyyətinə təsir etmək

566 Azərbaycanda Antiinhisar fəaliyyəti haqqında qanun nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- 9 iyun 1994
- 4 mart 1993
- 14 mart 1992
- 25 mart 1995
- 4 mart 1996

567 Göstərilən amillərdən biri dünya qiymətlərinin formalaşmasına təsir etməkdə xüsusi əhəmiyyətə malikdir:

- valyuta-maliyyə və siyasi amil
- dəyər və konyunktura amili
- dəyər və valyuta-maliyyə amili
- dövlət-inhisar tənzimlənməsi və siyasi amil
- konyunktura və dövlət-inhisar tənzimlənməsi amili

568 Qeyd olunan fikirlərdən hansı müasir beynəlxalq bazar üçün xarakterik hesab olunmalıdır?

- rəqabətli bazar” formalaşacaq
- “alıcı bazarı” formalaşacaq
- “satıcı bazarı” formalaşacaq
- azad bazar” formalaşacaq

- qapalı bazarı” formalaşacaq

569 Aşağıda verilənlərdən biri inkişaf etmiş kapitalist ölkələrinin bazarı üçün xarakterikdir?

- rəqabətli bazar” formalaşacaq
 qapalı bazar” formalaşacaq
 “satıcı bazarı” formalaşacaq
 “azad bazar” formalaşacaq
 “alıcı bazarı” formalaşacaq

570 Dünya bazarında dəyər qanunu geniş miqyasda fəaliyyətə nə zaman başlayıb?

- dünya ictimai əməyinin meydana çıxdığı zaman
 dünya əmtəə qiymətləri yarandığı zaman
 dünya bazarı yarandığı zaman
 qızılın dünya pulundan çıxarıldığı zaman
 tələb və təklif qanununun bazarda təsir gücünün zəiflədiyi anında

571 Verilənlərdən biri beynəlxalq əmək bölgüsünə aiddir?

- daxili bazarın müdafiəsi tədbiri.
 Dövlətlərarası mal və xidmətlərə mübadiləsi
 Ayrı-ayrı dövlətlərin müxtəlif əmtəə və xidmətlərin istehsalında ixtisaslaşması;
 Dünya təsərrüfatının inkişafının qanunauyğun nəticəsi;
 dünya ticarətinin inkişafının nəticəsi;

572 Qeyd olunanlardan hansı dünya ticarətinin inkişafının əsas qüvvəsidir?

- Proteksionizm siyasəti.
 Beynəlxalq əmək bölgüsü
 Beynəlxalq inteqrasiya prosesi;
 Müqayisəli üstünlük prinsipi;
 Dünya bazarına dəyər qanununun təsiri;

573 Hansı növ qiymətlər ixrac qiymətlərinin hesablanması başlanğıc bazası hesab edilir?

- transfert qiymətləri.
 daxili bazar qiymətləri
 qapalı” bazarların qiymətləri
 müqavilə qiymətləri;
 “azad” bazarların qiymətləri;

574 Aşağıdakılardan hansı kapitalist bazarının regional qiymətlərinə aid edilir?

- onlar “Azad” bazar qiymətindən aşağı olur
 onlar “Qapalı” bazar qiymətindən yüksək olur
 onlar “Azad” bazar qiymətindən yüksək olur
 onlar “Qapalı” bazar qiymətindən aşağı olur
 onlar “Qapalı” bazar qiymətinə bərabər olur

575 Dünya bazarında dəyər qanunu nə zaman geniş miqyasda fəaliyyətə başlayır?

- dünya ictimai əməyinin meydana çıxdığı zaman
 dünya əmtəə qiymətləri yarandığı zaman
 dünya bazarı yarandığı zaman
 qızılın dünya pulundan çıxarıldığı zaman
 tələb və təklif qanununun bazarda təsir gücünün zəiflədiyi anında

576 Oliqopolistik bazarda müəssisələrin davranışı modelidir –

- sadalananların hamısı.
- koordinasiya edilməyən oliqopoliya;
- müəssisələrin sövdələşmələri;
- «qaydalar üzrə oyun»;
- sadalananların heç biri;

577 Dünya əmtəə bazarının konyunkturası dedikdə başa düşülür:

- hamısı səhvdir
- Müxtəlif iqtisadi göstəricilərin dəyişməsi ilə müəyyən olunan iqtisadiyyatın hal-hazırkı vəziyyəti;
- Təkrar istehsalın dövrüliyünün konkret prosesi;
- Dünya təkrar istehsalında hər hansı sferasının inkişafına ayrıca götürülmüş ölkənin iqtisadi vəziyyətinə, dünya təsərrüfatının inkişafına təsir edən amillər və şərtlərinin məcmusu;
- Dünya təsərrüfatının qanunauyğunluğu

578 Diversifikasiya:

- bütün variantlar yalnıqdır.
- İri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- İri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tədavül pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür:
- Müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür:
- Kiçik şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.

579 İnhisar bazarı şərtləri daxilində dəyər qanunun özünəməxsus təzahürü aşağıdakılardan hansıdır?

- bazar qiymət.
- bazar dəyəri və qiymət;
- inhisar rəqabəti;
- inhisar qiyməti;
- dünya bazarında qiymətlərin dəyərdən uzaqlaşması.

580 İnhisar mənfəəti nədir?

- əlavə dəyər vergisi və aksizlərdir
- sadə mənfəət və onun əmələ gəlməsi şərtləridir;
- orta mənfəətin çevrilmiş forması və əlavə dəyər formasıdır;
- inhisarlaşmış iqtisadiyyatda toplaşan orta mənfəətdir;
- vahid müştərək əlavə dəyərdir.

581 İnhisar qiymətinin yuxarı həddi hansıdır?

- dempinqdir
- təkbaşına az xərclərin hesabına təkbaşına yüksək mənfəəti təmin edən istehsal qiymətlərinin modifikasiyası;
- cari bazarda inhisar və rəqabət qüvvələrinin əlaqəsi;
- artım, bir sıra böyük və kiçik istehsalçıların və ya başqa inhisarın daha aşağı qiymətlərlə bazara çıxışını faydalı edən səviyyə;
- istehsal qiyməti

582 Aşağıdakılardan hansı qeyri-qiymət inhisar rəqabətinin formalarına aid deyil?

- reklam kompaniyasının təsiri ilə alıcının cəlb olunması;
- istehlakçı maraqları üçün mübarizə;
- məhsul üzrə rəqabət;
- satış şərtləri üzrə rəqabət;
- rəqibin qiymətinə nisbətən daha aşağı qiymət təklifi yolu ilə qiymətlərin aşağı salmaq;

583 Aşağıdakılardan hansı nikel bazarında hakim mövqe tutur?

- Çikaqo bircası.
- London metal bircası;
- Nyu-York bircası;
- "International company of Canada" Amerika-ingilis-kanada çoxmilli korporasiya;
- Heç biri;

584 Maşın və avadanlıqların dünya bazarının özünəməxsusluğuna aiddir:

- Intensiv mənəvi köhnəlməyə məruz qalması.
- İstehsalın yüksək təmərküzləşmə dərəcəsi;
- Geniş əmtəə nomenklaturası;
- Maşınqayırma məhsullarının texniki parametrlərinin mürəkkəbliyi, çoxsaylılığı və dinamikliliyi;
- İri beynəlxalq şirkətlərin hökranlılığı;

585 Maşın və avadanlıqların qiymətləri nədən asılıdır?

- bütün variantlar yalnızdır.
- İstehsal qabiliyyətindən;
- ETT-nin inkişafından;
- Rəqabətin səviyyəsindən;
- İxtisaslaşma və kooperativləşmə səviyyəsindən.

586 Maşın və avadanlıqların qiymətlərinin həcmi aşağıdakı hansı elementlərlə müəyyən edilir?

- Ləngimə əmsalı ilə.
- Müqavilə qiymətləri ilə;
- Müqayisə edilən maşın, aqreqat və qurğuların qiymətləri ilə;
- Güclülük və istehsal qabiliyyəti ilə;
- Əlavə və güzəştlər sistemi ilə;

587 Dünya ticarətində maşın və avadanlıqlara olan sürüşkən qiymətlər nəyi nəzərə alaraq müəyyən edilir?

- Çatdırılma müddətləri.
- Tələb və təklifi;
- Dünya bazar qiymətlərini;
- Maşın və avadanlıqların hazırlanması müddətində baş verən istehsal xərclərində dəyişiklikləri;
- Bağlanan sövdələşmə şərtlərini;

588 Maşın və avadanlıqların sürüşkən qiymətlərlə təchizatı üzrə müqavilələrdə nə göstərilir?

- Effektivlik əmsalı.
- Bazis qiyməti və intizam, bu qiymətin onu təşkil edən elementlərə bölüşdürülməsi;
- Ləngimə əmsalı;
- Vergi dərəcələri;
- Sürüşmə limiti;

589 Dünya təcrübəsinə əsasən FOB və FAS şərtlərində qiymətlər aşağıdakılardan hansı ilə fərqləndirilir?

- Bazar şərtləri ilə
- Ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- Nəqləmə xərclərinin kəmiyyəti qədər
- Ödəniş şərtləri ilə
- Gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər

590 Aşağıdakılardan hansı ilə beynəlxalq tarif və fraxtlar ifadə edilir?

- Daşıma qiymətlərini

- Nəqliyyat məhsullarının milli dəyərini
- Nəqliyyat məhsulunun bazar qiymətini
- Nəqliyyat məhsulunun beynəlxalq dəyərini
- Nəqliyyat məhsulunun istehsalına sərf olunan ictimai zəruri xərcləri

591 Beynəlxalq təcrübədə FOB və SIF qiymətləri bir-birindənə ilə fərqlənir?

- bazar şərtləri ilə
- ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- sığorta xərclərinin kəmiyyəti qədər
- ödəniş şərtləri ilə
- gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər

592 Qara metalların prokatına olan dünya ixrac qiymətlərinin səviyyəsi aşağıdakılardan hansının təsiri nəticəsində formalaşır?

- Bir-birinə zidd, müxtəlif istiqamətli amillərin mürəkkəb kompleksi;
- İstehsalın və satışın dövlət-inhisar tənzimlənməsi;
- Dünya bazarında rəqabət amili;
- Tələb və təklifin əlaqəsinin konyuktur amili;
- Valyuta-maliyyə amili;

593 Aşağıdakı qiymət növlərindən hansı daha aşağı səviyyəyə malikdir?

- FOT
- SIF
- KAF
- FOB
- FAS

594 Hansı qiymətlərə əsasən ixracatçı firma idxalçıya əmtəəni gəmiyə qədər nəqliyyat xərclərini daxil etməklə satır?

- CİF və ya SİF ixrac qiymətləri
- SİF və ya FOB ixrac qiymətləri
- FAC və ya FOB ixrac qiymətləri
- FAC və ya SİF ixrac qiymətləri
- EXW və ya DDU ixrac qiymətləri

595 Hansı qiymətlər göndərmə və satış şərtlərinə görə qiymət növünə aid edilir?

- birja qiyməti
- FOB idxal qiyməti
- franko-satış
- hərrac qiyməti
- FAS ixrac qiyməti

596 Aşağıdakı qiymətlərdən hansı FOB qiymətlərindən əlavə ixracatçı ölkələrin sərhədlərinə qədər daşınması xərclərini də özündə birləşdirir?

- DDP ixrac qiymətləri
- FAC ixrac qiymətləri
- EXW ixrac qiymətləri
- SİF idxal qiymətləri
- DDU idxal qiymətləri

597 Beynəlxalq təcrübədə nəqliyyatçının sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə) şərti ilə məhsulların göndərişi hansı nəqliyyat növünə aid edilir:

- «F» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü
- «F» qrupu su nəqliyyatı
- «C» qrupu su nəqliyyatı
- «C» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü
- «E» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü

598 Beynəlxalq təcrübədə franko-zavod və yaxud zavoddan (... şərtləndirilmiş məntəqədə) şərti ilə məhsulların göndərişi hansı nəqliyyat növünə aid edilmir:

- cavabların heç biri doğru deyildir
- dəniz nəqliyyatı
- dəmir yolu nəqliyyatı
- çay nəqliyyatı
- avtomobil nəqliyyatı

599 Beynəlxalq təcrübədə franko-zavod və yaxud zavoddan (... şərtləndirilmiş məntəqədə) şərti ilə alqı-satqı kontraktını əsas bazis şərtinin qəbul olunmuş adı:

- CFR (KAF)
- EXW
- FCA
- FAS
- FOB

600 Beynəlxalq təcrübədə nəqliyyatçının sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə) şərti ilə alqı-satqı kontraktının əsas bazis şərtinin qəbul olunmuş adı:

- KAF
- EXW
- FAS
- FCA
- FOB

601 Beynəlxalq təcrübədə nəqliyyatçının sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə) şərti ilə məhsulların göndərişi hansı nəqliyyat növünə aid edilmir:

- yuxarıdakı cavablar doğru deyildir
- hava nəqliyyatı
- dəniz nəqliyyatı
- çay nəqliyyatı
- avtomobil nəqliyyatı

602 Beynəlxalq təcrübədə sərbəst gəminin göyärtəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında) şərti ilə məhsulların göndərişi hansı nəqliyyat növlərinə aid edilir:

- «C» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü
- «F» qrupu su nəqliyyatı
- «C» qrupu su nəqliyyatı
- «E» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü
- «F» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü

603 Beynəlxalq təcrübədə sərbəst gəminin göyärtəsi boyunca (şərtləndirilmiş yüklənmə limanında) şərti ilə məhsulların göndərişi hansı nəqliyyat növünə aid edilmir:

- yuxarıda göstərilən cavabların heç biri doğru deyildir
- «F» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla dəmir yolu nəqliyyatına
- «F» qrupu su nəqliyyatı istisna olmaqla digər nəqliyyat növlərinə
- hava nəqliyyatı
- avtomobil nəqliyyatı

604 Beynəlxalq təcrübədə sərbəst gəminin göyərtəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında) şərti ilə alqı-satqı kontraktının əsas bazis şərtinin qəbul olunmuş adı:

- CIF
- KAF
- EXW
- FCA
- FAS

605 Müasir beynəlxalq bazar üçün xarakterikdir:

- "rəqabətli bazar" formalaşacaq
- "alıcı bazarı" formalaşacaq
- "satıcı bazarı" formalaşacaq
- "azad bazar" formalaşacaq
- "qapalı bazarı" formalaşacaq

606 İnkişaf etmiş kapitalist ölkələrinin bazarı üçün xarakterikdir:

- "rəqabətli bazar" formalaşacaq
- "qapalı bazar" formalaşacaq
- "satıcı bazarı" formalaşacaq
- "azad bazar" formalaşacaq
- "alıcı bazarı" formalaşacaq

607 Proteksionizm siyasətinə aid olan fikirlərdən hansı yanlıştır?

- xarici ticarətin tənzimlənməsi üçün tədbirlər məcmusudur
- dövlətin iqtisadi siyasət formalarından biridir
- daxili bazarı xarici bazarın mümkün mənfəi təsirlərindən qorumaq üçün nəzərdə tutulur
- Beynəlxalq əmək bölgüsü və dünya ticarətində dövlətin mövqeyini gücləndirmək məqsədi güdür
- beynəlxalq ticarətdə hər bir iştirakçının payını müəyyən edir

608 Aşağıdakılardan hansı proteksionizm siyasətinə aid deyil?

- əmək beynəlxalq bölgüsündə beynəlxalq ticarətin hər bir üzvünün payının qiymətləndirilməsi köməyi ilə həyata keçirilir
- birbaşa və dolaylı idxal məhdudiyətlərinin bərqərar edilməsi köməyi ilə həyata keçirilir
- gömrük və qeyri-gömrük tarif yaradılması köməyi ilə həyata keçirilir
- valyuta məhdudiyətləri tətbiqi köməyi ilə həyata keçirilir
- kompensasiya rüsumları, daxili vergilər və yığımların tətbiqi köməyi ilə həyata keçirilir

609 Qiymətlərin tənzimlənməsi bağlı verilən fikirlərdən hansı doğru deyil?

- Bütün variantlar yanlıştır.
- Yaponiyada dövlətin müvafiq nazirliklər şirkətlərin iştirakı ilə qiymətlərin minimum səviyyəsini müəyyən edirlər
- Norveçdə isə ədalətsiz (çox yüksək) qiymətlərin qoyulması haqqında istənilən razılaşmalar qanunla qadağan edilmişdir.
- İsveçrə hökuməti kənd təsərrüfatı siyasəti çərçivəsində qiymətlərin kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının rentabelliğini təmin edəcək səviyyədə saxlanmasını nəzərdə tutur.
- İsveçrədə hər il təhvil verilən südün müəyyən həcmi (kvota) nəzərdə tutulur və südü təhvil verənlərə möhkəm qiymət üçün zəmanət verilir.

610 Qiymətlər çoxluğu hansı amillərlə beynəlxalq ticarətdə müəyyən edilmir?

- ayrı-ayrı ölkələrin investisiya siyasəti ilə .
- bazarlar üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;
- hökumət təşkilatları tərəfindən həyata keçirilən dövlət-inhisar tədbirləri ilə (ticarət-siyasi və valyuta);
- qeyri-kommersiya və digər xüsusi əməliyyatlarla;
- alıcıların kateqoriyaları üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;

611 Qiymətlərin qruplaşdırılması hansı sənədin bazasında tətbiq olunur? (bazis şərtləri nəzərə alınmaqla)

- bu hüquqi sənədlərin hamısı bazis şərtlərinin nəzərə alınması
- bu Azərbaycan Respublikası Tarif (Qiymət) Şurası tərəfindən təsdiq olunmuş qərarların bazasında tətbiq olunur
- bu Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarları əsasında tətbiq olunur
- bu Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanları əsasında tətbiq olunur
- bu qaydalar «İnkoterms 2000» sənədinin bazasında tətbiq olunur

612 Bazarda əmtəyə təklif tələbdən yüksək olarsa:

- “rəqabətli bazar” formalaşacaq
- “alıcı bazarı” formalaşacaq
- “satıcı bazarı” formalaşacaq
- “azad bazar” formalaşacaq
- “qapalı bazarı” formalaşacaq

613 Neftə olan qiymətlər dinamikasına təsir göstərən əsas amillər hansılardır?

- Yuxarıda göstərilən amillərin kompleks sistemi.
- Neftin hasil olunmasının mədən-geoloji şərtlərinin bərpa olunmaz dərəcədə pisləşməsi;
- Yeni neft quyularının axtarışına və istismarına gedən xərclərin artması;
- OPEK-in üzv-ölkələrinin istehsal, satışı və qiymət siyasətinin kifayət qədər effektiv koordinasiya;
- siyasi amillər;

614 Qərbi-Avropa ölkələrinin qara metallarının ixrac qiymətləri:

- bütün variantlar yalnızdır
- Faktiki sövdələşmə qiymətləridir;
- Böyük müqavilələrin qiymətləridir;
- Sorğu bazis qiymətləridir;
- Dünya bazarına olan böyük təkliflərin qiymətləridir;

615 Qara metalların sorğu ixrac qiymətləri adətən hansı şərtlərlə müəyyən olunur?

- FOB – adi keyfiyyətli metala olan Qərbi-Avropa ölkələrinin sorğu bazis qiymətlərinin stansiyası.
- “Franko göndərmə stansiyası”
- “KAF təyinat stansiyası”
- “CIF təyinat stansiyası”
- “Rüsum daxil olmaqla, Franko-alıcı”

616 Bazisdən yayınma halı olduqda metalın qiymətlərinə hansı xüsusi güzəştləri və artıq verilən pullar tətbiq olunur?

- bütün variantlar yalnızdır
- Böyük əmtəə partiyasının çatdırılmasında güzəşt və artıq verilən pullar;
- Eyni keyfiyyətli və baxılan bazarın konyukturasında əlaqədar olan dəyişikliklərlə müxtəlif əmtəə partiyalarının satışında güzəşt və artıq verilən pullar;
- Dünya ticarətində əmtəə dövriyyəsinin həcminə görə güzəşt və artıq verilən pullar;
- Keyfiyyətinə, yaraşığına, qablaşdırılmasına və metal istehsalına olan digər tələblərə görə əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənən əmtəələrin satışında tətbiq olunan güzəşt və artıq verilən pullar.

617 Neftin qiymətinin neft məhsullarının qiymətlərinə əsasən müəyyən olunması zamanı nə nəzərə alınır?

- Neftin yenidən emal edilməsi və nəql edilməsinə gedən xərclər.
- Bazarda rəqabətin səviyyəsi;
- Neft məhsullarının çıxış strukturu;
- Neft məhsullarının qiymətləri;
- Sığortanın ölçüsü;

618 Aşağıdakı qiymətlərdən hansında satıcı limanda əmtəə daşıyan gəmini boşaltmaya təhvil verdiyi andan

onun öhdəliyi bitmiş olur?

- DEQ
- FAS
- FOB
- CFR
- CIF

619 Aşağıda göstərilən qiymət növlərinin hansında satıcı göstərilən təyinat limanına əmtəənin təchizatı üçün lazım olan məsrəfləri və fraxtı ödəməlidir.

- CIF
- EXW
- FOB
- FCA
- CFR

620 Aşağıdakılardan hansı şərtə görə CFR şərtində verilən öhdəlikləri və daşıma zamanı əmtəənin zədələnmələrdən və ya zay olmadan risklərin dəniz sığortalanmasını təmin edir?

- EXW
- CIF
- FCA
- FOB
- CPT

621 Aşağıdakılardan hansı Net-bek qiymətlərinin hesablanması bazası kimi çıxış edir?

- Neft bircalarında sövdələşmə qiymətləri.
- OPEK-in rəsmi satış qiymətləri;
- OPEK-ə daxil olmayan ixracatçıların rəsmi sorğu qiymətləri;
- "Azad" bazarda birdəfəlik sövdələşmə qiymətləri;
- Neft məhsullarının qiymətləri;

622 Hansı şərtə görə satıcı əmtəəni idxal ölkəsində razılaşıdırılan məntəqəyə çatdırdığı anda özünün öhdəliyini yerinə yetirmiş hesab edir?

- DDP
- FCA
- FOB
- CIF
- CPT

623 Sazişlərdə rüsumlar ödənilməklə çatdırılmışdır şərti ilə hansı qiymət növündən istifadə olunur?

- DDP qiymətləri
- FOB qiymətləri
- FAS qiymətləri
- DDU qiymətləri
- DE qiymətləri

624 Verilənlərdən hansı dövlətin qiyməti birbaşa tənzimlənməsinə aid deyildir?

- valyuta məzənnəsinin tənzimlənməsi
- ümumi qiymətlərin dondurulması
- qeydə alınmış qiymətlərin və tariflərin tətbiq edilməsi
- müəyyən vaxt ərzində qiymət artımına müəyyən həddin tətbiq edilməsi
- rentabellik normasının təyin edilməsi

625 Aşağıdakılardan hansı qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin birbaşa metoduna aiddir?

- Valyuta məzənnələrinin tənzimlənməsi.
- Rentabellik normativlərinin hədlərinin müəyyən edilməsi.
- Dövlət tədarükünün həyata keçirilməsi.
- Pul tədavülü və kreditin tənzimlənməsi.
- Dövlət xərclərinin tənzimlənməsi

626 İnkişaf etmiş ölkələrdə inflyasiya proseslərinin qeyri-bərabərliyi və müxtəlif məhsullarla beynəlxalq əmək bölgüsündə qeyri – bərabər iştirakı nəyi şərtləndirir?

- qiymətlərin azalma tempinin qarşının alınmasını şərtləndirir
- qiymətlərin azalma tempini şərtləndirir
- qiymətlərin artma tempini şərtləndirir
- qiymətlərin müxtəlif artım templerini şərtləndirir
- qiymətlərin dəyişmə tempinə nəzarəti şərtləndirir

627 Aşağıdakı hökmlərdən biri istehsal beynəlmiləl qiymətinə aiddir?

- beynəlxalq ticarət əmtəələrin mübadiləsini tənzimləyir
- dünya qiymətinin ilkin əsasıdır
- dünya qiymətlərinin dünya bazarında pulla ifadəsidir
- dünya bazarında formalaşmasının əsasını beynəlmiləl dəyər təşkil edir
- bəzi hallarda milli istehsal qiymətinə uyğun gəlir

628 Aşağıdakılardan hansı Qərbi Avropa ölkələrində qiymətlərin əmələgəlməsinə təsirin dolayı metodlarına aid edilmir:

- kredit sisteminin tənzimlənməsi.
- dövlət tədarükü
- vergi sistemi;
- pul tədavülü
- qiymətlərin təsbit olunması;

629 Verilənlərdən hansı qiymətlərin iqtisadi tənzimləmə metoduna aid edilmir:

- dövlət preyskurant qiymətlərinin tətbiq olunması.
- dövlət xərclərinin tənzimlənməsi
- dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu siyasəti;
- amortizasiya normalarının qoyulması;
- torpaq rentasının tənzimlənməsi

630 Hansı təşkilat dünya ticarətin inkişafına yardım edir?

- Beynəlxalq Yenidənqurma və inkişaf Bankı.
- Avropa iqtisadi Birliyi
- Beynəlxalq Valyuta Fondu
- Ümumdünya Ticarət Təşkilatı
- Neft ixracatı ölkələrinin təşkilatı

631 Dünya qiymətlərinin internasional dəyərdən uzaqlaşmasına səbəb olan faktorlara aşağıdakılardan hansı aid edilmir?

- beynəlxalq əmək bölgüsü.
- beynəlxalq bazarda monopoliya hökmranlığı
- inflyasiya;
- valyuta kurslarının qeyri-sabitliyi;
- məhsulun istehlak dəyəri

632 Beynəlxalq kommertiya termlərinə görə Cost and Freight (...named port of destination) şərti nəyi bildirir?

- fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)
- franko-zavod və yaxud zavoddan (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- nəqliyyatçının sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- sərbəst gəminin göyərtəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- sərbəst gəminin göyərtəsinə (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)

633 Beynəlxalq kommertiya terminlərinə görə Cost, Insurance and Freight (... named port of destination) şərti nəyi bildirir?

- daşınma haqqı və sığortalanma (... sərbəstləndirilmiş təyinat yerinə) dək ödənilmişdir
- sərbəst gəminin göyərtəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)
- göndərilən məhsulun dəyəri, sığortalanması və fraxt (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi) qiymətdə əks olunmuşdur.
- daşınma haqqı ödənilmişdir (... şərtləndirilmiş təyinat yerinə) dək

634 Beynəlxalq kommertiya termini olan rüsumlar ödənilməklə (... şərtləndirilmiş təyinat məntəqəsinə) çatdırılmışdır şərti ilə kontraktlarda hansı qiymət növündən istifadə olunur?

- DDP qiymətləri
- FOB qiymətləri
- FAS qiymətləri
- DDU qiymətləri
- DE qiymətləri

635 Beynəlxalq kommertiya termini olan rüsumlar ödənilməklə (... şərtləndirilmiş təyinat məntəqəsinə) çatdırılmışdır şərti ilə idxal-ixrac əməliyyatlarında hansı qiymət (tarif) əmələ gəlir?

- SIF qiymətləri
- FCA qiymətləri
- DDU qiymətləri
- FOB qiymətləri
- FAS qiymətləri

636 Inkoterms-2000 şərti olan rüsumlar ödənilməklə körpüyə çatdırılmışdır (... şərtləndirilmiş təyinat məntəqəsinə) hansı tarif (qiymət) növü əmələ gəlir?

- EXC qiymətləri
- DEQ qiymətləri
- DE qiymətləri
- DDU qiymətləri
- DDP qiymətləri

637 Beynəlxalq Kommertiya termini olan cəmi ilə (... şərtləndirilmiş təyinat yerinə) çatdırılmışdır şərti ilə idxal-ixrac əməliyyatlarında hansı tarif (qiymət) növü formalaşır?

- DE qiymətləri
- FCA qiymətləri
- FOB qiymətləri
- FAS qiymətləri
- DDU qiymətləri

638 Beynəlxalq təcrübədə franko-zavod və yaxud zavoddan (... şərtləndirilmiş məntəqədə) şərti ilə məhsulların göndərişi hansı nəqliyyat növünə aid edilir:

- «F» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü

- dəniz nəqliyyatı
- dəmir yolu nəqliyyatı
- çay nəqliyyatı
- «E» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü

639 Qiymət əmələ gətirən əsas amillərə aiddir: (səhv cavabı seçin)

- pul sferasının vəziyyəti
- ictimai istehsal qiyməti
- siyasi mühit
- tələb və təklifin nisbəti
- qiymətlərin birbaşa tənzimlənməsi

640 İnkişaf etmiş kapitalist ölkələrinin daxili bazarlarında qiymətlərin hərəkətini onların səviyyəsinin yüksəldilməsinə, eləcə də aşağı salınmasına təsir edən amillər çoxluğuna aiddir: (səhv cavabı seçin)

- dünya bazarının konyukturu
- qiymətlərin çoxluğu
- yaranan tərəddüdlərin amplitudu
- qismən qiymətlərin hərəkətinin yerli xarakteri
- bir neçə qiymətin nisbi sabitliyi

641 Bazarda əmtəyə tələb təklifdən yüksək olarsa:

- “rəqabətli bazar” formalaşacaq
- “alıcı bazarı” formalaşacaq
- “satıcı bazarı” formalaşacaq
- “azad bazar” formalaşacaq
- “qapalı bazarı” formalaşacaq

642 Aşağıdakılardan hansı bazar iqtisadiyyatı olan ölkələrdə qiymətlərin dövlət tənzimlənməsini düzgün izah edir?

- qiymətlərin təsbit olunmasıdır
- nəzarət tədbiridir
- inhisarın maraqlarının qorunması tədbiridir
- qanunverici, inzibati və büdcə-maliyyə tədbirlərinin köməyi ilə, bütünlükdə sistemin sabit inkişafına imkan yaratmaq yolu ilə dövlətin qiymətlərə təsir etmək təşəbbüsüdür;
- iqtisadiyyatda dağıdıcı nəticələrə gətirib çıxarmayan inhisar və rəqabətin bu cür münasibətinin təmin olunması alətidir.

643 Kapitalist bazarının regional qiymətlərinə xasdır:

- onlar “Azad” bazar qiymətindən aşağı olur
- onlar “Qapalı” bazar qiymətindən yüksək olur
- onlar “Azad” bazar qiymətindən yüksək olur
- onlar “Qapalı” bazar qiymətindən aşağı olur
- onlar “Qapalı” bazar qiymətinə bərabər olur

644 Nəqliyyat məsrəflərinin differensiallaşdırılması hansı nəqliyyat vasitəsində özünü biruzə verir:

- cavablar doğru deyildir
- su və avtomobil nəqliyyatında
- hava və dəniz nəqliyyatında
- dəmiryol nəqliyyatında
- avtomobil nəqliyyatında

645 Hökumətin qərarlarına görə hansı nəqliyyat tarifləri tənzimlənilir:

- dəniz nəqliyyatı tarifləri

- dəmiryol nəqliyyatı tarifləri
- daxili avia xətlərlə sərnişinlərin və yüklərin daşınması
- dəmiryol nəqliyyatında sərnişinlərin daşınması tarifləri
- taksilərlə sərnişinlərin daşınması tarifləri

646 Hava nəqliyyatı tariflərinə aid edilmir:

- hava gəmilərinə xidmət tarifləri
- hava limanları rayonlarında hava gəmilərinə xidmətə görə aeronaviqasiya xidməti tarifləri
- hava nəqliyyatı ilə poçtların daşınma tarifləri
- hava limanlarında sərnişinlərə xidmət tarifləri
- hava nəqliyyatında yüklərin daşınma tarifləri

647 Dəmiryol nəqliyyat növlərinə aid deyildir:

- nəqliyyatda yük baqajlarının daşınması
- nəqliyyatda sərnişinlərin daşınması tarifləri
- nəqliyyatda baqajların daşınması tarifləri
- avtomobil nəqliyyatında sərnişinlərin və yüklərin daşınması tarifləri
- nəqliyyatda poçtların daşınması tarifləri

648 Nəqliyyat xərclərinin differensiallaşdırılması daha yüksəkdir?

- çay və hava nəqliyyatında
- dəniz nəqliyyatında
- boru-kəmərlər
- hava nəqliyyatında
- avtomobil nəqliyyatında

649 Verilənlərdən biri xarici ticarətin müqavilə qiymətidir:

- preyskurant qiymətləri
- pərakəndə satış qiyməti
- faktiki sövdələşmə qiymətləri
- proqnoz qiymətləri;
- nəşr edilən sorğu qiymətləri

650 Göstərilən metodlardan biri dünya bazarında maşın və avadanlıqların qiymətinin proqnozlaşdırılmasında istifadə olunur:

- "Parametrik"
- "Delfi"
- "Sorgu"
- Müqayisəli satışlar"
- Analoqiya"

651 Aşağıdakı kriteriyalardan hansı dünya bazarında qiymətlərin proqnozlaşdırılmasında müxtəlif strukturları təyin edir?

- üfqi və şaquli inteqrasiyasının dərəcəsi.
- ölçü, xarakter, kapitalın təmərküzləşməsi və ixtisaslaşma dərəcəsi
- firmaların bazarda ekspansiyası;
- diversifikasiya dərəcəsi;
- müəyyən inhisar quruluşunun məhsulunun xüsusi çəkisi;

652 Verilənlərdən hansı qiymətlərin dünya bazarında proqnozlaşdırılması zamanı nəzərə alınan diversifikasiyanın izahıdır?

- Qiyməti aşağı salmaq cəhdidir.

- Müəyyən sahədə iri şirkətlərin payının artmasıdır
- Bir iri şirkətin müəyyən sahəyə aid olan istehsalının xüsusi çəkisinin bir yerə toplanmasıdır;
- Başqa sahədə olan iri şirkətlərin əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində olmayan həmin şirkətlərin başqa sahələrə daxil olmasıdır;
- Böyük şirkətlərin əsas sahəyə münasibətdə istehsalın və ya tədavülün növbəti pilləsi kimi çıxış edən digər sahələrdə genişlənməsi.

653 Göstərilən amillərdən hansı dünya qiymətlərinin dinamikasına təsir edir?

- Bütün variantlar doğrudur
- İctimai-zəruri əmək məsrəflərinin dəyişməsi, daha doğrusu, beynəlxalq mübadilə sferasında dövr edən əmtələrin dəyərinin dəyişməsi
- Tələb və təklif nisbətlərinin dəyişməsi
- Beynəlxalq ticarət sahəsində kapitalist dövlətlərinin iqtisadi siyasəti
- Valyuta bazarının vəziyyəti

654 Hansı amillər dünya qiymətlərinin dinamikasına təsir edir?

- Bütün variantlar doğrudur
- Dünyada hərbi-siyasi vəziyyət
- Tələb və təklif nisbətlərinin dəyişməsi
- Beynəlxalq ticarət sahəsində kapitalist dövlətlərinin iqtisadi siyasəti
- Valyuta bazarının vəziyyəti

655 Aşağıdakı amillərdən hansı dünya qiymətlərinin dinamikasına təsir etmir?

- Yığım və istehlakın nisbəti
- Dünyada hərbi-siyasi vəziyyət
- Tələb və təklif nisbətlərinin dəyişməsi
- Beynəlxalq ticarət sahəsində kapitalist dövlətlərinin iqtisadi siyasəti
- Valyuta bazarının vəziyyəti

656 Prefensial qiymətləri müəyyən edilir:

- Qərbi Avropa dövlətləri arasında inteqrasiya prosesləri nəticəsində daha üstünlüyə malik olan ölkələrin razılaşmalarına görə
- müəyyən əmtələrin göndərilməsi haqqında hökumətlərarası razılaşmalara görə
- "Azad" bazarda müəyyən əmtəə növlərinə uyğun təyin edilən qiymətlərə görə
- "Qapalı" bazarda müəyyən əmtəə növlərinə uyğun təyin edilən qiymətlərə görə
- beynəlxalq inhisarlar çərçivəsində əmtəə və xidmətlərin mübadiləsi zamanı razılaşmalara görə

657 Kurno modelində nəzərdə tutulur ki:

- bütün variantlar yalnızdır
- duopolistlərdən hər biri istehsalın həcmi haqqında qərar qəbul edərkən, hesab edir ki, o, digər duopolistin məhsul buraxılışı həcminə təsir göstərmir
- mükəmməl rəqiblərdən hər biri istehsal həcmi haqqında qərar qəbul edərkən hesab edirlər ki, o, məhsulun qiymətində əks olunmayacaqdır
- inhisarçı rəqiblərdən hər biri son hədd xərclərindən yuxarı qiymətlər üzrə resursları əldə edir
- oliqopolistlərdən hər biri qərar qəbul edərkən buna digər oliqopolistlərin reaksiya vermək imkanını nəzərə alır

658 Aşağıda verilən mülahizələrdən hansı səhvdir

- hamısı doğrudur
- inhisarçı həmişə qiyməti son hədd xərcləri kəmiyyətindən yuxarı təyin edir
- inhisarçı üçün həmişə son hədd gəliri qiymətdən yuxarıdır
- inhisar özündə natamam rəqabətin son halını birləşdirir
- bazar üzərində hakimiyyətə malik firmalar tez-tez qiymət ayrı-seçkiliyi təcrübəsinə müraciət edirlər

659 Inhisarçı məhsuluna tələb əyrisi

- cavablardan heç biri doğru deyil
- mənfi mailliyə malikdir
- müsbət mailliyə malikdir
- şaquli xətt sayılır
- üfiqi xətt sayılır

660 Dünya təcrübəsində məhsulun gömrük dəyərinin müəyyən olunması metodlarının sayı nə qədərdir?

- on iki
- on
- üç
- beş
- altı

661 Aşağıdakılardan hansı nəqliyyat tarifi növü deyil-

- tariflər.
- differensial tariflər
- mütənasib tariflər
- akkord tariflər
- mütərəqqi tariflər

662 Dəmiryola nəqliyyatında tətbiq olunan tarif növü deyil:

- differensial tariflər
- ümumi tariflər
- yerli tariflər
- akkord tariflər
- müstəsna tariflər

663 Dəmiryolu nəqliyyatında tariflər differensiallaşdırılmır

- vaqonların yükəgötürmə qabiliyyətindən istifadə dərəcəsinə görə
- vaqonların tiplərinə görə
- göndərişlərin növlərinə
- daşıma məsafəsinə və sürətinə
- boşdayanma vaxtına

664 Fraxt nədir?

- hava neqliyyatının tarifləri
- avtomobil nəqliyyatı tarifləri
- dəmiryolu nəqliyyatı tarifləri
- su nəqliyyatı tarifləri
- çay nəqliyyatı tarifləri

665 Gömrük tarifi növü tətbiq edilməsi nəyə gətirib çıxarır?

- istehlakçı və istehsalçıların rifah səviyyəsinin dəyişməsinə
- idxal qiymətlərinin artmasına və yerli malların qiymətlərinin aşağı düşməsinə
- idxal və yerli malların qiymətlərinin artmasına
- yerli istehsalçıların qazancına və məhsul istehlakçıların itkisinə
- bütünlükdə yerli məhsulların istehsalçı və istehlakçıların itkisinə

666 Gömrük rüsumlarının tətbiq edilməsi hansı məqsədləri güdür?

- daxili bazarda qiymətlərin aşağı düşməsi
- xarici iqtisadi əlaqələrin genişlənməsi
- dövlət büdcəsinin artması

- daxili bazarın daxili rəqabətdən qorunması
- xarici bazarların zəbt edilməsi

667 Dünya təcrübəsində məhsulun gömrük dəyərinin müəyyən olunması metodlarının sayı nə qədərdir?

- on iki
- on
- üç
- beş
- altı

668 FOB və FAS şərtlərində qiymətlər fərqləndirilir

- Bazar şərtləri ilə
- Ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- Nəqləmə xərclərinin kəmiyyəti qədər
- Ödəniş şərtləri ilə
- Gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər

669 Beynəlxalq tarif və fraxtlar nəyi ifadə edir?

- Daşıma qiymətlərini
- Nəqliyyat məhsullarının milli dəyərini
- Nəqliyyat məhsulunun bazar qiymətini
- Nəqliyyat məhsulunun beynəlxalq dəyərini
- Nəqliyyat məhsulunun istehsalına sərf olunan ictimai zəruri xərcləri

670 Verilmiş fikirlərdən biri dünya bazar qiymətlərinin öyrənilməsinin başlıca şərtidir:

- qiymət indekslərinin orta kəmiyyətinin işlənilib hazırlanması
- proqnozların qiymətləndirilməsi
- proqnozun işlənilib hazırlanması
- qiymət indekslərinin işlənilib hazırlanması
- idxal-ixrac qiymətlərinin orta kəmiyyətinin müəyyən edilməsi

671 İxrac və ya idxal qiymətlərindən gömrük rüsumları və vergilər həcmində fərqlənilir:

- birçalarında ticarəti həyata keçirilən əmtəələrin daxili topdansatış qiymətləri
- İri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşməlin qiymətləri
- birçalarında ticarəti həyata keçirilən əmtəələrin qiymətləri
- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən daxili topdansatış qiymətləri
- beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili topdansatış qiymətləri

672 əmələ gəlməsi xarakterinə görə şərti olaraq dünya qiymətlərinin neçə növü fərqlənir:

- 5
- 6
- 2
- 3
- 4

673 Azad bazar qiymətlərinə daxildir: (səhv cavabı seçin)

- əmtəələrin satışı təşkil olunan yerlərdə formalaşan qiymətlər
- hərracların qiymətləri
- ticarət təşkilatlarının qiymətləri
- birjaların qiymətləri
- regional iqtisadi qruplaşmaların qiymətləri

674 Qapalı bazar qiymətlərinə daxildir: (səhv cavabı seçin)

- imtiyazlı razılaşma qiymətləri
- firmadaxili ticarət qiymətləri
- ticarət təşkilatlarının qiymətləri
- regional iqtisadi qruplaşmaların qiymətləri
- prefensial razılaşma qiymətləri

675 Sorğu qiymətləri hansı bazarlarda tətbiq olunur? (səhv cavabı seçin)

- qara metallar bazarı
- neft və neft məhsulları bazarlarda
- kimyəvi mallar bazarlarda
- kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı
- ayrı-ayrı əlvan metal növləri bazarı

676 İstehsal beynəlmiləl qiyməti: (səhv cavabı seçin)

- beynəlxalq ticarət əmtələrin mübadiləsini tənzimləyir
- dünya qiymətinin ilkin əsasıdır
- dünya qiymətlərinin dünya bazarında pulla ifadəsidir
- dünya bazarında formalaşmasının əsasını beynəlmiləl dəyər təşkil edir
- bəzi hallarda milli istehsal qiymətinə uyğun gəlir

677 Dünya qiymətləri:

- istehsal-tədavül xərclərini və idxal-ixrac rüsumları əsasında formalaşan beynəlmiləl istehlak qiymətini pul formasında ifadə edir
- istehsal xərcləri və orta mənfəətin məcmusu əsasında formalaşan beynəlmiləl istehlak qiymətini pul formasında ifadə edir
- ictimai zəruri xərclərə malik əmtələrin beynəlmiləl istehsal qiymətini pul formasında ifadə edir
- ictimai zəruri xərclərə malik, həmçinin orta mənfəətliliyi özündə əks etdirən əmtələrin beynəlmiləl istehsal qiymətini pul formasında ifadə edir
- elmi-texniki tərəqqi və yüksək konstruksiya xüsusiyyətlərinə malik əmtələrin beynəlmiləl istehsal qiymətini pul formasında ifadə edir

678 Ölkənin valyuta məzənnəsinin aşağı düşməsi:

- digər ölkələrin sahibkarlarına əlavə mənfəət qazanmağa imkan verir
- ixracatçılara «mənfəəti» adlandırılan əlavə mənfəət almağa imkan verir
- ölkələrə «mənfəəti» adlandırılan əlavə mənfəət almağa imkan verir
- ixracatçılara əlavə pul vəsaitlərinin sərf edilməsi kimi ziyan verir
- həmin ölkələri məcbur edir ki, əlavə pul vəsaitləri sərf etməklə məzənnənin yüksəldilməsini həyata keçirsinlər

679 Rəsmi bazar məzənnəsi üzrə digər ölkələrin valyutasına azad alqı-satqısıdır:

- tam valyutanın dönərliliyi
- maliyyə valyutasının dönərliliyi
- milli valyutanın dönərliliyi
- qismən valyutanın dönərliliyi
- xarici valyutanın dönərliliyi

680 Azad valyuta mübadiləsinə tədiyyə balansının bütün maddələri üzrə icazə verilir:

- maliyyə valyutasının dönərliliyində
- tam valyutanın dönərliliyində
- xarici valyutanın dönərliliyində
- əmtəə valyutasının dönərliliyində
- milli valyutanın dönərliliyində

681 Daxili və beynəlxalq bazarlarda sabit və ya artan məzənnə ilə və yüksək alıcılıq qabiliyyətiliyi ilə xarakterizə olunur:

- milli valyuta
- etibarlı valyuta
- əmtəə valyutası
- tam dönrli valyuta
- möhkəm valyuta

682 əgər investisiyalar əmanətlərdən çoxdursa yaranır

- durğunluq vəziyyəti
- durğunluq və inflyasiya təhlükəsi
- inflyasiya təhlükəsi
- tənəzzül vəziyyəti
- durğunluq və tənəzzül vəziyyəti

683 Bazar iqtisadiyyatlı ölkələrdə azad sahibkarlıq və azad ticarət prinsipinin mahiyyəti:

- dövlətin iqtisadiyyata təsirinin (müdaxiləsinin) şəxəli mexanizmi mövcuddur .
- hər bir şəxs (fiziki və ya hüquqi) qanunla qadağan edilməmiş sənət və ya kommərsiya fəaliyyətinin istənilən növü ilə məşğul ola bilər.
- əmtəə və xidmətlərin qiymətlərinin formalaşmasında azadlıq prinsipi.
- qiymətlərin əmələ gəlməsinin əsasını dəyər qanunu təşkil edir
- qiymətlərin dövlət tərəfindən tənziqlənməsidir.

684 kənd təsərrüfatı qiymətlərinin dövlət tərəfindən tənziqlənməsi ABŞ və Avropa Birliyi (AB) ölkələrində aşağıdakı əsas formalarda həyata keçirilir:

- Bütün variantlar doğrudur.
- Dövlət tərəfindən formal olaraq təsbit qeyd edilmiş qiymətlər sviyyəsi tətbiq edilir ;
- İstehsal vasitələri və kənd təsərrüfatı məhsullarının bazar qiymətləri dinamikasına və bu qiymətlər arasındakı nisbətən nəzarət;
- Kənd təsərrüfatında istehsal məsrəflərinin dinamikasına nəzarət;
- Fermerlərdən kənd təsərrüfatı məhsullarını minimum zəmanət verilmiş qiymətlərlə almalı olan dövlət satınalma (tədarük) təşkilatlarının fəaliyyəti;

685 kənd təsərrüfatı qiymətlərinin dövlət tərəfindən tənziqlənməsi ABŞ və Avropa Birliyi (AB) ölkələrində aşağıdakı əsas formalarda həyata keçirilir:

- Bütün variantlar doğrudur
- Bazar qiymətlərinin səviyyəsinə bir sıra köməkçi vasitələrlə təsir edilməsi;
- Kənd təsərrüfatında gəlir və yığımin formalaşması prosesinin qiymətlər sistemi vasitəsilə idarə edilməsi;
- İxrac qiymətlərinə əlavələr.
- Kənd təsərrüfatında istehsal məsrəflərinin dinamikasına nəzarət;

686 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- Bazar qiymətləri girov qiymətlərindən yüksək olduqda, fermer girov qoyulmuş məhsulu ƏKŞ-nin mülkiyyətinə verə bilər və bu zaman girov qiyməti minimum satış qiymətinə çevrilir.
- qiymətlərin inzibati qaydada müəyyən olunması Fransa, Belçika, Hollandiyada geniş yayılmışdır;
- Fermer qiymətlərinin tənziqlənməsi sistemində başlıca yeri əmtəə-kredit şirkətinin (ƏKŞ) girov qiymətləri (və ya dərəcələri) və girov əməliyyatları tutur.
- Girov qiymətləri (və ya dərəcələri) minimum zəmanət verilmiş qiymətlər funksiyasını yerinə yetirir.
- ƏKŞ-nin girov əməliyyatları – məhsulları girov qoyulmaqla fermerlərə kredit verilməsidir.

687 ABŞ-da tətbiq edilən məqsədli qiymətlər haqqında deyilənlərdən hansı yanlıştır?

- Qiymət əlavəsi – məqsədli qiymətlə satış qiymətinin (və ya girov qiymətinin, əgər məhsul ƏKŞ vasitəsilə satılırsa) fərqi kimi hesablanır.

- Onların əsas funksiyası fermerlərin gəlirini müəyyən səviyyədə saxlamaqdan ibarətdir.
- Məqsədli qiymətlər bazar qiymətlərinin səviyyəsini deyil, fermerlərin gəlirlərinin aşağı səviyyəsini müəyyən edir.
- Məqsədli qiymətlər bazar qiymətlərinin səviyyəsini deyil, fermerlərin gəlirlərinin yuxarı səviyyəsini müəyyən edir.
- Onlar bazarda fəaliyyət göstərmir, ancaq nizamlanmalı (kompensasiya edilməli) olan qiymət əlavəsini müəyyən etmək üçün gəlirləri və qiymətləri tənzimləyən aparat işçiləri ilə hesablaşmalarda istifadə edilir.

688 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- Məqsədli qiymətlər bazar qiymətlərinin səviyyəsini deyil, fermerlərin gəlirlərinin aşağı səviyyəsini müəyyən edir.
- girov qiymətləri bazar qiymətlərinin (qiymətlər vasitəsilə isə gəlirlərin), məqsədli qiymətlər isə fermerlərin gəlirlərinin tənzimlənməsinin başlıca alətidirlər.
- məqsədli qiymətləri bazar qiymətlərinin (qiymətlər vasitəsilə isə gəlirlərin), girov qiymətlər isə fermerlərin gəlirlərinin tənzimlənməsinin başlıca alətidirlər.
- Girov qiymətlərinin səviyyəsini dəyişməsi fermerlərin satışdan əldə etdikləri gəlirlərin səviyyəsini saxlanmasına (istehlakçılar hesabına) kömək edir;
- Girov qiymətlərinin səviyyəsini dəyişməsi kənd təsərrüfatı məhsulları ixracının tənzimlənməsinə kömək edir.

689 Xarici ticarət fəaliyyətinin reallaşdırılmasında dünya bazarında neçə qiymət növündən istifadə olunur?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

690 Dünya qiymətləri əmələ gəlməsi xarakterinə görə neçə növə ayrılır:

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

691 Hansı növ qiymətlər digərləri ilə müqayisədə daha aşağı səviyyəyə malikdir?

- FOT
- SIF
- KAF
- FOB
- FAS

692 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı dünya qiymətlərini xarakterizə etmir

- idxal-ixrac əməliyyatlarının sərbəst rejimdə aparılması
- iri daimi sazişlərin qiymətləri olması
- sazişlərin kommersiya xarakteri daşması
- sazişlərin qismən dönərlə valyuta ilə aparılması
- sazişlərin idxal və ya ixrac yönümlü olması

693 Aşağıdakılardan hansı qiymətlər üzrə liderliyin əsas əlamətiə aiddir?

- Satış həcmnin artırılması
- Məhsulun istehsalına çəkilən xərclərə nəzarət
- Bazar tədqiqatının keyfiyyəti
- Məhsulun keyfiyyəti
- Azad rəqabət mühiti

694 Verilənlərdən hansı dünya bazar qiymətinin növüdür?

- bütün cavablar doğrudur
- nəşr olunan qiymətlər
- hesablaşma qiymətləri
- birja qiymətləri
- kontrakt qiymətləri

695 Nəşr olunan qiymətlər növünə aid edilmir:

- birja qiymətləri
- məlumat qiymətləri
- faktiki sövdələşmə qiymətləri
- fərdi sifarişlər üzrə qiymətlər
- iri firmaların təklif qiymətləri

696 Verilənlərdən hansı xarici iqtisadi fəaliyyətdə qiymətlərin təyin edilməsi üçün məlumat mənbələrinə aid edilir?

- bütün cavablar doğrudur
- preyskurantla
- iqtisadi jurnallar
- iqtisadi qəzetlər
- xüsusi bülletenlər

697 Beynəlxalq ticarətdə hansı növ endirimlərdən istifadə olunur?

- bütün cavablar doğrudur
- ümumi endirimlər
- dövriyyəyə görə endirimlər
- proqressiv
- xüsusi endirimlər

698 Beynəlxalq sazişlərdə göstərilən qiymətlərə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- hamısı
- sürüşkən qiymətlər
- sonda təsbit olunan qiymətlər
- saziş qiymətləri
- möhkəm təsbit edilmiş qiymətlər